Vol. 9 | No. 2378 | Thu. December 8. 2022 | پنجشنبه ۱۷ آذر ۱۴۰۱ | ۱۳ جمادی‌الاولی ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۳۷۸ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۷۳۹۰۰۰۰	۱۴۰۲۸۳۰

از فراموشی اصلاحات ساختاری تا تلاش برای بدتر نشدن اوضاع

دولت برای بودجه ۱۴۰۲ چه خوابی دیده است؟

صفحه ۲

از سوی پژوهشگران آسیب‌شناسی شد

تبعات قیمت‌گذاری دارو در ایران

صفحه ۷

«تعادل» به اخباری دست پیدا کرده که نشان می‌دهد سد چم‌شیر تا پایان آذرماه آبگیری می‌شود

ردپای سوداگران در آبگیری یک سد

محمد درویش: اگر سد چم‌شیر آبگیری شود یعنی ۵۰۰هزار تن نمک حل شده به رودخانه زهره پمپاژ خواهد شد

زهرا سلیمانی | در کشاکش رخدادهای اخیر و در شرایطی که افکار عمومی ایرانیان اغلب درگیر مشکلات اخیر است، خبری در خصوص آبگیری قریب‌الوقوع سد چم‌شیر تا پایان آذرماه به دست تعادل رسیده است که باعث بروز نگرانی فراوانی شده است. این در حالی است که مسوولان وزارت نیرو وعده داده بودند تا پایان سال ۱۴۰۱ از آبگیری این سد خودداری خواهند کرد تا بررسی‌های سازمان محیط زیست در این زمینه به سرانجام برسد.

خبرنگار «تعادل» از دل گفت‌وگو با فعالان محیط زیست کشور، همچنین برخی منابع آگاه در وزارت نفت، متوجه شد علی‌رغم هشدارهای وزارت نفت و سازمان محیط زیست درباره تبعات خطرناک آبگیری سد چم‌شیر، مسوولان وزارت نیرو قصد دارند از فضای اخیر استفاده کرده و میلیاردها مترمکعب آب به دهانه این سد وارد کنند. تصمیمی که فعالان زیست محیطی کشورمان معتقدند، آبگیری این سد با توجه به این واقعیت که در بستر این رودخانه، چاه‌های پر حجم نفتی، شیمیایی و همچنین تپه‌های نمک قرار دارند، مناطق پایین‌دستی در استان‌های کهگیلویه و بویراحمد و حتی خوزستان را با فاجعه‌ای بیشتر از فاجعه سد گتوند مواجه می‌سازند.

اهمیت این موضوع به اندازه‌ای است که فعالان محیط زیست در توئیتر، هشتگی را با عنوان «نه به آبگیری سد چم‌شیر» راه‌اندازی کردند تا توجه افکار عمومی را به موضوع جلب کنند. محمد درویش فعال زیست محیطی کشور هم ۳ آذرماه با انتشار توئیتی در این زمینه نوشت: «اگر سد چم‌شیر آبگیری شود، یعنی دست‌کم ۵۰۰هزار تن نمک حل شده و از طریق مخزن سد به رودخانه زهره پمپاژ خواهد شد. همچنین آبگیری مخزن سد به معنی نابودی رویشگاهی با وسعت ۵۰۰ هکتار مرکب از گونه‌هایی چون پده، گز، کنار و انواع نی است؛ آن هم در منطقه‌ای که هر درخت، حکم کیمیا دارد.»

اما مشکل این سد تنها به نمک موجود در بستر این منطقه باز نمی‌گردد، بر اساس اعلام یک منبع آگاه در وزارت نفت، در مسیر این سد، مخازن پرحجمی از منابع نفتی وجود دارند که هر آن ممکن است به دلیل فشار ناشی از آبگیری سد، فوران کرده و میلیاردها مترمکعب از آب شیرین کشور را آلوده سازد. مبتنی برای مشکلات است که هم وزارت نفت و هم سازمان محیط زیست در دولت سیزدهم با آبگیری این سد مخالفت کرده و اعلام کرده‌اند تا زمان بررسی‌های دقیق‌تر نباید آبگیری این سد انجام شود. اما روز گذشته خبرنگار تعادل به اخباری دست پیدا کرد که وزارت نیرو بدون توجه به هشدارهای وزارت نفت و سازمان محیط زیست، قصد دارد، آبگیری این سد را در روزهای پایانی آذرماه آغاز کند. استدلال مدیران وزارت نیرو برای این تصمیم آن است که آبگیری سدها ذیل اختیارات قانونی این وزارتخانه قرار دارد و برای انجام آن به تاییدیه وزارت نفت و سازمان محیط زیست نیازی ندارد. بررسی‌های تعادل نشان می‌دهد در حال حاضر تنها با حکم قضایی می‌توان از آبگیری این سد و بروز فجایع پس از آن جلوگیری کرد.

واکنش دولتی‌ها به آبگیری سد «چم‌شیر»

سد چم‌شیر یکی از سدهای بزرگ ایران است که بر اساس اعلام پیمانکار آن پیشرفت فیزیکی این پروژه بالای ۹۵ درصد بوده است. سد و نیروگاه چم‌شیر از نوع بتنی غلتکی است که مطالبات مرتبط با احداث آن در سال ۷۳ صورت گرفت و عملیات اجرایی آن از سال ۱۳۹۰ آغاز شد. در این میان اما فعالان محیط زیست از ساخت سد چم‌شیر بر روی رودخانه زهره در استان کهگیلویه و بویراحمد که آخرین مراحل خود را طی می‌کند و در آستانه آبگیری قرار دارد نگران هستند. این نگرانی‌ها نه فقط در حوزه فعالان زیست محیطی و مدنی بلکه میان مسوولان اجرایی و تقنینی هم به چشم می‌خورد. یکی از کارکنان وزارت نفت که خواست نامش فاش نشود در جریان گفت‌وگو با خبرنگار ما نسبت به اجرای این پروژه به دلیل وجود مخازن نفتی زیاد و مواد شیمیایی فراوان ابراز نگرانی کرد. استاد دانشگاه تربیت مدرس و مسوول مطالعات آب مرکز پژوهش‌های مجلس در زمره دیگر منتقدانی است که در مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به اجرای این پروژه اعلام نگرانی می‌کند. او ۲ ابهام را در خصوص آبگیری سد چم‌شیر گچساران مطرح کرده و می‌گوید: «نخست، باید مطالعات هیدرولوژی به روز شود زیرا دوره آماری منتهی به ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ نیست بلکه مربوط به ۱۲ سال قبل است و شرایط ۱۲ سال پیش از نظر بارش و میزان ترسالی شرایط بهتری نسبت به ۱۲ سال فعلی دارد. به نظر وی، دومین مشکلی که وجود دارد، این است که بحث وجود گسلی که بر اساس مطالعات زمین‌شناسی تا حدی جلو آمده اما معلوم نیست گسل تا مخزن ادامه پیدا می‌کند.»

با افزایش انتقادات از آبگیری این سد، خبرنگاران در حیاط دولت تلاش کردند موضع سازمان محیط زیست در این خصوص را جویا شوند. اما در شرایطی که ذی‌نفع اصلی در موضوع آبگیری سد چم‌شیر وزارت نیروست، سلاجقه ارایه نظر درباره آبگیری سد «چم‌شیر» را منوط به گزارش وزارت نیرو کرد. موضوعی که انتقادات بسیاری را در خصوص موضع رسمی دولت ایجاد کرد و نگرانی‌ها را افزایش داد. علی سلاجقه درباره آبگیری سد «چم‌شیر»، گفت: «تا وزارت نیرو نتایجش را درباره آبگیری سد چم‌شیر ندهد، نمی‌توانیم پاسخ دهیم و با توجه به چاهک‌هایی که آنجا در عمق حفر شده و گمانه‌زنی‌هایی که هست، ما نظارت داریم ولی هنوز وزارت نیرو نتیجه را اعلام نکرده و تا این اتفاق نیفتد پاسخ نمی‌دهیم.»

پشت پرده، آبگیری این سد به رغم همه مخالفت‌ها و هشدارها، ظاهرا به پروژه‌های پرسود صنعتی مانند پتروشیمی گچساران نیز باز می‌گردد. برخی معتقدند، اصرار در آبگیری سریع این سد برآمده از نیازی است که پتروشیمی گچساران به آب این سد دارد.

خسارت‌های اقتصادی آبگیری سد چم‌شیر

یکی از مهم‌ترین آسیب‌های آبگیری این سد مرتبط با مشکلاتی است که در کشاورزی منطقه ایجاد می‌کند. دانشیار بخش مهندسی آب دانشگاه شیراز با اشاره به نتایج تحقیقات صورت گرفته در این دانشگاه درباره سد چم‌شیر در استان کهگیلویه و بویر احمد، می‌گوید: «می‌توان پیش‌بینی کرد آبگیری این سد، موجب افزایش شدید شوری آب رودخانه زهره در مناطق پایین‌دست سد و بروز زیان به کشاورزان این مناطق می‌شود. اولین مشکل این سد مربوط به پایین بودن کیفیت آب ورودی به مخزن سد است، زیرا به دلیل وجود منابع شور کننده متعدد در حوضه آبریز بالادست سد، شوری آب رودخانه زهره در محل سد زیاد است.» جهانشیر محمدزاده مشکل دوم سد چم‌شیر گچساران را مربوط به قرار گرفتن ۷۰ درصد از مساحت مخزن سد روی سازند گچساران دانست و یادآور شد: «با توجه به اینکه گچ یکی از واحدهای اصلی تشکیل دهنده سازند گچساران است و قدرت انحلال پذیری آن در آب زیاد است، انحلال گچ باعث تشدید شوری آب ذخیره شده در مخزن سد می‌شود. مشکل سوم این سد مربوط به تشدید شوری توسط پدیده تبخیر از سطح آزاد آب مخزن سد است، زیرا به دلیل قرارگیری مخزن سد چم‌شیر در یک ناحیه گرم و خشک، تبخیر از سطح آب مخزن سد زیاد بوده و می‌تواند تا بیش از ۱۰ درصد شوری آب ذخیره شده در مخزن سد را زیاد کند. با توجه به نبود اطلاعات مستند در ارتباط با رخ‌نمود نمک سازند گچساران در داخل مخزن سد، در زمینه تاثیر این موضوع بر شوری آب مخزن نمی‌توان با قطعیت اظهار نظر کرد ولی با این وجود، ترکیب سه عامل شور بودن آب ورودی به مخزن سد، انحلال گچ سازند گچساران و تبخیر باعث می‌شود که شوری آب خروجی از مخزن سد زیاد باشد.» اما با وجود مشکلات عدیده‌ای که این پروژه در اقتصاد استان و کشور ایجاد می‌کند، باید دید چرا برخی کانون‌های سوداگر، تلاش می‌کنند آبگیری این سد را تسریع بخشند. اینجاست که پای یکی از بزرگ پروژه‌های اقتصادی به میان می‌آید.

ادامه در صفحه ۶

نگاه

حمله انتحاری علیه محیط زیست ایران

حسین آخانی

جامعه محیط زیستی کشور این روزها لباس سیاه به تن کرده است و در سوگ همه مصائبی نشسته است که در کمین است. به این دلیل که علی‌رغم وجود اسناد و مدارک محکم و با وجود اینکه سازمان‌های مسوول یعنی مجلس، سازمان محیط زیست و... همه در جریان خطرات آبگیری سد چمشیر هستند و تلاش‌های زیادی کرده‌اند تا وزارت نیرو را از این اقدام منصرف کنند، اما این تلاش‌ها منجر به نتیجه نشده است و به زودی این آبگیری در غفلت رسانه‌ها انجام می‌شود. متاسفانه به نظر می‌رسد، مافیای سدسازی در ایران به اندازه‌ای قوی است که هیچ نقدی بر آن کارساز نیست، سوداگرانی که نه منافع ملی برای‌شان مهم است، نه سرنوشت این کشور، نه قانون و نه حتی تاریخ برای آنان اهمیتی دارد. ایران قبلا تجربه سد گتوند، آسیب‌ها و خطراتش را دیده است و مصایب یک چنین تصمیماتی را از سر گذرانده است، هزینه‌های هنگفتش را پرداخته و همچنان نیز می‌پردازد، بنابراین همگی انتظار داشتیم که رخداد تلخ گتوند، این بار با آبگیری سد چم‌شیر تکرار نشود، اما شوربختانه این اتفاق در حال وقوع است. بر اساس اطلاعات من یک هفته دیگر یعنی حداکثر تا ۲۴ آذرماه این سد آبگیری می‌شود. درباره خطرات این سد زیاد صحبت شده اما در یک کلام باید بگویم که خطرات این سد به مراتب از سد گتوند بیشتر است. این صحبت من به تنهایی نیست و بسیاری از دوستان متخصص نیز این نظر را دارند. طی بررسی‌های دقیق علمی، گفت‌وگو با متخصصان، مشاهدات خودم و اندازه‌گیری‌های مستند، این سد یک نوع حمله انتحاری علیه بخش مهمی از فضای زیست محیطی کشورمان است. در این میان برخی به این نکته اشاره می‌کنند، دلیل آبگیری این سد برخی پروژه‌های اقتصادی بزرگ است. من یک دانشگاهی و زیست‌شناس هستم. عمرم را صرف تحقیق و مطالعه این سرزمین کرده‌ام. من ارتباطی با روابط پیچیده سیاست و اقتصاد و زد و بندهای مالی ندارم، اما آنچه در زمینه آلودگی هوا، ریزگردها، عدم توسعه‌یافتگی، مشکل بهداشت و درمان، فقر عمومی، آموزش و... قابل مشاهده است، همگی زاییده آلودگی‌ها و فسادهایی است که در اثر این زد و بندهای پشت پرده شکل گرفته است. برخی افراد و جریانات، پشت پرده سودهای کلانی به قیمت از میان رفتن سرمایه‌ها و ظرفیت‌های عظیم کشور به جیب می‌زنند و هزینه آن را مردم و اکوسیستم و تاریخ کشور می‌پردازد. باید بدانیم، رودخانه زهره یک شبه به وجود نیامده که با بستن یک دریچه سد این رودخانه تاریخی اعدام شود. این رودخانه تاریخی به امتداد تاریخ طبیعی ایران، سابقه دارد. اگر قرار باشد این اکوسیستم حساس با بی‌تدبیری خفه شود، به ۲۴۰ کیلومتر امتداد این رودخانه ضربه مرگ‌آور وارد کرده‌ایم.

ادامه در صفحه ۶

بذرپاش برای حل مشکل تامین مالی انبوه‌سازی دولتی سوال جدید طرح کرد

۲۸۰۰ همت برای اجرای وعده دولت

وزیر جدید راه و شهرسازی در مجلس: باید راهی برای تامین منابع مالی پروژه‌ها پیدا کنیم!

۵

یادداشت-۱

بخش خصوصی و مبارزه با فساد

حسن فروزان فرد

بخش خصوصی در سال‌های گذشته تلاش کرده همواره در ساختار موجود با دستگاه‌های حاکمیتی و دولتی ارتباط برقرار کند و آنچه که در قالب بررسی‌ها و تجارت در اختیار داشته را در چارچوب‌های مختلف در اختیار مقامات قرار دهد و در این بین استفاده از فرصت همایش‌هایی مانند مبارزه با فساد نیز یکی از این بسترهاست که در اتاق بازرگانی دنبال می‌شود.

این درست است که بخش مهمی از اقتصاد ایران یا مستقیما در اختیار دولت است یا توسط بخش‌های شبه‌دولتی و خصولتی اداره می‌شود اما باید توجه داشت که سهم بخش خصوصی در اقتصاد روزانه و فعالیت در صنف‌ها و بخش مهمی از نیروی کار فعال در اقتصاد ایران، بسیار گسترده است و نمی‌توان در پیگیری مسائل مهمی مانند مبارزه با فساد، سهم بخش خصوصی نادیده گرفت یا آن را کنار گذاشت. در واقع ما از سویی باید مبارزه با فساد را در این بخش دنبال کنیم و از سوی دیگر در نظر داشته باشیم که بخش خصوصی در ایران خود یکی از قربانیان فساد است. در کشور ما قوانینی با تکیه بر کنوانسیون جهانی مبارزه با فساد به تصویب رسیده که اکنون در حال اجراست. در عین حال، برخی از موارد مورد اشاره کنوانسیون نیز هنوز در قالب قوانین موضوعه در کشور پیگیری نمی‌شود و به رغم آنکه کلیت کنوانسیون در کشور به رسمیت شناخته شده است، اما مواردی از آن در کشور ما پشتوانه قانونی ندارد و به همین سبب مورد پیگیری قرار نمی‌گیرد. یا اگر قوانینی هم وجود دارد اجرای آنها به صورت مجدانه پیگیری نمی‌شود. بعد از برگزاری هفت دوره مراسم روز جهانی مبارزه با فساد و با توجه به اینکه سال پایانی دوره نهم هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در حال سپری شدن است، تصمیم گرفتیم هشتمین دور این همایش را نیز برای بازخوانی فعالیت‌های بخش خصوصی در این حوزه و چشم‌انداز پیش‌رو برگزار کنیم. در این دوره، مشابه دوره‌های گذشته تمرکز ما بر بررسی ظرفیت‌ها و موقعیت‌های کنوانسیون جهانی مبارزه با فساد معطوف خواهد بود. بی‌شک گام نخست در این مسیر آن است که توجه فعالان اقتصادی و همین‌طور حاکمیت را به این نکته جلب کنیم که ابزار شناخته‌شده و بین‌المللی در زمینه مبارزه با فساد، همین کنوانسیون مبارزه با فساد است و همچنین باید توجه صاحب‌نظران و مسوولان در حوزه‌های مختلف را به انجام وظایف و پیگیری موضوعات مورد تاکید این کنوانسیون جلب کنیم. ما هر ساله از نماینده وزارت دادگستری به عنوان نهاد مسوول اجرای کنوانسیون مبارزه با فساد برای حضور در این همایش دعوت می‌کردیم که در سال جاری نیز این دعوت صورت خواهد گرفت تا گزارشی از آخرین پیگیری‌های خود برای پیشرفت امور در این حوزه ارایه کنند.

یادداشت-۲

ارزیابی بازار سرمایه

نیما میرزایی

محدودیت گاز صنایع پتروشیمی بر سهام این شرکت‌ها طبیعتا بر روی سهام تاثیر منفی خواهد داشت ولی از آن رو که موضوع مسبوق به سابقه و محتملی بود، بخشی عمده اثرش را در عدم رشد و نزول نمادهای این گروه گذاشته و در آینده در حد یکی، دو روز تاثیر منفی قابل توجه بر تابلوی این گروه نخواهد داشت. بازار سرمایه مشکلات جامع‌تر و نسبتاً بزرگ‌تری از جمله نرخ دلار نیما و نرخ بهره کم ریسک را دارد و این موضوع علی‌رغم اهمیت نسبی و حوزه‌ای خود، چالش اول بورس به حساب نمی‌آید.

گزارش‌های آبان ماه شرکت‌ها در یک نگاه عمومی وضعیت مناسب و رو به رشدی در سودسازی نشان می‌دهد. برخی از گروه‌ها از جمله فلزات و قندی که بصورت سنتی در ماه‌های نیمه دوم سال رشد سودآوری دارند در گزارش‌های آبان وضعیت بهتری داشتند و انتظار می‌رود روند فعلی در ماه‌های آینده هم با توجه به وضعیت کلی متغیرهای اثرگذار، صعودی باشد. از عوامل داخلی می‌توان به نرخ دلار نیما اشاره کرد که در دو ماه اخیر حدود هزار تومان رشد قیمتی داشت و به کانال بالاتری آمد و مدتی هم در کانال ۲۸ هزار تومان معامله شد. این موضوع به‌طور طبیعی و مستقیم روی سودسازی شرکت‌های دلاری و صادراتی بازار سهام که بیش از دوسوم بازار را شامل می‌شوند، اثرگذار است.

متغیر مهم بعدی قیمت‌های جهانی است که در یک ماه گذشته وضعیت صعودی داشتند و به‌جز نفت که مقداری اصلاح قیمت داشت، سایر کامودیتی‌ها از جمله مس و سایر فلزات وضعیت نسبتا مناسبی داشتند و بعضا حتی رشد کردند و این موضوع در صورت‌های مالی شرکت‌های دلاری به‌طور خاص اثر گذاشت. انتظار می‌رود گزارش‌های ماهانه‌ای که برای شرکت‌های بزرگ روی کدال مخابره خواهد شد، مناسب باشد. در گروه‌های ریالی نیز خودرویی‌ها در کانون توجه معامله‌گران بوده و انتظار می‌رود در شرکت‌های اصلی این گروه گزارش‌های مطلوبی و کاهش زیان دیده شود. با توجه به اینکه در ماه آبان عرضه‌ها در بورس کالا برای فروش خودرو شدت گرفت این موضوع به مرور آثار را در صورت‌های مالی نشان خواهد داد.

البته باید انتظار داشت در ماه‌های آینده با افزایش حجم عرضه خودروها در بورس کالا، اثرات جدی‌تری در صورت‌های مالی شرکت‌ها مشاهده و احتمال می‌رود برخی از آنها وارد مرز سودسازی شوند. بازار از جنبه‌های مختلف ریسک‌هایی دارد. این ریسک‌ها نه‌تنها در ابعاد داخلی بلکه در ابعاد خارجی و متغیرهای جهانی نیز وجود دارد اما در نگاه کلان احتمال می‌رود شاخص کل بورس در محدوده‌های ابتدای آبان و سطح ۱.۲۵ تا ۱.۳ میلیون واحد کف‌سازی معتبری داشته باشد به انضمام اینکه سازمان بورس طرح مناسبی برای بیمه سهام سبدهای کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان داد که ۵۰۰ هزار نفر از آن استقبال کردند.

مجموع این موضوعات در کنار جاماندگی بازار سرمایه از سایر بازارهای دارایی نشان می‌دهد کف بازار سرمایه در عدد اوایل آبان بسته شده و نمی‌توان وزن زیادی به احتمال ریزش بیش از آن داد. با گزارش‌های نسبتا رو به رشد شرکت‌های مختلف و ادامه مسیر سودسازی منتج از تورم داخلی می‌توان خوشبین بود بازار سهام می‌تواند روند متعادل و رو به رشدی را در چشم‌انداز میان‌مدت داشته باشد.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود در مورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

سیاست

توافق برای افزایش همکاری‌ها در بالکان

وزیر خارجه کشورمان از توافق برای ارتقای همکاری‌ها در زمینه ورود کالاهای ایرانی از طریق حوزه بالکان به اروپا خبر داد. حسین امیرعبداللهیان در پایان سفر منطقه‌ای به حوزه بالکان و پیش از ترک سارایوو به مقصد تهران، در خصوص دیدارهای اخیرش در این کشور گفت: در جریان سفر تقریبا یک و نیم روزه به سارایوو با همتای خودم توافق کردیم که حجم تبادل تجاری را با سرعت افزایش دهیم؛ هر چند در ۹ ماه گذشته ۵۳ درصد رشد را شاهد هستیم، اما این کافی نیست. وی افزود: برای توسعه گردشگری بین منطقه بالکان و جمهوری اسلامی ایران توافق کردیم نسبت به برقراری پرواز مستقیم اقدام شود. امیرعبداللهیان در ادامه گفت: به دلیل اینکه بوسنی و هرزگوین اخیرا از انتخابات خارج شدند و در آستانه تشکیل دولت هستند در مورد اوضاع داخلی در این کشور و همچنین در حوزه بالکان با مقامات دیگر بوسنی و هرزگوین از جمله آقای باقر علی بگوویچ که از رهبران مهم در این منطقه هستند و همچنین با رییس هیات علمای مسلمین در بوسنی و هرزگوین دیدار و رایزنی داشتیم. وی اظهار امیدواری کرد که در تمامی زمینه‌های مورد علاقه طرفین شاهد رشد، پویایی و تحرک هر چه بیشتر باشیم. وزیر خارجه در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا حوزه بالکان می‌تواند دروازه ورود کالاهای ایرانی به اروپا باشد، گفت: در همین چارچوب همکاری هایمان جریان دارد و توافق کردیم که این مسیر را ارتقا دهیم.

امیدوارم راه مبارزه با استبداد زنده بماند

حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی گفت: در مجموعه موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س) و پژوهشکده امام خمینی(س) و انقلاب اسلامی، باید از پرداختن به امور انتزاعی فاصله بگیریم و وارد مسائل عینی‌تر و بحث‌های چالشی شویم. حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی در مراسم تودیع و معارفه رییس پژوهشکده امام خمینی(س) و انقلاب اسلامی، با تسلیت ایام فاطمیه(س) و گرامیداشت روز ۱۶ آذر، گفت: ۱۶ آذر روز بزرگی در تاریخ ایران است و اتفاق مهمی در آن رخ داده؛ امیدواریم راه مبارزه با استعمار و استبداد در جامعه ما همواره زنده بماند. یادگار امام در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه پژوهش باید راجع به درد امروز جامعه باشد، افزود: در مجموعه موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س) و پژوهشکده امام خمینی(س) و انقلاب اسلامی، باید از پرداختن به امور انتزاعی فاصله بگیریم و وارد مسائل عینی‌تر و بحث‌های چالشی شویم. پژوهشکده باید سنگری برای دفاع در برابر شبهات و سوالات باشد؛ کار انتزاعی را دیگران هم می‌توانند انجام بدهند. این مجموعه با این هدف شکل گرفته که موضوع روز را بیشتر بگویند. باید امام روزگار خودمان را بیان کنیم. کارهایی که شده و اتفاقات بزرگی که افتاده را در نظر بگیریم و ان شاءالله اتفاقات خوبی هم می‌افتد.

دیوان عدالت باید پشتیبان مردم باشد

معاون اول قوه قضاییه گفت: دیوان عدالت زمانی موفق است که اثبات کند که پشتیبان مردم در برابر تعدی برخی از ماموران دولتی و وزارتخانه‌ها است. حجت‌الاسلام والمسلمین محمد مصدق در همایش چهلمین سالروز تاسیس دیوان عدالت اداری گفت: دیوان عدالت جزو افتخارات نظام جمهوری اسلامی است. از حدود ۲۰۰ سال پیش اراده مردم در اداره امور کشور، جایگزین فرامین خودکامگان شده است. قانون اساسی برای کشورها نوشته شده و در قوانین اساسی همه کشورها سه اصل مهم پیش بینی شده اعم از به رسمیت شناخته شدن حق حاکمیت مردم و تفکیک اصل قوا و نظارت بر اعمال قوای حاکم بر کشور. وی با طرح این سوال که چگونه باید بر اعمال قوای حاکم بر کشورها نظارت شود، گفت: افتخار نظام جمهوری اسلامی برای این است که نهادی مستقل مثل دیوان عدالت اداری از ۴۰ سال پیش بنا کرده است زیرا در بسیاری از کشورها این نهاد را نداریم. فلسفه وجودی دیوان عدالت آن است که به مردم بگوید من پشتیبان شما هستم و نمی گذارم ماموران دولتی احیانا به شما تعدی کنند. در طول این ۴۰ سال کارهای خوبی انجام شده و هر روز بهتر از قبل می‌شود. معاون اول قوه قضاییه با بیان اینکه دیوان عدالت باید فعال باشد نه منفعل. گفت: یعنی مسوولان دیوان عدالت نباید منتظر این باشند که کارشان صرفا رسیدگی پرونده باشد بلکه باید به صورت فعال از ورود پرونده‌ها به دیوان عدالت پیشگیری کنند. وی تاکید کرد: مساله‌شناسی و اولویت‌بندی موضوعات قابل طرح در دیوان و تنقیح آرای هیات عمومی نیز مهم است. ما صدها نامه به وزرا نوشتیم در رابطه با اینکه چرا رای هیات عمومی دیوان عدالت که صادر می‌شود ولی بخشنامه خلاف آن ابلاغ می‌کنید؟ آنها گفتند ما نمی‌دانستیم چنین رایی وجود دارد لذا لازم است که آرا تنقیح شود و به صورت دفترچه‌ای درآید، به ویژه بعد از اینکه دولت‌ها عوض می‌شوند.

دشمنان در جنگ رسانه‌ای هیچ اصولی را رعایت نمی کنند

سخنگوی دولت گفت: ما برای جنگ نظامی هم قواعد داریم اما در جنگ رسانه‌ای دنیای غرب و دشمنان هیچ کدام از اصول انسانی را رعایت نمی کنند. علی بهادری جهرمی در آیین تکریم و معارفه رییس شورای اطلاع‌رسانی دولت، گفت: با توجه به جایگاه و اهمیت حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی در دولت، حقیقتا ساختارهایی که ۲۰ سال پیش طراحی شده و اصلاح آن ۱۳ سال قبل رخ داده، ساختاری نیست که متناسب با شرایط امروز در این جنگ ناعادلانه و مملو از اقدامات غیر حقوقی و ضدحقوقی بتواند آنگونه که باید نقش آفرینی کند. بهادری جهرمی گفت: ما برای جنگ نظامی هم قواعد داریم اما در این جنگ رسانه‌ای هیچ یک از اصول انسانی را دنیای غرب و دشمنان رعایت نمی کنند. در این جنگ تمام عیار و تمام قد علیه ایران نیاز به سرمایه گذاری و تمرکز بیشتر هستیم و یکی از این تمرکزها ساختاری است.

از فراموشی اصلاحات ساختاری تا تلاش برای بدتر نشدن اوضاع

دولت برای بودجه ۱۴۰۲ چه خوابی دیده است؟

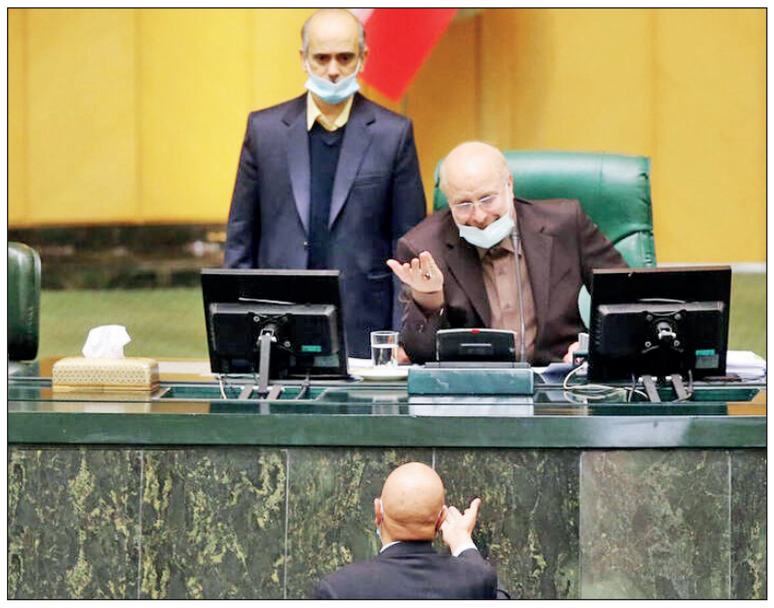

هر چند هنوز لایحه بودجه ۱۴۰۲ رسما به مجلس ارایه نشده و به نظر می‌رسد پس از رای اعتماد گرفتن وزیر جدید راه و شهرسازی، دو قوه باید به سراغ بررسی لایحه بودجه و قانون هفتم توسعه بروند اما در عین حال صحبت‌ها و خط قرمزهایی که از سوی مقامات دولتی و نمایندگان مجلس مطرح می‌شود نشان از برنامه‌هایی دارد که باید دید چه میزان از آنها در حد شعار باقی می‌مانند و چه میزان عملیاتی می‌شوند.

هر چند بودجه سال ۱۴۰۱، نخستین بودجه‌ای بود که رسما از سوی تیم اقتصادی دولت سیزدهم تنظیم و نهایی شد و پیش از بررسی آن، صحبت‌های بزرگی از تحول در نظام بودجه نویسی مطرح می‌شد اما آنچه در عمل رخ داد، تفاوت چندانی با بودجه‌های سال‌های قبل نداشت و آنچه از آن به تحول ساختاری در بودجه یاد می‌شد نه در مرحله تصویب و نه در مرحله اجرا، نشانه‌ای از تحولات بنیادین نداشت.

در شرایطی که به نظر می‌رسید تحولات بودجه باید خود را در لایحه ۱۴۰۲ نشان دهد، همچنان گمانه زنی‌ها حاکی از آن است که تغییرات کلیدی و اساسی در لایحه وجود نخواهد داشت و اصلاحات به نفع مدیریت شرایط کنار رفته‌اند. در واقع با توجه به مشکلات و محدودیت‌هایی که اقتصاد ایران امروز با آنها روبه‌روست، دولت تلاش می‌کند که نگذارد شرایط از این بدتر شود و شاید اصلاحات در آینده نامعلوم در دستور کار قرار گیرند، موضوعی که چه در صحبت‌های نمایندگان مجلس و چه در صحبت‌های مقامات دولتی خود را نشان می‌دهد. محسن زنگنه، نایب رییس دوم کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در خصوص زمان بررسی بودجه سال ۱۴۰۲ گفت: در آیین نامه داخلی مجلس اشاره شده که در بررسی بودجه باید احکام بودجه متناسب و براساس احکام برنامه باشد. ما الان دیگر برنامه نداریم، یعنی عملاً ما سال آینده برنامه ششم نداریم و به طبع آیین نامه الزام می‌کند باید احکام بودجه براساس برنامه باشد.

زنگنه از دو راه‌حل برای این شرایط سخن گفت: یا باید برنامه را تمدید کنیم که تقریباً جمع‌بندی سران این است که بنا به جهات مختلف دیگر این اتفاق نیفتد یا اینکه ما برنامه جدید داشته باشیم. بنابراین نظر ریاست مجلس این است که دولت ابتدا برنامه را ارایه دهد و اگر بررسی برنامه طول بکشد، احتمال دارد بودجه به صورت یک دوازدهم یا سه دوازدهم مصوب بشود و در سال جدید لایحه بودجه را بررسی کنیم. در مورد احتمال تحولات اقتصادی در بودجه سال ۱۴۰۲ این نماینده مجلس مطرح کرد: من تا الان خبر خاصی نشنیده‌ام که اتفاق یا تحول اقتصادی خاصی در بودجه سال آینده باشد. تنها خبری که شنیده می‌شود این است که دولت می‌خواهد احکامی که در لایحه است و جنبه احکام دایمی دارند را از داخل لایحه بیرون بکشد و طی یک طرح جانبی به تصویب برساند که احکام دایمی اصلاح شود و احتیاج نباشد که هر سال در بودجه قرار بگیرد.

در کنار نبود اصلاحات، دولت در حال تکرار این وعده است که اوضاع تورم در سال آینده بنا نیست بدتر شود. هر چند همچنان این اصرار وجود دارد که با استناد به آمار بانک مرکزی، اعلام کنند که نرخ تورم در این دولت ۲۰ درصد کاهش یافته اما گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که در بهترین حالت از ابتدای دولت تا آبان امسال، نرخ تورم تغییر خاصی نداشته و احتمالا پیش از کاهش این نرخ، باید تلاش شود که افزایش قیمت‌ها سرعت بیشتری نگیرند.

رییس سازمان اداری و استخدامی و معاون رییس جمهور در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه دولت چه اقدامی در راستای حل مشکل فقر، بیکاری و معضلات اجتماعی مانند کودکان کار و غیره انجام داده است؟ گفت: برخی تصور می‌کنند که کشور شبیه یک پراید است که اگر روشن نشد یا مشکل داشت می‌توان آن را هول داد تا راه بیفتد اما ایران مانند یک قطار با ۸۵ میلیون مسافر است که نمی‌توان آن را با هول دادن راه انداخت و همه باید دست به دست هم دهیم تا مشکلات را حل کنیم که البته در گذشته کم کاری‌های جدی صورت گرفته است و دولت در شرایطی کار را تحویل گرفت که مشکلات جدی وجود داشت. به عنوان مثال ما در حوزه قطارهای باری میانگین سرعت حدود پنج کیلومتری داریم که بعضا سرعت این قطارها از چهارپا کمتر است، در صورتی که در حال حاضر به ۹۰۰ لکوموتیو نیاز داریم و باید کریدور شمال به جنوب را راه‌اندازی کنیم.

وی اضافه کرد: دولت در صدد است با توجه به مشکلات اقتصادی که در کشور وجود دارد و مردم با آن دست و پنجه نرم می‌کنند در سال آینده هیچ اقدام تورم‌زایی انجام نشود، حتی اگر آن فعالیت یا اقدام توسعه‌ای بود اما اگر تورم‌زا باشد آن را انجام نخواهیم داد. این در حالی است که در پنج سال گذشته به صورت پشت سرهم تورم ۲۰ درصدی داشتیم. لطیفی اظهار کرد: یکی از طرح‌های بزرگی که دولت انجام داد اجرای طرح آرد و نان بود که در قالب آن ۷۴ هزار نانوایی شناسایی شد اما در این میان چند هزار نانوایی بودند که وجود خارجی نداشتند اما سهمیه آرد دولتی دریافت می‌کردند. دولت در قالب اجرای طرح آرد و نان صرفه‌جویی ۵۰۰۰ تنی داشت که به اندازه مصرف نان حدود ۲۰ میلیون نفر است. البته قبول دارم که در حوزه تبیینی و رسانه‌ای خوب عمل نکردیم و دشمن در زمینه ضد تبیین قوی‌تر و بهتر از ما عمل کرد.

رییس سازمان اداری و استخدامی گفت: مشکلات مبنایی در زمینه نخبه‌گرایی وجود دارد که باید حل شود و این است که مادامی که نظام آموزشی ما متناسب با نیاز نباشد این مساله حل نخواهد شد. یعنی دانشگاه‌های ما باید بر اساس نیاز کشور و ماموریت‌های و مسائل تعریف شده دانشجو تربیت کنند. لطیفی ادامه داد: اساسا افرادی را تربیت می‌کنیم که به درد این ساختار نمی‌خورند و از ظرفیت نخبه‌های‌مان کمتر استفاده می‌کنیم و با آزمون‌های استخدامی تا حدودی این مشکل را بر طرف خواهیم کرد. بخش دیگر نخبه‌های ما شأن خودشان را اجل این می‌دانند که وارد این حوزه شوند. در کنار جلوگیری از افزایش تورم، بهبود شرایط تولید نیز یکی دیگر از هدف‌های دولت بوده که لااقل می‌توان گفت تاکنون پیگیری آن به جایی نرسیده است. در عین حال این تهدید و نگرانی وجود دارد که با افزایش تلاش‌ها برای بالا بردن درآمد مالیاتی، فشار جدیدی بر تولیدکنندگان وارد شود و از این رو وزیر اقتصاد از سازمان برنامه و بودجه خواسته در لایحه سال آینده، این موضوع را رعایت کند. سید احسان خاندوزی وزیر اقتصاد و دارایی با بیان اینکه وزارت اقتصاد وزارت تامین مالی دولت در بخش درآمدهای پایدار است، گفت: پشتیبانی از تامین مالی اقتصاد به معنای عام نیز به عهده وزارت اقتصاد است. در حوزه مالیات و سایر ابزارهای درآمدزایی تلاش کردیم تا بیشترین جذابیت به شرکت‌های دانش‌بنیان توجه شود. اتفاقی که در قانون تحقق جهش دانش‌بنیان رخ داد یکی از رخدادهای خوبی است که انجام شده است.

وی افزود: بررسی لایحه بودجه سال آینده در حال انجام است و پیشنهاد ما این است که با توجه به وجود رکود در برخی بخش‌ها لازم است تا حمایت مالیاتی لازم انجام شود. قطعا وقتی صنعت در کشور رشد می‌کند، درآمد ملی نیز افزایش خواهد یافت در نتیجه درآمد دولت نیز رشد خواهد کرد. امیدوار هستیم سهمی از مالیات که توسط سازمان برنامه و بودجه در بودجه در نظر گرفته می‌شود به گونه‌ای باشد که امکان حمایت از تولید به ویژه دانش بنیان‌ها فراهم شود. وزیر اقتصاد گفت: سهم بانک‌ها در تامین مالی بالا است که در این بین استفاده از تسهیلات قرض‌الحسنه یک ویژگی ممتاز است. ما امروز از بهترین روش تامین مالی می‌خواهیم برای بهترین روش تولید اقتصادی استفاده کنیم. امروز نقطه شروع ۱۰۰۰ تسهیلات نیست مساله این است که تا امروز از شیوه قرض‌الحسنه برای تامین مالی حوزه دانش بنیان استفاده نمی‌کردیم و این موضوع از این جهت اهمیت دارد. صندوق‌های نوآوری خود کمک کردند تا ریسک این تسهیلات کاهش پیدا کند. اینکه بانک و صندوق‌های پژوهش و فناوری با یکدیگر کار می‌کنند بسیار ارزشمند است. با توجه به عملکرد بسیار بهتر بانک‌های قرض‌الحسنه نسبت به بانک‌های تجاری می‌توان گفت که آنها بسیار کم هزینه‌تر عمل می‌کنند. این صحبت‌ها نشان می‌دهد که با کاهش بلندپروازی‌های گذشته فعلا اولویت دولت جلوگیری از بدتر شدن اوضاع خواهد بود و پس از آن موضوعاتی چون اصلاحات کلان بودجه و اهداف پر سر و صدا دنبال می‌شوند.

رییس جمهور:

دانشگاه به دشمن ضربه زده و می‌خواستند در این فضا آشوب کنند

رییس جمهور با اشاره به ارتباط مستمر دولت با جامعه دانشجویی کشور در همه ایام و روزهای سال گفت: بنده ارتباط دولت با دانشگاه را یک ضرورت می‌دانم و حقیقتا باور دارم دانشگاه به عنوان اتاق فکر دولت می‌تواند در مساله‌شناسی و حل مسائل کشور یاریگر دولت باشد و به دولتمردان نیز تاکید کرده‌ام ارتباط با جامعه نخبگانی توامان با حضور در میان مردم مورد توجه باشد. سید ابراهیم رییسی در آیین گرامیداشت روز دانشجو که در دانشگاه تهران برگزار شد، این روز را نماد دشمن‌شناسی، دشمن‌ستیزی، بصیرت و احساس مسوولیت جامعه دانشجویی کشور عنوان کرد و افزود: حقیقتاً شانزدهم آذر باید به عنوان نماد و نمود بالندگی و شناخت شرایط و وضعیت کشور از سوی دانشگاه‌ها همواره گرامی داشته شود.

وی با اشاره به ارتباط مستمر دولت با جامعه دانشجویی کشور در همه ایام و روزهای سال گفت: بنده ارتباط دولت با دانشگاه را یک ضرورت می‌دانم و حقیقتا باور دارم دانشگاه به عنوان اتاق فکر دولت می‌تواند در مساله‌شناسی و حل مسائل کشور یاریگر دولت باشد و به دولتمردان نیز تاکید کرده‌ام ارتباط با جامعه نخبگانی توامان با حضور در میان مردم مورد توجه باشد. وی با بیان اینکه «پیش از حضور در این مراسم برخی توصیه کردند در این مراسم شرکت نکنم»، تصریح کرد: بنده در پاسخ گفتم کسانی که به دنبال تعطیلی علم هستند به دانشگاه نمی‌روند و بنای دولت سیزدهم از ابتدا تقویت علم و علم‌افزایی در دانشگاه‌ها بوده است و از این جهت بود که پس از بهبود شرایط کرونایی کشور دولت اولین اولویت خود را از سرگیری فعالیت دانشگاه‌ها قرار داد چرا که نشاط و پویایی کشور و همچنین پیشرفت‌ها و افتخارات دانشمندان کشور محصول دانشگاه است.

رییس جمهور افزود: امروز دانشگاه ما به دشمن ضربه زده و به همین دلیل می‌خواستند در این فضا آشوب ایجاد کنند و کلاس‌های درس را به تعطیلی بکشانند اما اساتید و دانشجویان فرهیخته چنین اجازه‌ای به آنها ندادند. وی با تاکید بر تفاوت میان اغتشاش و اعتراض، با بیان اینکه «اعتراض به دنبال خود اصلاح امور و سازندگی را دارد، اما پیامد اغتشاش، تخریب و ناامنی است»، تصریح کرد: قطعاً یک ایران قوی مطلوب امریکایی‌ها نخواهد بود و آنها به دنبال یک ایران ویران شده همانند افغانستان، سوریه، لیبی و دیگر کشورهای مورد تجاوز قرار گرفته از سوی این کشور هستند، اما ایران متفاوت از دیگر کشورها و سرزمین‌ها، زنان و مردانی با عزت و باغیرت دارد که هرگز اجازه تحقق چنین توطئه‌هایی را به امریکایی‌ها نخواهند داد. وی در بیان چرایی عصبانیت و ناامیدی دشمنان از دانشگاه و جامعه دانشجویی کشور، گفت: دانشگاه‌های ما امروز سرمنشأ همه پیشرفت‌ها در کشور بوده و افتخارات دانشمندان ما در علم و فناوری، صنعت هسته‌ای، هوافضا و دستاوردهای دفاعی و امنیتی محصول دانشگاه است، از این جهت دشمن به دنبال تعطیل کردن دانشگاه‌ها، از بین بردن نشاط دانشجویی و مقابل هم قرار دادن دانشجویان برآمد، اما جامعه دانشجویی ما نشان داد صدای واقعی دانشجوی ایرانی صدای ضد استکباری است. رییسی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود در جمع دانشجویان با اشاره به تلاش دشمنان برای ممانعت از ایجاد تحول در مدیریت اجرایی کشور، از جمله تلاش برای متوقف کردن صادرات نفتی و غیرنفتی، سنگ‌اندازی در برقراری ارتباط موثر با کشورهای همسایه و جلوگیری از افزایش حجم تجارت خارجی ایران تصریح کرد: برغم همه تلاش‌ها و توطئه‌ها امروز صادرات نفت ما به میزان پیش از تحریم‌ها افزایش یافته، ارتباطات ما با زیرساخت‌های آسیا از طریق پیمان‌های شانگهای و اوراسیا برقرار شده، حجم تجارت خارجی کشور ۴۸ درصد افزایش یافته و صدها کارخانه نیمه تعطیل یا تعطیل به چرخه تولید بازگشته یا در حال راه‌اندازی است. وی با اشاره به تشکیل «اردوهای راهیان پیشرفت» برای آشنایی دانش‌آموزان با دستاوردها و پیشرفت‌های کشور در حوزه‌های مختلف، اظهار داشت: شما جامعه دانشجویی کشور نیز باید راویان این پیشرفت‌ها برای عموم مردم باشید. وی با اشاره به دیدار خود با دبیرکل سازمان ملل و عذرخواهی او به خاطر ناتوانی در رفع تحریم دارویی کشورمان در دوران کرونا گفت: بنده خطاب به دبیرکل سازمان ملل گفتم امروز به رغم همه فشارها و تحریم‌ها ما نه‌تنها با تولید شش نوع واکسن به دست متخصصان کشورمان از واردات واکسن کرونا بی‌نیاز شدیم، بلکه به صادرکننده واکسن نیز تبدیل شده‌ایم، اما زشتی و روسیاهی این مساله برای مدعیان حقوق بشر باقی خواهد ماند. رییس جمهور با بیان اینکه پشت پرده اغتشاشات اخیر و ناامنی‌ها در کشور، متوقف ساختن پیشرفت‌ها، تعطیلی دانشگاه‌ها و ناامید کردن مردم بوده است، افزود: در همین راستا تلاش همه ما مسوولان و شما جامعه دانشجویی کشور و اساتید دانشگاهی باید بر امیدوار کردن هر چه بیشتر مردم با کار جهادی و فعالیت شبانه‌روزی باشد که اگر چنین شود یقین بدانید دشمن روز به روز ناامیدتر و مردم روز به روز امیدوارتر خواهند شد.

وی با بیان اینکه «کسانی که دانشجوی ما و مدافعان امنیت همچون شهید آرمان علی‌وردی و روح‌الله عجمیان را به شهادت می‌رسانند، مساله‌شان مشکلات اقتصادی نیست»، تصریح کرد: مردم ما و جامعه دانشجویی کشور به خوبی تفاوت میان اعتراض و اغتشاش را می‌فهمند و به همین دلیل آنها را ناکام گذاشتند. وی با اشاره به سفر اخیرش به کردستان و حضور در بازار سنندج و مشکلاتی که در پی آن برای برخی از بازاریان از سوی اغتشاشگران ایجاد شد، تصریح کرد: چرا به دروغ می‌گویید به دنبال زندگی و آزادی برای مردم ایران هستید؟ شما دیدید که با آن بنده خدا که یک شکلات به ما تعارف کرد چه کردند، چه کسی دیکتاتور است؟ امروز ادعای کسانی که شعار زندگی و آزادی می‌دهند، اما با فشار و تحریم زندگی را از مردم ایران سلب کرده‌اند، ادعایی مضحک است! رییسی تاکید کرد: امروز مستبدترین و دیکتاتورترین حکومت دنیا هیات حاکمه ایالات متحده امریکاست و ۱۶ آذر روز مبارزه با ابردیکتاتور عالم یعنی امریکاست. لعن و نفرین الهی بر آنها که داعش را پایه‌گذاری کردند و جنایاتی نظیر جنایات حرم مطهر حضرت شاهچراغ را رقم زدند. وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره برخی سوالات دانشجویان درباره نحوه انتصاب مدیران در دولت سیزدهم، میزان پیشرفت نهضت ملی مسکن، اشتغال، اینترنت، حذف ارز ترجیحی، بازار خودرو، بازار سرمایه و همچنین استفاده دولت از ظرفیت کانون‌های فرهنگی و دانشگاهی توضیحاتی ارایه کرد.

وی با بیان اینکه «دولت سیزدهم تنها دولتی پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که برنامه‌ای مدون برای حل مشکلات کشور دارد و برنامه خود را نیز به بوته نقد کارشناسان، نخبگان و فرهیختگان گذاشته است»، افزود: معتقدیم با توجه به ظرفیت‌های عظیم موجود در کشور و حمایت و پشتیبانی مردم، مشکلات قابل حل است و اقتصاد کشور و معیشت مردم نیز بهبود خواهد یافت. رییس جمهور در پایان ضمن قدردانی از دانشجویان و اساتید با بصیرت دانشگاه که با رونق کلاس‌ها و پافشاری بر ارزش‌ها اجازه ندادند فضای دانشگاه به محلی برای جولان اغتشاشگران تبدیل شود، به روح پاک همه شهدا به ویژه شهدای دانشجو و شهدای مدافع امنیت درود فرستاد. پیش از آغاز سخنان رییس جمهور امیرمحمد پولانی دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای، محمد هوش‌چیان دانشجوی مهندسی مکانیک بیوسیستم، امیرحسین سیدرحیم‌زاده دانشجوی رشته اقتصاد، فاطمه سادات هوشمند دانشجوی مقطع کارشناسی رشته هوافضا، زهرا کمالی دانشجوی زبان و ادبیات عرب، محمدهادی نصر دانشجوی مدیریت دولتی و معین رضیعی دانشجوی حقوق عمومی به بیان نقطه نظرات و دیدگاه‌های خود درباره مسائل مختلف کشور پرداختند.

اقتصاد کلان

تحلیل جدید اکونومیست از تحریم‌ها علیه روسیه

اخیرا مقامات غربی تاکید کرده‌اند که می‌خواهند شاهد ورود پول به بخش‌هایی از اقتصاد روسیه باشند و شرکت‌های مالی باید این امکان را فراهم کنند. در ۱۴ نوامبر، امریکا، بریتانیا و اتحادیه اروپا بیانیه‌ای منتشر کردند که تحریم‌ها قوای جنگی روسیه را هدف قرار می‌دهد نه صنایع غذایی یا کود شیمیایی آن را. به دنبال اینکه تحریم‌ها خیلی خوب عمل نکردند، دیپلمات‌ها این پیام را در روزهای پس از آن تصریح کرده‌اند. دولت‌های غربی ابزارهایی برای اذیت کردن دارند. آنها می‌خواهند روسیه را از بودجه جنگ محروم کنند و مخالفت خود را با پوتین اثبات کنند، اما همچنین می‌خواهند خسارات جانبی را به حداقل برسانند. آدام اسمیت از گیبسون دان که یک شرکت حقوقی است می‌گوید: وقتی تحریم‌ها را اعمال می‌کنید، ابهام بهترین دوست شماست. وقتی سعی می‌کنید آنها را مطابق با نیازهای اقتصاد جهانی تنظیم کنید، بزرگ‌ترین دشمن شماست. تجدید قرارداد غلات بین روسیه و اوکراین که خروج مواد غذایی از بنادر اوکراین را ممکن می‌سازد تکاپوی اخیر را شرح می‌دهد. برای اینکه مسکو امضا کند، مقامات به دنبال این بودند که نشان دهند در صادرات مواد غذایی و کود شیمیایی روسیه که ۱۴ و ۱۸ درصد از حجم جهانی را شامل می‌شود مانع ایجاد نمی‌کنند. یک مقام وزارت امور خارجه می‌گوید که امریکا نمی‌خواهد «از توانایی کشورهای در حال توسعه» برای خرید این کالاها جلوگیری کند. مشکل این است که سیاستمداران و مبارزان این پیام را دریافت نکرده‌اند. در سپتامبر، اعضای کنگره، روسای دو بانک امریکایی جی پی مورگان چیس و سیتی بانک را به دلیل تجارت با شرکت‌های نفت و گاز روسیه سخت مورد انتقاد قرار دارند، با اینکه دستورالعمل‌های خزانه‌داری اجازه این کار را می‌دهد. همانطور که خوان زاراته، معمار تحریم‌های امریکا پس از حملات ۱۱ سپتامبر، خاطرنشان می‌کند: «نگرانی‌های شرکت‌ها در مورد شفافیت، مسوولیت‌پذیری و تمامیت به‌طور تصاعدی افزایش یافته است» الزامات محیط زیستی، اجتماعی و حکمرانی فقط بار مسوولیت را اضافه می‌کند. حتی قبل از الزامات محیط زیستی، اجتماعی و حکمرانی، تامین‌کنندگان مالی کاملا به اعتبار و شهرت حساس بودند. آنها همچنین می‌دانند که سیاست می‌تواند تغییر کند. در سال ۲۰۱۶، جان کری، وزیر امور خارجه وقت امریکا پس از اینکه امریکا تحریم‌ها را لغو کرد، به‌طور مکرر در اروپا سفر کرد تا بانک‌ها را برای تجارت در ایران تشویق کند. بانکداران که توسط اپوزیسیون جمهوری خواه ترسانده شده بودند، از این کمپین سیاسی، تبلیغاتی سرپیچی کردند. این عاقلانه بود: دونالد ترامپ بعدها تحریم‌ها را دوباره اعمال کرد. تاکنون تلاش‌های غرب برای حفظ جریان نقدینگی در کشاورزی روسیه و بخش‌هایی از حوزه انرژی به نظر می‌رسد کارکرد نسبتا مطلوب داشته باشد. مقامات دستورالعمل‌هایی را برای تعیین معافیت‌ها ارایه کرده‌اند. آنها همچنین با تیم‌های انطباق در مورد صنایعی که مصداق بازی عادلانه باقی می‌مانند در تماس بوده‌اند و در صورت لزوم «نامه‌های اعتبار دهی» نوشته‌اند. صادرات گندم روسیه اکنون تقریبا به سطح عادی بازگشته و قیمت جهانی مواد غذایی به پایین‌ترین حد در ۹ ماه گذشته رسیده است. اما هزینه‌های کود شیمیایی همچنان بالاست، به این معنی که احتمالا در آینده به اطمینان خاطر بیشتری نیاز خواهد بود. ربکا گرینسپن از قسمت تجاری سازمان ملل هشدار داده که ترس بانکداران از «ریسک‌های وجهه و اعتبار» همچنان باعث افزایش هزینه‌های صادراتی می‌شود. در ۲۱ نوامبر، هلند سرانجام ۲۰ هزار تن کود شیمیایی روسی را که به دلیل سردرگمی مرتبط با تحریم‌ها در روتردام گیر کرده بود، آزاد کرد. این عجیب است که رژیم‌های تحریم مدرن باید برای کمک به جریان پول در اقتصاد دشمن خود وقت بگذارند.

استان‌ها پیشران توسعه کشور هستند

معاون امور مجلس، حقوقی و امور استان‌های سازمان برنامه و بودجه با اشاره به ایجاد رقابت و توقع در اصناف و ارگان‌ها به علت عملکرد بدون پیش‌بینی، ابراز کرد: در منابع دولتی محدودیت داشتیم و کسری بودجه سال گذشته بسیار بیشتر به چشم می‌آمد. وی با بیان اینکه عدم تعیین کسری بودجه از محل پایه پولی خط قرمز دولت است، افزود: رفتارهای غیرمتعهدانه باعث خلق پول و به سبب آن افزایش نقدینگی شد از این رو منابع پایدار تضمین نشده اثر خود را در تورم نشان می‌دهد. افقهی با اشاره به تصمیم دولت سیزدهم در اثبات اقتصادی و افزایش ضریب صادرات، تولید و تجارت خارجی، تشریح کرد: ما به دنبال مولدسازی دارایی‌ها هستیم. این مسوول با اشاره به مجوز فروش اموال و مولدسازی دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی، تصریح کرد: پیشران توسعه کشور، استان‌ها هستند و براساس مزیت، آمایش سرزمینی و به تبع آن توسعه مبتنی بر آمایش مساله جدی دولت جدید است اینکه براساس ظرفیت و توان یک استان دارد می‌تواند در اقتصاد موثر باشد. وی با اشاره به ظرفیت خوب استان زنجان در بخش‌های مختلف به خصوص صنعت و معدن، این استان را در حوزه تجارت و سرمایه‌گذاری منطقه مساعد دانست و ادامه داد: برنامه‌محور کردن دستگاه‌های اجرایی از اقدامات دولت است، از این رو معیار بهره‌وری را در افزایش حقوق لحاظ خواهیم کرد. معاون امور مجلس، حقوقی و امور استان‌های سازمان برنامه و بودجه با اشاره به نظام عدالت‌محور پرداخت‌ها در برنامه دولت، بیان کرد: حقوق مالکانه که در بخش درآمد قانون بودجه پیش‌بینی شده بود که ۱۵ درصد برای محل‌های دارای معادن بازگردانده شود ۸۱۰ میلیارد تومان در جداول بودجه‌ای پیش‌بینی شد که این عدد باید در بودجه ۱۴۰۲ اصلاح شود و این مقدار نیست. این مسوول با اشاره به تخصیص مالیات معادن به استان‌ها، اذعان کرد: ما علاوه بر برنامه بودجه سال آینده برنامه هفتم توسعه را در پیش رو داریم و این مساله حائز اهمیت است، چرا که آخرین برنامه توسعه پیش از چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ خواهد بود، ما اعتقاد داریم که در برنامه‌ریزی پویاتر عمل کنیم نفع عمومی بیشتر خواهد بود. وی با اشاره به اینکه در شش ماهه نخست سال جاری دولت ۱۴۲ هزار میلیارد تومان یارانه به حساب مردم واریز شده که نسبت به زمان مشابه در سال گذشته ۱.۶ رشد داشته است.

اخبار

حساب فروشندگان وام مسدود می‌شود؟

تنها چند دقیقه پیاده‌روی در سطح شهر لازم است تا با انبوهی از آگهی خرید و فروش وام مواجه شوید. این آگهی‌ها مربوط به شرکت‌هایی هستند که با وصل کردن فروشندگان وام به متقاضیان، کارمزد دریافت می‌کنند. وام‌هایی که از طریق این شرکت‌ها پرداخت می‌شوند، از وام قرض‌الحسنه بانک رسالت تا وام ازدواج متغیر هستند. البته تبلیغات این شرکت‌ها تنها محدود به آگهی‌های شهری نیست و در فضای مجازی نیز سایت‌ها و کانال‌های تلگرامی بسیاری اقدام به خرید و فروش وام می‌کنند. با این حال، این ابهام وجود دارد که آیا واگذاری وام از طریق این سایت‌ها قانونی است؟ بررسی‌ها نشان می‌دهند که بخش عمده وام‌هایی که از طریق این سایت‌ها به فروش می‌رسند مربوط به وام‌های قرض‌الحسنه است که سودهای بسیار کمی دارند. در این میان، وام‌های قرض‌الحسنه بانک رسالت نیز سهم بیشتری از وام‌هایی که برای فروش گذاشته شده‌اند را در بر می‌گیرند. طبق پیگیری‌های تجارت‌نیوز از شعبه‌های بانک رسالت، واگذاری این وام‌ها غیرقانونی است و اگر بانک از این موضوع با خبر شود، حساب‌های وام‌گیرنده را مسدود خواهد کرد. از سوی دیگر بخشی از این شرکت‌ها در این آگهی‌ها، خود را دفاتر کارگزاری بانک رسالت معرفی می‌کنند. با این حال، بانک رسالت هرگونه ارتباط با این شرکت‌ها را تکذیب کرده و اعلام کرده است که اقدامات قضایی را برای مقابله با این شرکت‌ها انجام داده است. با این حال همچنان اقدامی در جهت توقف فعالیت این شرکت‌ها انجام نشده است. در بازار آشفته خرید و فروش وام، بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر بر فعالیت‌های بانکی در سکوت به سر می‌برد. در همین حین بسیاری از شرکت‌ها و سایت‌های خرید و فروش وام، مدعی هستند که از نهادهای مربوطه مجوز فعالیت دارند. کارشناسان بانکی نیز با تاکید بر قانونی بودن فعالیت این شرکت‌ها به عنوان رابط بین خریداران و فروشندگان وام، اظهار کرده‌اند که بانک مرکزی فعالیتی در مقابله با این سایت‌ها ندارد و نتوانسته وظیفه نظارتی خود را به درستی انجام دهد.

پرداخت وام قرض‌الحسنه به این افراد

ایسنا | مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به آغاز فرآیند ثبت‌نام پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به تعاونی‌ها اعلام کرد: تعاونی‌های دانش‌بنیان، زنان فراگیر ملی و تعاونی‌های مشمول طرح روستا تعاون که ۷۰ درصد اعضایشان را افراد تحت پوشش سه دهک درآمدی تشکیل دهند، می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع بخش تعاون از وام و تسهیلات قرض الحسنه بهره‌مند شوند. تعاونی‌ها بنگاه‌های اقتصادی مردم نهاد هستند که علاوه بر مزایای اقتصادی و اجتماعی، در توزیع عادلانه ثروت و درآمد، اشتغالزایی، رشد اقتصادی و کاهش فقر و شکاف طبقاتی اثرگذارند اما تشکل‌های تعاونی علیرغم گره‌گشایی از نبود نقدینگی و مسائل و مشکلات مالی رنج می‌برند. به اعتقاد کارشناسان و فعالان بخش تعاون، از مهم‌ترین مشکلات اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها وجود قوانین و محدودیت‌های دست و پاگیر بانک‌ها در تأمین اعتبارات و تسهیلات است و با توجه به بروکراسی‌های اداری و بانکی، تشکل‌های تعاونی در تامین نقدینگی و دریافت تسهیلات ارزان قیمت و کمک بهره دچار مشکل هستند. یکی از موارد تقویت و توسعه تعاونی‌ها حمایت‌های مالی و تسهیلاتی برای رونق و ایجاد اشتغال در بخش تعاون است و اگر نقدینگی با روش‌های ساده‌تری در اختیار بنگاه‌های تعاونی قرار گیرد بسیاری از مشکلات تعاونی‌ها برطرف می‌شود. بر همین اساس وزارت تعاون فرآیند ثبت‌نام تعاونی‌ها برای دریافت وام و تسهیلات قرض‌الحسنه را در دستور کار قرار داده است. آنطور که سیدمعین هاشمی - مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته فرآیند ثبت‌نام پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به تعاونی‌ها از دهم آبان ماه آغاز شده و بر این اساس تعاونی‌های دانش‌بنیان، زنان، فراگیر ملی و تعاونی‌های مشمول طرح روستا تعاون که حداقل ۷۰ درصد اعضای آن از افراد تحت پوشش سه دهک درآمدی تشکیل شده باشد، می‌توانند با مراجعه به بخش مشوق‌ها و حمایت‌های سامانه جامع تعاون به نشانی https://taavoni.mcls.gov.ir درخواست خود را به منظور بهره‌مندی از این تسهیلات ثبت کنند. وی یکی از بندهای حمایتی برای تقویت و توسعه تعاونی‌ها در کشور را پرداخت تسهیلات کم‌بهره و قرض‌الحسنه به تعاونگران عنوان کرده و می‌گوید: یکی از اهداف تعیین شده در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، اختصاص ۳۰ درصد درآمدهای حاصل از واگذاری به بخش تعاون کشور است که در صورت محقق شدن این امر تحولی عظیم در بخش تعاون رقم خواهد خورد. تمامی افرادی که قصد استفاده از خدمات مختلف سامانه جامع و هوشمند تعاونی را دارند، باید ابتدا مراحل ورود به سامانه را طی کنند. برای استفاده از خدمات سامانه، افراد می‌توانند به صورت عضو یا به صورت مهمان به سامانه وارد شوند اما به‌طور کلی برای استفاده از خدمات غیر حضوری سامانه بهتر است که افراد عضویت خود را در این سامانه به ثبت برسانند. از این رو متقاضیان باید به سامانه جامع و هوشمند بخش تعاون به نشانی taavoni.mcls.gov.ir مراجعه کرده و وارد گزینه درخواست/اعلان عضویت در تعاونی شوند و فرآیند تکمیل فرم ثبت‌نام را دنبال کنند. مطابق بند «ب» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها از طریق روش‌هایی از جمله تخفیف مالیاتی و ارایه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله تمامی موسسات مالی کشور و همچنین اعطای تسهیلات (وجوه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و بهسازی بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده پیش بینی شده است.

«تعادل» بررسی می‌کند

مالیات بر سرمایه‌های مردم

قرار بود ۱۵ آذر ماه بودجه سال ۱۴۰۲ توسط سازمان برنامه و بودجه تقدیم مجلس شود اما این اتفاق نیفتاد و به گفته کارشناسان احتمالا با پایان ماه لایحه بودجه دست مجلس برسد. مالیات روی سپرده‌های بانکی را می‌توان یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار روی بودجه دانست. چرا که این سرمایه‌ها هر چند خرد و کلان نقدینگی مردم است و به نوعی مالیات بستن روی این سپرده‌ها نوع سرمایه‌گذاری مردم و حقوقی‌ها را تغییر می‌دهد.

سود سپرده بانکی، سود به دست آمده از سپرده‌گذاری در بانک یا موسسات مالی است. استفاده از سود سپرده بانکی یکی از مطمئن‌ترین روش‌های سرمایه‌گذاری برای افرادی است که می‌خواهند علاوه بر حفظ سرمایه اصلی خود، سود ثابت کسب کنند. میزان سودی که از طریق سود سپرده بانکی به دست می‌آید بر اساس درصدی از موجودی اصلی حساب شما محاسبه می‌شود. برای اینکه بتوان سود مناسبی از این روش کسب کرد می‌بایست بانک‌ها و موسسات مختلف را مورد بررسی قرار داد چرا که شرایط و نرخ سود سپرده هر کدام از بانک‌ها با یکدیگر متفاوت است. از این رو اینکه در چه بانکی سرمایه‌گذاری کنید و کدام یک از طرح‌های بانک را انتخاب کنید تا بیشترین سود را به دست آورید، از اهمیت بالایی برخوردار است.

علی‌رغم رایج بودن این پایه مالیاتی، کشورهای مختلف از شیوه‌های متفاوتی برای اخذ این نوع مالیات استفاده می‌کنند. برخی از این کشورها نظیر آلمان، ژاپن و ترکیه اقدام به اخذ مستقیم این مالیات از سپرده‌ها می‌کنند، به این صورت که در زمان واریز این سود به حساب صاحبان سپرده، مالیات متعلقه از حساب افراد کم می‌شود که این رویکرد از نظر اجرایی به سهولت امکان‌پذیر است و بدون نیاز به پر کردن اظهارنامه مالیاتی توسط افراد، جریان درآمدی مداومی در طول سال برای دولت فراهم می‌شود، اما مهم‌ترین نقطه ضعف این روش آن است که هزینه‌های فرد را نادیده می‌گیرد و مستقل از آن مالیات از فرد اخذ می‌شود؛ بنابراین برای افرادی که بخش قابل توجهی از درآمدشان از این روش تامین می‌شود، مشکلاتی را ایجاد می‌کند که البته با توجه به اینکه در ایران در حال حاضر این پایه مالیاتی صرفا برای افراد حقوقی اعمال شده، این نقطه ضعف موضوعیت چندانی ندارد.

رویکرد دیگر لحاظ نمودن این درآمد به عنوان بخشی از درآمد مشمول مالیات است که در برخی از کشورها نظیر امریکا و انگلیس و آفریقای جنوبی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش درآمد سپرده‌ها به مانند سایر درآمدهای اشخاص در انتهای سال محاسبه شده و مالیات از آن کسر می‌شود. این رویکرد هم دارای مزایا و معایبی است که با توجه به اینکه مستلزم استقرار نظام مالیات بر مجموع درآمد بوده و در حال حاضر کشور فاقد این زیرساخت است و عدم امکان استفاده از آن، از بیان نقاط قوت و ضعف این روش خودداری می‌شود.

چالش‌های مهم اعمال مالیات بر سود سپرده‌های بانکی

جعفر مهدی‌زاده ضمن اشاره به چالش‌های اخذ مالیات بر سود سپرده‌های بانکی افزود: یک مساله در زمینه اخذ مالیات از سود سپرده‌های بانکی، منفی بودن نرخ سود حقیقی است که انگیزه سپرده‌گذاری را کم می‌کند و به‌تعبیری به عنوان یک مالیات مضاعف محسوب می‌شود. نکته مهم دیگر اینکه وجود جایگزین‌هایی همچون صندوق‌های درآمد ثابت، موجب می‌شود وضع مالیات بر سود سپرده اشخاص حقوقی صرفاً منابع آنها را از سپرده‌گذاری مستقیم در بانک‌ها به‌سمت این صندوق‌ها یا ابزارهای مشابه ببرد و عملاً درآمدهای دولت افزایش پیدا نکند.

وی اضافه کرد: مساله مهم دیگر که در زمینه مالیات بر سود سپرده‌های بانکی حائز اهمیت است، رقابت بانک‌ها برای پرداخت سود بیشتر به سپرده‌ها به‌منظور جذب سپرده‌های بیشتر است، بنابراین ممکن است وضع این مالیات به‌جای اصابت به دریافت‌کنندگان سود از بانک‌ها، به بخش تولید به عنوان تسهیلات‌گیرندگان یا به خود بانک‌ها اصابت کند که خلاف هدف سیاست‌گذار است و ممکن است مسائلی همچون افزایش نوسانات در سایر بازارها از جمله ارز و سکه و همچنین اضافه‌برداشت بانک‌ها را در پی داشته باشد. مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی آثار مالیات بر سود سپرده‌های بانکی را متفاوت از پایه‌هایی همچون مالیات بر خودروهای لوکس یا مالیات بر خانه‌های خالی دانست و افزود: باید از اثرات منفی احتمالی این پایه مالیاتی جلوگیری شود، در زمان حاضر شرکت‌ها این امکان را دارند که تسهیلات ارزان‌قیمت بگیرند و همان منابع مالی را در بانک سپرده‌گذاری کنند و سود کلان دریافت کنند، چنین مشکلی باید در جای دیگری حل شود و وضع مالیات بر سود سپرده‌های بانکی نمی‌تواند این مشکل را رفع کند. در زمان حاضر شرکت‌ها مشکلات انگیزشی زیادی برای سرمایه‌گذاری دارند و وضع مالیات بر سود سپرده‌ها نمی‌تواند انگیزه کافی برای سرمایه‌گذاری ایجاد کند. یکی از مسائل در این زمینه بالا بودن نرخ سود در بازارهای رقیب تولید است که موجب می‌شود اگر بر سود سپرده بانکی هم مالیات وضع شود، این سرمایه‌ها به‌جای بخش تولید به بازارهای موازی سوق پیدا کند.

وی در پایان گفت: وضع مالیات بر سود سپرده‌های بانکی موجب خروج نقدینگی از بانک‌ها نمی‌شود، اما ترکیب سرمایه‌ها را تغییر می‌دهد و سیالیت نقدینگی را افزایش می‌دهد که در شرایط فعلی اقتصاد کشور مطلوب نیست. در مجموع ما در بانک مرکزی از وضع مالیات بر سود سپرده‌های بانکی استقبال می‌کنیم ولی شرایط فعلی اقتصاد کشور را مناسب اجرای این قانون آن هم به‌شکل دفعی نمی‌دانیم.

نرخ سود حقیقی لازمه دریافت سود

احمدزمانی، رییس سابق مرکز آموزش و پژوهش سازمان مالیاتی، ضمن تأکید بر اینکه سود سپرده‌های بانکی نیز یک نوع درآمد به حساب می‌آید به تسنیم گفت: به این ترتیب به‌طور معمول این درآمدها نیز باید مشمول مالیات باشد، اما از یک زاویه دیگر سود سپرده‌های بانکی حاصل از یک فعالیت در اقتصاد کشور بوده است و اگر آن فعالیت اقتصادی مالیات را پرداخت کرده باشد، اعمال مالیات بر سود مشتق‌شده از آن به‌نوعی مالیات مضاعف به‌حساب می‌آید و می‌تواند فشار مالیاتی بر شرکت‌ها را افزایش دهد.

وی ادامه داد: نکته دیگر اینکه در زمان حاضر نرخ حقیقی سود سپرده‌ها منفی است؛ به این معنی که نرخ سود از نرخ تورم کمتر است، به این ترتیب عملاً سپرده‌گذاران در بانک‌ها به‌جای سودزیان می‌کنند و از این زاویه اخذ مالیات از سود سپرده‌های بانکی توجیه ندارد، بنابراین یا باید اقتصاد کشور به‌نحوی اداره شود که نرخ تورم کاهش پیدا کند، یا سیاست‌گذار پولی باید از سرکوب دستوری نرخ سود خودداری کند. زمانی ضمن اشاره به نحوه اخذ مالیات بر مجموع درآمد نیز گفت: در این نظام مالیاتی نیز این امکان وجود دارد که بخشی از درآمدها مشمول مالیات نشود و عملاً معافیت مالیاتی نیز در این زمینه قابل استفاده است، بنابراین حتی این امکان وجود دارد در صورت اخذ مالیات از مجموع درآمد نیز سود سپرده‌های بانکی از پرداخت مالیات معاف شود یا دست کم با نرخ کمتری مشمول مالیات شود.

رکورد نرخ تورم شکست

روز ۱۴ مهر ماه ۱۴۰۰ بود که علی صالح‌آبادی، با پیشنهاد احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد و رأی اعتماد هیات‌وزیران به عنوان رییس کل بانک مرکزی ایران منصوب شد. انتخابی که از همان ابتدا با انتقادات بسیاری مواجه شد و حال، پس از گذشت ۱۴ ماه از آغاز فعالیت وی، به نظر می‌رسد که این انتقادات بیجا نبوده‌اند. در این گزارش کارنامه علی صالح‌آبادی در سمت ریاست کل بانک مرکزی، با نگاهی به عملکرد وی در این ۱۴ ماه بررسی می‌شود.

صالح‌آبادی پیش از ریاست بانک مرکزی

تجارت‌نیوز در گزارشی نوشت؛ یکی از انتقادات مهمی که در زمان انتخاب علی صالح‌آبادی به عنوان رییس بانک مرکزی مطرح می‌شد، نامرتبط بودن سوابق تحصیلی و شغلی وی با این مسند مهم بود. صالح‌آبادی، مدرک دکترای خود را در رشته مدیریت مالی از دانشگاه تهران دریافت کرده و دانش‌آموخته کارشناسی ارشد همین رشته در دانشگاه امام صادق است. وی در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به عنوان دبیرکل بورس اوراق بهادار تهران منصوب شد و پس از آن نیز تا سال ۱۳۹۳ رییس سازمان بورس اوراق بهادار بود. صالح‌آبادی در آذر ماه سال ۱۳۹۳ با حکم وزیر وقت اقتصاد، به عنوان ریاست هیات‌مدیره و مدیرعاملی بانک توسعه صادرات، انتخاب شد و پس از آن نیز به بانک مرکزی آمد. بی‌تجربگی صالح‌آبادی در حوزه بانکداری و سیاست پولی، یکی از موضوعاتی بود که هدف انتقادات بسیاری قرار گرفت. منتقدان معتقد بودند که رییس بانک مرکزی باید یک اقتصاددان باشد و نه فعال بورس! از طرف دیگر زمزمه‌های وجود روابط خویشاوندی بین صالح‌آبادی و یکی از مقامات عالیرتبه ایران، دیگر موضوعی بود پیرامون انتخاب وی به عنوان رییس کل سازمان بورس، حاشیه‌ساز شد.

استقبال بورسی‌ها از رییس کل جدید

با وجود این انتقادات، فعالان بازار سرمایه از انتخاب صالح‌آبادی استقبال گرمی کردند. بورسی‌ها گمان می‌کردند که انتخاب یک مدیر بورسی به عنوان رییس کل بانک مرکزی، می‌تواند پایانی برای روزهای تلخ بازار سهام باشد. با این حال، با وجود تلاش‌های صالح‌آبادی در این مسیر، اوضاع بورس نه تنها بهبود نیافت، بلکه شاخص کل از زمان انتخاب وی تاکنون، حدود ۵ درصد افت کرده است. البته همین نکته هم محل انتقاد است. چرا که وظیفه رییس کل بانک مرکزی باید کنترل سطح قیمت‌ها و مهار تورم باشد اما به نظر می‌رسد که دولت سیزدهم با انتخاب وی، به دنبال تامین سیاست‌های خود در بورس بوده است.

اولویت‌های صالح‌آبادی در بانک مرکزی چه بود؟

علی صالح‌آبادی پس از انتصاب به عنوان رییس کل بانک مرکزی، در گفت‌وگو با صدا و سیما اولویت‌های مهم بانک مرکزی را تشریح کرد. ثبات بازار ارز، نظارت بر شبکه بانکی و همچنین کنترل پایه پولی، تورم و اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی مهم‌ترین اولویت‌هایی بود که صالح‌آبادی برای بانک مرکزی تعیین کرد. اما بانک مرکزی در ۱۴ ماه گذشته، تا چه اندازه در تحقق این اهداف موفق عمل کرده است؟

جهش ۲۸ درصدی دلار در ۱۴ ماه!

دوره ریاست صالح‌آبادی بر بانک مرکزی در حالی آغاز شد که نرخ دلار در کانال ۲۷،۹۳۰ تومان نوسان می‌کرد. در نتیجه اقدامات بانک مرکزی در جهت ثبات بازار ارز، نرخ دلار در بازار آزاد به ۳۵،۸۴۰ رسیده است. یعنی در این ۱۴ ماه نرخ ارز بیش از ۲۸ درصد افزایش یافته است. در این میان اقدامات بانک مرکزی برای مهار قیمت دلار را می‌توان در ممنوعیت انتشار نرخ دلار در رسانه‌ها و سپس اجبار صرافی‌ها به انتشار لحظه‌ای نرخ ارز و همچنین وعده‌های چند باره برای آزادسازی منابع بلوکه شده ایران در کره جنوبی خلاصه کرد. البته در این میان نمی‌توان از ارز پاشی‌های بانک مرکزی در چشم‌پوشی کرد. با وجود اینکه این اقدام می‌تواند بازار ارز را در کوتاه‌مدت تا حدودی آرام کند اما در بلندمدت تبعات تورمی بسیاری خواهد داشت. بانک مرکزی همچنین عرضه اوراق گواهی ارزی را به عنوان یکی از ابزارهای کنترل بازار ارز از ۲۸ آبان ماه ۱۴۰۱ آغاز کرده که البته تاکنون نتوانسته تاثیری در کنترل نرخ ارز داشته باشد. با این حال، به عقیده کارشناسان، اثرگذاری این اوراق به میزان استقبال از آن بستگی دارد اما همچنان آماری از فروش اوراق گواهی ارزی منتشر نشده است.

رکوردشکنی‌های تورمی در دوران صالح‌آبادی

بررسی‌ها نشان می‌دهند که بانک مرکزی تحت ریاست صالح‌آبادی در زمینه کنترل پایه پولی، نقدینگی و تورم، که وظیفه اصلی این نهاد است نیز عملکرد قابل دفاعی نداشته است. طبق آمارهای بانک مرکزی، حجم نقدینگی در پایان مهر ماه امسال با افزایش ۳۹،۵ درصدی نسبت به شهریور سال گذشته به ۵،۶۷۶ هزار میلیارد تومان رسیده است. پایه پولی نیز در این مدت با افزایش ۳۷،۳ درصدی مواجه شده و رقم ۷۱۲ هزار میلیارد تومان را ثبت کرده است. همچنین شاخص قیمت مصرف‌کننده نیز در این مدت ۵۷،۳ درصد افزایش یافته است. به عبارت دیگر خانوارهای کشور به‌طور میانگین حدود ۵۷ درصد بیشتر از شهریور ۱۴۰۰ برای خرید یک سبد یکسان از کالاها و خدمات هزینه کرده‌اند. همچنین در تابستان امسال و در زمان ریاست صالح‌آبادی، رکورد تورم ماهانه و نقطه به نقطه پس از انقلاب شکسته شد تا عملکرد فاجعه‌بار بانک مرکزی در زمینه کنترل تورم کامل شود.

غرق شدن بانک‌ها در مرداب اضافه برداشت

یکی از موضوعاتی که صالح‌آبادی بارها بر آن تاکید کرده است، کنترل تورم با مهار اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی است. با این حال آمارها نشان می‌دهند که در رکورد دو ساله اضافه برداشت بانک‌ها در دوره صالح‌آبادی شکسته شده است. بانک مرکزی نه تنها در کنترل عملکرد بانک‌ها ناموفق بوده بلکه با اقدامات خود به آتش اضافه برداشت‌ها دامن زده است.

سرکوب نرخ بهره با بانک‌ها چه کرد؟

با وجود رشد افسار گسیخته تورم در سال‌های اخیر، نه تنها بانک مرکزی نرخ بهره را همگام با تورم افزایش نداده است، بلکه افزایش خودجوش نرخ بهره توسط بانک‌ها را سرکوب کرده است. از سوی دیگر، بانک مرکزی طی بخشنامه‌های مختلف، بانک‌ها را ملزم به پرداخت وام‌های تکلیفی کرده است. به علاوه بانک‌ها در شرایط فعلی وظیفه تامین مالی بخش اعظم فعالیت‌های دولت مثل طرح جهش مسکن و سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز را نیز به بانک‌ها سپرده است. این موضوع باعث شده که بخش اعظم بانک‌ها با کمبود منابع مواجه شده و پرداخت وام‌های خرد را متوقف کنند. در این شرایط بانک‌ها برای جبران کسری خود، راهی جز روی آوردن به استقراض ندارند. در این حین، مدت‌ها است که بانک مرکزی برای حفظ منافع بورسی‌ها با عرضه منابع خود در بازار بین بانکی، نرخ بهره بین بانکی را سرکوب کرده است. به این ترتیب اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی همچنان ادامه دارد.

مصائب بانک مرکزی

با وجود همه این سیاست‌های نادرست بانک مرکزی، شاید مهم‌ترین انتقادی که به عملکرد صالح‌آبادی وارد است، موافقت با تصویب طرحی است که می‌تواند باعث مرگ بانک مرکزی شود. طرح قانون بانک مرکزی در شرایطی به تصویب نمایندگان مجلس رسید که بخش عمده کارشناسان بانکی و اقتصاددانان، بارها نسبت به عواقب فاجعه‌بار آن هشدار دادند. حتی حدود ۱۶۰ مدیر بانکی که پنج رییس کل سابق بانک مرکزی نیز در بین آنها حضور داشتند، با ارسال نامه‌ای به محمدباقر قالیباف، رییس مجلس شورای اسلامی، به این طرح انتقادات کردند. یکی از مهم‌ترین انتقادات وارد بر طرح قانون بانک مرکزی که تقریبا همه کارشناسان روی آن توافق دارند، نابودی استقلال بانک مرکزی با تصویب این طرح است. با این حال به نظر می‌رسد که صالح‌آبادی نظری کاملا متفاوت با این کارشناسان و مدیران دارد. به‌طوری که در شهریور ماه امسال درباره این طرح گفت: یکی از مقوله‌های مهم طرح مجلس برای بانکداری موضوع اقتدار بانک مرکزی است که مواد مناسبی در آن دیده شده است. اگر نگاه‌ها و ملاحظاتی که در دولت و بانک مرکزی در این خصوص مطرح است با کمک مجلس مدنظر قرار گیرد و برخی از اصلاحات مورد نیاز انجام شود می‌تواند به اقتدار بانک مرکزی کمک کند.

ارتباط ضعیف بانک مرکزی با رسانه‌ها

جدا از موضوعات اقتصادی، بانک مرکزی در فضای رسانه‌ای نیز نتوانسته تعامل خوب و سازنده‌ای با رسانه‌های مستقل و غیردولتی برقرار کند. به‌طوری که بانک مرکزی نه تنها در زمینه ارایه اطلاعات و پاسخگویی به رسانه‌ها منفعل عمل می‌کند، بلکه در مواجهه با انتقادات این رسانه‌ها، سریعا و با لحنی تند و گزنده بیانیه صادر می‌کند.

راهی جز امیدواری نیست!

با وجود اینکه صالح‌آبادی در بانک مرکزی اقدامات مثبتی از جمله اجرای قانون چک و انتشار فهرست تسهیلات و تعهدات کلان بانک‌ها را ثبت کرده اما این اقدامات، تنها نقاط سفیدی در کارنامه سیاه وی به شمار می‌روند. می‌توان گفت که صالح‌آبادی در دستیابی به تمامی اهداف خود ناموفق بوده و نه تنها نتوانسته وضعیت اقتصاد ایران را بهبود ببخشد بلکه آن را با ریسک‌های بزرگ‌تری مواجه کرده است. با این حال، از آنجا که طبق قانون، عزل و نصب رییس کل بانک مرکزی در اختیار دولت است و بانک مرکزی با ریاست صالح‌آبادی به حیاط خلوت دولت تبدیل شده، خداحافظی وی با بانک مرکزی بسیار دور از انتظار است. در این شرایط، باید امیدوار باشیم که بانک مرکزی با ریاست صالح‌آبادی، در سیاست‌های خود تجدید نظرهایی انجام دهد تا اقتصاد ایران از آسیب‌های بیشتر در امان بماند.

اخبار

افزایش بیش از ۴۷ درصدی تسهیلات پرداختی بانک‌ها

بانک مرکزی | تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی ۷ ماهه سال ۱۴۰۱ مبلغ ۲۳۳۱۲ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل مبلغ ۷۴۷۷ هزار میلیارد ریال معادل ۴۷،۲ درصد افزایش داشته است. از کل تسهیلات پرداختی، مبلغ ۷۴۶۸ هزار میلیارد ریال معادل ۳۲ درصد به اشخاص حقیقی و مبلغ ۱۵۸۴۴ هزار میلیارد ریال معادل ۶۸ درصد به اشخاص حقوقی تعلق گرفته است.

همچنین تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی ۷ ماهه سال ۱۴۰۰ مبلغ ۱۵۸۳۵ هزار میلیارد ریال بوده که از این مبلغ تسهیلات پرداختی به اشخاص حقیقی ۴۸۱۶ هزار میلیارد ریال معادل ۳۰،۴ درصد و به اشخاص حقوقی مبلغ ۱۱۰۱۹ هزار میلیارد ریال معادل ۶۹،۶ درصد است. شایان ذکر است تسهیلات پرداختی به اشخاص حقیقی در ۷ ماهه سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال گذشته معادل ۲۶۵۲ هزار میلیارد ریال معادل ۵۵ درصد افزایش داشته است. تسهیلات پرداختی خرد شبکه بانکی به اشخاص حقیقی در ۷ ماهه سال ۱۴۰۱ مبلغ ۵۷۲۲ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل مبلغ ۱۸۴۰ هزار میلیارد ریال (معادل ۴۷،۴ درصد) افزایش داشته است. با توجه به بررسی انجام شده مشخص شد تسهیلات پرداخت شده کمتر از ۲۰۰ میلیون تومان (خرد) به اشخاص حقیقی طی ۷ ماهه سال ۱۴۰۱ مبلغ ۵۷۲۲ هزار میلیارد ریال و بیش از ۲۰۰ میلیون تومان مبلغ ۱۷۴۶ هزار میلیارد ریال است.

چنانچه روزهای کاری هر ماه به ۲۲ روز تقسیم گردد به‌طور متوسط روزانه ۲۸ هزار میلیارد ریال تسهیلات به افراد حقیقی پرداخت شده است. بر این اساس عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری در زمینه تسهیلات خرد و غیر خرد و بخش حقوقی و حقیقی در مقطع هفت ماهه ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل دارای روند صعودی بوده است.

حساب افراد بی‌حجاب مسدود نمی‌شود

علی صالح‌آبادی؛ رییس کل بانک مرکزی در جمع خبرنگاران گفت: تدارک تامین مالی ارزی برای واردات خودرو انجام شده است و هیچ مشکلی برای تامین ارز وجود ندارد. وی در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر اینکه در فضای مجازی اخباری درباره جدایی شما از دولت شنیده شده است، گفت: این خبر کذب محض است.

رییس کل بانک مرکزی همچنین در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر اینکه گفته شده حساب بانکی افراد بی‌حجاب مسدود می‌شود، گفت: این شایعه به هیچ عنوان صحت ندارد و طبق قوانین شبکه بانکی به تمام هموطنان عزیز خدمات ارایه می‌کند. این در حالی است که در فضای مجازی اخباری مبنی بر انسداد حساب بانکی افراد بدحجاب یا عدم ارایه خدمات بانکی به آنها، منتشر شده بود.

موانع پرداخت وام ازدواج و فرزندآوری برداشته می‌شود

نمایندگان مجلس طرحی را برای برداشتن موانع وام ازدواج و تسهیلات فرزندآوری تصویب کردند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت صبح سهشنبه جزییات طرح دوفوریتی الحاق یک ماده به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت را تصویب کردند.

ماده واحده- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۷۱ مکرر) به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب ۱۴۰۰/۰۷/۲۴ الحاق می‌شود:

«ماده ۷۱ مکرر- به منظور رفع موانع دریافت تسهیلات یا امتیازات موضوع این قانون:

الف- در اجرای مواد این قانون در خصوص استفاده از امتیازات و تسهیلات، با هدف تشویق فرزندآوری، ازدواج و ودیعه مسکن، چنانچه به موجب قوانین خاصی، پرداخت این تسهیلات یا ارایه امتیازات، موکول به رعایت شرایط معینی گردیده یا مشمول ممنوعیت شده باشد، بانک‌ها و موسسات اعتباری مکلفند اعطای تسهیلات و امتیازات فوق را فقط با رعایت این قانون انجام دهند.

ج- بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی موظفند پرداخت تسهیلات موضوع این قانون را نسبت به سایر تکالیف قانونی در اولویت قرار داده و در خصوص مطالبه وثایق و تضامین، با اولویت توثیق حساب یارانه اشخاص یا سایر دارایی‌های مالی اشخاص از جمله سهام پذیرفته‌شده در بازار سرمایه با تنها یک سفته عمل نمایند.

به گزارش ایسنا، بند ب این طرح که برای برداشتن موانع وام ازدواج تصویب شده، به کمیسیون برای بررسی ارجاع شده است.

در این بند آمده:

ب- در صورتی که متقاضیان موضوع این قانون دارای بدهی قطعی مالیاتی یا بدهی غیرجاری به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی یا دارای چک برگشتی باشند، بانک‌ها و موسسات اعتباری مکلفند با درخواست متقاضی، تسهیلات موضوع این قانون را پس از تسویه حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بدهی‌ها و تعهدات مذکور از محل این تسهیلات، پرداخت نمایند. دستورالعمل اجرایی این بند سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و ابلاغ می‌شود. این بند و موارد الحاقی هفته آینده در مجلس بررسی می‌شود.

بازار سهام

توثیق سهام ابزار جذب نقدینگی به بازار سرمایه

ایبنا | اوایل سال جاری، دولت بسته‌ای را برای دسترسی به تسهیلات بانکی ابلاغ کرد که به واسطه آن ۱۵ ابزار جدید برای وثیقه‌گذاری در نظر گرفته شد. این می‌تواند اقدامی در جهت تسهیل وثیقه‌گذاری برای دریافت خدمات بانکی باشد. یکی از آن ۱۵ ابزار جدید استفاده از سهام به عنوان وثیقه است. امکان توثیق سهام برای دریافت وام‌های خرد توسط سهامداران از جمله اقدامات بانک مرکزی برای حمایت از بورس و سهامدار محسوب می‌شود. برای امکان توثیق سهام سامانه‌ای تحت عنوان ستاره با همکاری سازمان بورس اوراق بهادار کشور، قوه قضاییه و شبکه بانکی ایجاد شده، هدف از ایجاد این سامانه استفاده از سهام و سایر دارایی‌های به عنوان وثیقه است. در این رابطه وزیر اقتصاد دارایی نیز گفته است که طلا، خودرو و سایر دارایی‌ها در آینده نزدیک می‌توانند با اضافه شدن به سامانه ستاره اعتبار شخص را برای وثیقه‌گذاری و همچنین اعتبارسنجی بالا ببرند تا به شکل واقعی از کار مردم گره‌گشایی صورت بگیرد. به همین جهت در رابطه با توثیق سهام و مزایای آن به مصاحبه با کارشناس بازار سرمایه پرداختیم. فرهنگ حسینی کارشناس بازار سرمایه در این رابطه بیان کرد: امکان دریافت وام‌های خرد با توثیق سهام فراهم شده و با توجه به اینکه بیش از ۴۰ میلیون سهامدار وجود دارد و عمده این تعداد دارای سهام عدالتند بنابراین وثایق کافی برای دریافت وام وجود دارد. وی افزود: با توجه به سهام عدالت هر نفر برای دریافت وام بیش از ۱۰ میلیون تومان وثیقه در اختیار دارد، همچنین امکان توثیق سهام به صورت الکترونیک فراهم شده که این امر می‌تواند دریافت وام را به سهولت و با سرعت بیشتر همراه کند. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: در سیستم توثیق سهام، نظام بانکی و صنعت کارگزاری در کنار هم قرار دارند و بانک‌ها تسهیلاتی به کارگزاری می‌دهند و کارگزاری‌ها همان تسهیلات را به مشتریان می‌دهند. البته این موضوع ممکن است درگیری‌های مالیاتی و حقوقی داشته باشد. وی افزود: در سیستم توثیق سهام بهتر است مشتریان به صورت مستقیم از بانک‌ها اعتبار بگیرند و کارگزار از آن فرآیند حذف شود، به عبارتی هر چه واسطه در بین دریافت وام و وثیقه‌گذاری کم‌تر باشد هزینه کاهش و سرعت افزایش پیدا می‌کند، بنابراین وجود کارگزار هزینه تامین مالی را بالا می‌برد یعنی مالیات بر ارزش افزوده ایجاد می‌کند پس اگر این فرآیند به صورت مستقیم و بدون واسطه یعنی با حذف کارگزار صورت بگیرد کم‌هزینه‌تر و چابک‌تر خواهد بود. حسینی بیان کرد: به عنوان مثال زمانی که کارگزاری وام را از بانک دریافت می‌کند برای پرداخت هزینه مالی باید از مشتری ۹ درصد ارزش افزوده دریافت کند، مثلا هزینه مالی اگر ۱۸ درصد باشد به ۲۰ درصد افزایش پیدا می‌کند. همچنین گفتنی است که دریافت وام‌های خرد با توثیق سهام نه تنها موجب دسترسی بیشتر افراد به تسهیلات بانکی می‌شود؛ بلکه می‌تواند باعث جذب نقدینگی به بازار سرمایه نیز باشد. بر این اساس اگر سهامداری به تعهدات خود عمل نکرد عملیات رفع توثیق اتفاق می‌افتد و در صورت عدم اجرای تعهدات، توسط بانک مربوطه بر اساس قراردادهایی که در ابتدا وجود داشته دارایی سهامدار به فروش می‌رسد.

واگذاری خودروسازها به کجا رسید؟

تجارت‌نیوز | یک سالی می‌شود که بحث واگذاری خودروسازان توسط ابراهیم رییسی مطرح شده اما هنوز به جایی نرسیده است. دولت تنها ۱۷ درصد از سهام خودروسازی سایپا و ۵،۷ درصد از سهام ایران خودرو را در اختیار دارد اما این دو مجموعه را مدیریت می‌کند. برای نمونه انتصاب مدیران خاص و قیمت‌گذاری دستوری بخشی از مدیریت توسط دولت است. هر سال زیان خودروسازان بیشتر می‌شود و مسوولان دولتی عقیده دارند که با واگذاری سهام خودرویی‌ها، این مجموعه‌ها از زیان‌دهی خارج می‌شوند و به سوددهی می‌رسند. البته برخی از فعالان اقتصادی می‌گویند که این عرضه انجام نخواهد شد چرا که وزارت صمت سخنی در خصوص این واگذاری‌ها نمی‌گوید و بر اساس تجربه گذشته احتمالا این وزارتخانه مخالف عرضه سهام دولتی خودروسازها در بورس باشد. احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد مهرماه امسال گفت که دستگاه‌های دولتی برای فروش سهام دولتی خودروسازان مقاومت می‌کنند و این سهام را به عنوان وثیقه در بانک‌ها گذاشته‌اند. بر همین اساس مجموعه‌ها تنها یک ماه فرصت داشتند که این وثیقه را با سایر وثایق جایگزین کنند اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که تا به امروز این کار انجام نشده است. بر اساس اعلام سازمان خصوصی‌سازی قرار است تا پایان این هفته چارچوب واگذاری صنعت خودرو آماده و به امضای وزیر صمت و اقتصاد برسد. همچنین برنامه زمان‌بندی واگذاری تودلی‌ها تا پایان این ماه اعلام خواهد شد. از سوی دیگر واگذاری سهام تودلی‌ها و سهم چرخشی خودروسازان که شامل سهم‌های وساپا، ورنا، سایپا خگستر و تعاونی خاص از ایران خودرو می‌شود در دستور کار است. نکته مهم اینجاست که پیش از واگذاری باید قیمت‌گذاری دستوری و اعمال تعرفه خودروها حذف شود و همانند عرضه‌های دیگر مبنای اصلی عرضه و تقاضا باشد. البته قبل از واگذاری باید ارزش‌گذاری انجام شود؛ چرا که آخرین ارزش‌گذاری سازمان خصوصی‌سازی مربوط به شش سال پیش است و منطقی نیست تودلی‌ها یا سهام دولت با این ارزش‌گذاری واگذار شوند. میزان فروش تودلی‌ها مربوط به شرکت‌ها است و بر حسب نیاز می‌توانند درصدی را بفروشند. شرکت مادر تخصصی و سازمان خصوصی‌سازی تنها واگذاری ۵ درصد ایران خودرو و ۱۷ درصد سایپا را مدیریت و برنامه‌ریزی می‌کند. همچنین بر اساس اعلام سازمان خصوصی‌سازی، اولویت دولت واگذاری تودلی‌ها و سپس از سهام است که تا پایان سال به نتیجه می‌رسد. با وجود تمامی این موارد به نظر نمی‌رسد که واگذاری خودروسازها تا پایان سال تعیین تکلیف شود و احتمالا این ابهام، ماه‌ها ادامه داشته باشد.

«تعادل» گزارش می‌دهد

مسیر ناهموار ورود استارتاپ‌ها به بورس

چند ماه پیش بود که عرضه استارتاپ در بازار سرمایه آغاز شد قرار بود این عرضه ادامه دارد باشد چرا که با عرضه استارتاپ‌ها، جذب سرمایه و توسعه آنها ساده‌تر و آسان‌تر خواهد شد؛ اما سختگیری‌های بورس و ارزش‌گذاری نامشهود استارتاپ‌ها باعث شده که این مسیر تا حدود زیادی سخت شود. با وجود این شرایط اما شرکت پیشگامان فن‌آوران و دانش آرامیس که آن را با نام تپسی شناخته می‌شود در ۲۴ خرداد امسال به عنوان نخستین استارتاپ در بازار دوم فرابورس عرضه شد. حالا به نظر می‌رسد که به‌دلیل استقبال سرمایه‌داران از سهام تپسی و وضعیت مناسب آن در بازار سرمایه، سازمان بورس تصمیم به تسهیل ضوابط ورود شرکتی‌های استارتاپی و دانش‌بنیانی گرفته است.

تامین مالی جمعی برای دانش بنیان‌ها حذف می‌شود

چندی پیش مجید عشقی، رییس سازمان بورس با بیان اینکه در گذشته حضور شرکت‌های دانش بنیان در بازار سرمایه حداقلی بود، گفت: با توجه به اینکه این شرکت‌ها می‌توانند نقش بسیار مهمی در اقتصاد ایفا کنند به این نتیجه رسیدیم که باید راهکاری در نظر گرفت که شرکت‌های دانش بنیان به‌ویژه شرکت‌هایی که کسب‌وکارشان در حوزه دیجیتال است بتوانند نقش موثرتری در بازار سرمایه ایفا کنند، لذا ضوابط پذیرش این شرکت‌ها در سازمان مصوب و ابلاغ شد و اولین شرکت مورد پذیرش قرار گرفت و در برنامه داریم ضوابط پذیرش این شرکت‌ها را سهل‌تر کنیم. رییس سازمان بورس از برداشته شدن تأمین مالی جمعی خبر داد و گفت: این گزینه برای طرح‌های دانش بنیان خصوصاً طرح‌های کوچک و متوسط بسیار راهگشاست و تاکنون ۳۴ طرح از این طریق تأمین مالی شده و امیدواریم با معرفی درست این ابزار مالی طرح‌های بیشتری را تأمین مالی کنیم. او به وجود صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه هم که می‌تواند شرکت‌های دانش بنیان را تأمین مالی کند اشاره کرد و گفت: در حال حاضر بیش از ۲۰ صندوق جسورانه در کشور راه‌اندازی شده که منابع خوبی هم دارند، اما یکی از معضلاتی که در این زمینه وجود دارد این است که ارتباط خوبی بین مدیران و گردانندگان این صندوق‌ها با طرح‌های حوزه اقتصاد دانش‌بنیان ایجاد نشده و اگر مدیران این صندوق‌ها با فضای سرمایه‌گذاری حوزه دانش‌بنیان آشنایی بیشتری پیدا کنند و این تعامل بیشتر شود، می‌توانند به‌راحتی شرکت‌های دانش‌بنیان را تأمین مالی کنند.

راهی جز تسهیل ضوابط نداریم

محمود گودرزی، مدیرعامل شرکت بورس اوراق بهادار تهران نیز با بیان اینکه امروزه در اکثر بورس‌های دنیا نقش شرکت‌هایی که بر اساس دانش تولید ثروت می‌کنند افزایش یافته، گفته بود: این مسیری است که پیش پای بازار سرمایه ما نیز هست و راهی جز این نداریم. او با انتقاد از پایین بودن تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان در استان‌های غربی کشور بیان کرده بود: از بیش از ۷۷۰۰ شرکت دانش‌بنیان کشور سهم چهار استان کرمانشاه، لرستان، ایلام و کردستان تنها ۲،۲ درصد است که با توجه به نقشی که این شرکت‌ها در اقتصاد و اشتغال دارند، باید این شرکت‌ها را توسعه داد. کارشناسان در این باره معتقدند چون بازار سرمایه استارتاپ‌ها را نمی‌شناسد تصور می‌کند این شرکت‌ها با ریسک‌هایی از حیث فنی روبرو هستند. یعنی چون ماشین‌آلات، ساختمان و مواردی از این قبیل ندارند، این پرسش شکل می‌گیرد که از کجا معلوم که سهام آنها رشد مداوم داشته باشد؟ اما این نگاه ناشی از سنتی بودن قوانین و مقررات بورس است. همچنین؛ از آنجایی که ماهیت شرکت‌های استارتاپی و دانش‌بنیان به‌نوعی ریسک‌پذیر است، در جامعه احتمالا بی‌اعتمادی به استارتاپ‌ها وجود دارد و خیلی از عرضه سهام آنها به بازار سرمایه استقبال نمی‌شود. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌های استارتاپی و دانش‌بنیان چون سرمایه‌گذار خصوصی دارند، باید صورت مالی‌های خود را به صورت جزئی و شفاف ارایه کنند. بنابراین چون در امور مالی این نوع شرکت‌ها شفافیت وجود دارد، امکان سوددهی آنها بالاست و می‌توانند در بازار سرمایه موفق عمل کنند.

لزوم تسهیل فرآیند پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان

مهدی دلبری، کارشناس بازار سرمایه تامین مالی استارتاپ‌ها را یکی از موضوعات روز و مهم بازار سرمایه عنوان کرد و گفت: باید توجه ویژه‌ای از سوی مسوولان نسبت به این حوزه صورت گیرد، یکی از موضوعات بسیار مهم در تامین مالی استارتاپ‌ها نرخ تامین مالی است. نرخ تامین مالی استارتاپ‌ها به دلیل نرخ بالای سود سپرده‌های بانکی و نرخ بالای اوراق خزانه که در بازار سرمایه در حال معامله است، بسیار بالا است. این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: یکی از عواملی مهمی که موجب شده است تا تامین مالی در ایران گران شود، کسری بودجه دولت است که این موضوع تاثیر خود را بر نرخ تامین مالی گذاشته و آن را افزایش داده است. این تحلیلگر بازارهای مالی دیگر مسائل تامین مالی استارتاپ‌ها را مشکل ارکان و نرخ بالای کارمزد دانست و گفت: در بحث تامین مالی، اوراق تامین مالی مطرح شده است و اکنون تامین مالی استارتاپ‌ها از ۲ طریق بانک‌ها و بازار سرمایه در حال پیگیری است. یکی از نکاتی که در تامین مالی استارتاپ‌ها مطرح است مساله تامین مالی شرکت‌هایی است که می‌خواهند از بازار سرمایه تامین مالی کنند و باید نماد آن در بازار سرمایه مورد معامله قرار گیرد. دلبری گفت: در این جابحث پذیرش استارتاپ‌ها مطرح می‌شود و نخستین چیزی که در پذیرش شرکت‌ها در بازار سرمایه بیان می‌شد؛ این است که ارزش‌گذاری استارتاپ‌ها با چه فرمولی بوده و ارزش این استارتاپ چقدر است. ارزش‌گذاری‌هایی که به‌صورت سنتی انجام می‌شد، بر ارزش روز دارایی‌ها یا مقدار سودآوری شرکت است، اما نکته اینجاست که شرکت‌های استارتاپ به دلیل نوظهور بودن و همچنین شرکت‌هایی هستند که به‌تازگی فعالیت خود را شروع کرده‌اند و در حال گسترش فعالیت خود هستند، از نظر دارایی‌ها ارزش خاصی ندارند و همچنین سودآوری آنها بسیار کم است، این موضوع موجب شده است تا پذیرش استارتاپ‌ها در بازار سرمایه با کندی صورت گیرد و قیمت‌گذاری استارتاپ‌ها را با یک چالش اصلی روبرو کرده است.

وی اضافه کرد: اگر پذیرش و ارزش‌گذاری استارتاپ‌ها با سهولت بیشتری انجام شود، تامین مالی از طریق بازار سرمایه بهترین نوع تامین مالی خواهد بود و شرکت‌ها نیز از آن استقبال خواهند کرد. شرکت‌های استارتاپی به دلیل ماهیت کاری که دارند حداقل شفافیت مالی و حداقل شرایط پذیرش در بازار سرمایه را دارا هستند، این عامل موجب شده تا در سال‌های اخیر ورود استارتاپ‌ها به بازار سرمایه با کندی و سختی انجام گیرد. روابط سهام دارای در شرکت‌های استارتاپی مبتنی بر روش‌های جدید نیست، بلکه تفاهم‌نامه‌هایی است که در روش‌های سنتی دارای جایگاه نیستند، این موضوع موجب شد تا شرکت‌های دانش‌بنیان در مرحله پذیرش در بازار سرمایه با مشکل مواجه شوند.

معاملات بازار SME فرابورس تسهیل شد

با تصویب هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، شرایط خرید سهام در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط فرابورس ایران تسهیل شد. در حالی که تاکنون تنها اشخاص حقوقی و سرمایه‌گذاران نهادی قادر به خرید سهام در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط بودند، به‌منظور افزایش رونق این بازار، تسهیل رقابت یا حضور برخی فعالان دیگر و حمایت از این نوع شرکت‌ها مقرر گردید؛ سرمایه‌گذاران حرفه‌ای که در مقایسه با سرمایه‌گذاران نهادی از شرایط آسان‌تری برخوردارند، بتوانند اقدام به معامله در این بازار نمایند.

شرکت‌های کوچک و متوسط که به‌اختصار SME نامیده می‌شوند از جمله شرکت‌هایی هستند که یکی از بازارهای فرابورس را به خود اختصاص داده و در حال حاضر برخی از شرکت‌ها سهام خود را در این بازار عرضه نموده‌اند. بنا به اعلام مرکز تدوین، تنقیح و تطبیق قوانین و مقررات بازار سرمایه، با توجه به اینکه تسهیل شرایط مذکور نیازمند بازنگری در مقررات و تدوین مقررات جدید بود، با پیشنهاد فرابورس و مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، اصلاح مقررات مربوط در دستور کار مرکز تدوین، تنقیح و تطبیق قوانین و مقررات بازار سرمایه قرار گرفت که این مرکز با برگزاری جلسه کمیته تدوین مقررات و اخذ نظرات تخصصی و ملاحظات ذی‌نفعان، مقررات جدید را به هیات‌مدیره ارایه نمود که با تصویب آن، جایگزین ضوابط فعلی در این خصوص خواهد گردید. از جمله تغییرات این است که تاکنون تنها اشخاص حقیقی که بیش از ۵ درصد یا بیش از ۵ میلیارد ریال از ارزش اسمی اوراق بهادار در دست انتشار ناشر را خریداری می‌کردند حق معامله در این بازار را داشتند که با اصلاح دستورالعمل و تجویز انجام معامله در این بازار توسط کلیه سرمایه‌گذاران حرفه‌ای، اشخاص دیگری از قبیل اشخاص حقیقی که طی ۶ ماه اخیر در انتهای هر ماه، مانده حساب یا ارزش پرتفوی آنها مساوی یا بیشتر از ۵۰ میلیارد ریال باشد یا اینکه در ۶ ماه اخیر مجموع ارزش معاملات وی در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران ماهانه به میزان حداقل ۲۰ میلیارد ریال باشد، مجاز به انجام معامله در این بازار خواهند بود. همچنین، طبق اصلاحات اخیر، دامنه نوسان معاملات این بازار ۵ درصد در نظر گرفته شد، این در حالی است که در گذشته معاملات در این بازار فاقد دامنه نوسان بود. علاوه بر این، در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط، عملیات بازارگردانی طبق «دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران» یا طبق قرارداد بازارگردانی که نمونه آن به تأیید فرابورس رسیده است، انجام می‌شود. ضمن تأکید بر اینکه این تغییرات در واقع فاز نخست ارتقای مقررات در حوزه شرکت‌های کوچک و متوسط فرابورس ایران است و مطالعات تکمیلی جهت تدوین مقررات توسعه‌ای و حمایتی همچنان ادامه خواهد داشت، هم‌اکنون اصلاحات جدید در فرایند ابلاغ قرار دارد و متعاقب ابلاغ اصلاحات جدید، تحت عنوان «دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات سهام و حق تقدم خرید سهام در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط فرابورس ایران» در پایگاه قوانین و مقررات بازار سرمایه ایران به‌روزرسانی شده و ضمن إعمال الزامات تنقیحی و انتشار، در دسترس عموم شهروندان و فعالان محترم بازار سرمایه قرار خواهد گرفت.

آمادگی سازمان بورس برای استفاده از توان علمی دانشگاه‌ها

مجید عشقی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در بیستمین همایش ملی حسابداری ایران (تفکرات معاصر حسابداری و فناوری‌های نوظهور) که امروز ۱۶ آذر ۱۴۰۱ در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شد، عنوان کرد: به جرات می‌توان عنوان کرد که مهم‌ترین استفاده‌کننده از اطلاعات مالی و حسابداری، فعالان بازار سرمایه اعم از سهامداران، سرمایه‌گذاران بالقوه، ناظران، اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران در بازار بدهی، تحلیلگران، مشاوران و تمامی ذی‌نفعان بازار و نهادهای مالی هستند. وی با اعلام اینکه اطلاعات حسابداری و حسابرسی برای بازار سرمایه از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، افزود: سازمان بورس حساسیت بسیار زیادی به منظور استفاده از اطلاعات و هم پیشرفت‌هایی که در این حوزه قابل تصور است دارد. که امیدواریم سازمان بورس با راهکارهای ارایه شده در این همایش، گام‌های خوبی در این حوزه بردارد.

وی در ادامه با یادآوری اینکه در سازمان بورس و بازار سرمایه حساسیت بالایی بر روی اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی وجود دارد، اظهار کرد: شرکت‌های پذیرفته در بورس و همچنین واحد حسابداری شرکت‌ها، نیازمند اطلاعات برای تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی و گزارش‌های تفصیلی و سایر گزارش‌ها هستند. عشقی با بیان اینکه از اطلاعات حسابداری در بخش نظارت بر بازارها استفاده بهینه می‌شود، اظهار کرد: استانداردهای افشا در حوزه‌های مختلف و همچنین گزارش‌های حسابرسی، از جمله مباحثی است که بخش بسیار پررنگی از حوزه بازار سرمایه را معطوف به خود کرده و بر پایه این داده‌ها، تصمیم‌گیری‌های بزرگ برای خرید و فروش صورت می‌گیرد. به گفته رییس سازمان بورس؛ طی سال‌های اخیر، تعداد مشارکت‌کنندگان بازار سرمایه به‌شدت افزایش پیدا کرده است، در حال حاضر روزانه با احتساب معاملات ابزارها و نهادهای مختلف، بیش از یک میلیون نفر درگیری مستقیم با بازار سرمایه دارند و در مجموع با احتساب سهام عدالت این آمار به بیش از ۶۰ میلیون نفر می‌رسد که اطلاعات منتشر شده برای آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. وی ادامه داد: بنابراین اهمیت استفاده از اطلاعات، گزارش‌های حسابرسی و حسابداری قابل مقایسه با سال‌های گذشته نیست. وی به چالش‌های متعدد در خصوص استانداردهای حسابداری، الزامات افشا و موارد متعدد اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ابزارها و نهادهای مالی بسیار متنوعی در حوزه بازار سرمایه وجود دارد که تقریبا شباهتی به هم ندارند و اهداف راه‌اندازی آنها با هم متفاوت است. بنابراین، اگر بخواهیم با همه این نهادها یکسان برخورد کنیم به‌طور قطع با چالش مواجه شده و این کار امکانپذیر نیست. عشقی با تاکید به آنکه نگاه یکسان به تمامی شرکت‌ها و نهادهای مالی درست نیست، ادامه داد: پویایی در ابزارها و نهادهای مالی با سرعت اتفاق می‌افتد بنابراین لزوم مدیریت ریسک برای آنها بسیار مهم است. وی با اشاره به بهره‌برداری از داده‌ها جهت افشا، به عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی حوزه بازار سرمایه، بیان کرد: اطلاعاتی که به صورت عمومی در حال افشا است، اطلاعاتی است که قبلا مورد استفاده قرار گرفته و سوخت شده است. بنابراین ما باید راه‌های بهتری برای افشا به موقع اطلاعات داشته باشیم و این امر نیازمند تغییر رویکرد و فناوری‌های نوین است. به گفته رییس سازمان بورس؛ گزارش در خصوص برآورد آینده در بازارهای مالی بسیار مهم است چرا که شرکت‌های مالی روی اطلاعات آینده بسیار حساس هستند تا بتوانند از روش‌ها و اطلاعات درست در بسترهای درست اطلاعاتی برای تخمین سریع و قابل اتکا استفاده کنند که یکی از این بسترها، شبکه‌های اجتماعی است تا به تسهیل اطلاعات کمک کند. وی عنوان کرد: یکی از مسائل دیگر، بحث کلان داده است. در حاضر با کلان داده‌هایی مواجه هستیم که هم حجم آنها، سرعت تولید و هم سرعت گردش بسیار بالایی دارند. از طرف دیگر ناهمگونی عجیبی از دیتاها و داده‌های کلان وجود دارد که ما باید بتوانیم از کلان داده‌ها در فعالیت‌های خود استفاده کنیم.

به گفته رییس سازمان بورس؛ داده‌های نامرتب را به هیچ عنوان نمی‌توان کنار گذاشت زیرا بخش عمده‌ای از داده‌های در اختیار ما شامل کلان داده‌های نامرتب است اما باید بتوانیم از این داده‌ها به منظور تخمین داده‌های آینده استفاده کنیم. وی افزود: از کلان داده‌ها می‌توان برای تصحیح اشتباهات استفاده کرد به نظر می‌رسد که ظرفیت‌های موجود در شبکه‌های اجتماعی تخصصی حوزه‌های مالی، می‌تواند ما را در این زمینه کمک کند.

عشقی تصریح کرد: سازمان در حوزه مقررات‌گذاری و نظارت بر بازار نیازمند نظارت افقی، عمودی و عمقی است تا نظارت‌ها را از نظر میزان تعداد بازارها و نهادها افزایش و گسترش دهد چرا که این روزها ابزارها و بازارها بسیار پیچیده شده‌اند. وی به بحث تطبیق اشاره کرد و گفت: بحث تطبیق معضل جدی حوزه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و نهادهای مالی است. در حال حاضر بالغ بر ۱۵۰۰ شرکت در بورس و فرابورس و نهاد مالی وجود دارد که به‌طور قطع نظارت این نهادها از لحاظ مقررات امکانپذیر نیست و در آینده هم با افزایش تعداد نهادها، کارها بسیار پیچیده خواهد شد. وی افزود: با استفاده از تکنولوژی‌های جدید می‌توان بسیاری از قواعد، حسابرسی و حسابداری و همچنین مقررات در حوزه حاکمیت شرکتی را با استفاده از قراردادهای هوشمند پیاده‌سازی کرد. وی بر استفاده از مدیران تطبیق به منظور رعایت مقررات در شرکت‌ها تاکید کرد. عشقی عنوان کرد: به‌طور کلی حسابداری یک کار ماشینی نیست و در طول سال‌های گذشته هم آموزش‌های بسیار زیادی در حوزه حسابداری وجود داشته که نیازمند تغییرات جدی است. اگر خواهان استفاده از کلان داده، قراردادهای هوشمند در حرفه حسابداری و تهیه گزارش‌های مالی هستیم باید بحث آموزش‌های حسابداری و حسابرسی را جدی گرفته و به پیشرفت‌های متناسب با این موضوعات برسیم. رییس سازمان بورس تاکید کرد: بهتر است در متون درسی هم طرح‌های خوبی برای این منظور داشته باشیم تا به هدف مورد نظر برسیم. وی خاطرنشان کرد: سازمان بورس آمادگی کامل دارد در حوزه استانداردها از جامعه دانشگاهی و گروه‌های علمی کمک گرفته و همچنین در حوزه تعیین استانداردها و در حوزه استفاده از تکنولوژی‌های روز برای کنترل بسیاری از مقررات حاکم، پیشقدم شود. سازمان آمادگی لازم برای سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها را دارد تا از توان علمی دانشگاه‌ها استفاده شود.

اخبار

بازار سرمایه نیازمند ثبات و پیش‌بینی‌پذیری است

تسنیم | مهدی طغیانی، نماینده مردم اصفهان و سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: ایجاد ثبات و پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد از جمله مولفه کلیدی برای موفقیت در بازار سرمایه است. وی در ادامه اظهار داشت: به نظر می‌رسد اصولی طی سال‌های اخیر به ویژه بعد از سال ۱۳۹۹ با توجه به افت و خیزهای شدید در بازار سرمایه در دولت و مجلس شکل گرفته و آن هم اینکه تلاش شود بازار سرمایه یک بازار باثبات و پیش‌بینی‌پذیری برای فعالان اقتصادی تبدیل شود. نماینده مردم اصفهان و سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: جدا از این هر نوع تصمیمی که برای فعالان و صاحبان سهام در بازار پیش بینی ناپذیری ایجاد می‌کند باید به‌شدت پرهیز شود. وی افزود: دولت می‌تواند منابع خود را که در اختیار بنگاه‌ها می‌گذارد نرخ‌گذاری کند اما این نرخ‌گذاری باید به‌نحوی صورت گیرد تا اشخاصی که می‌خواهند در بنگاه‌های مرتبط سرمایه‌گذاری کنند پیش بینی‌پذیری دهد. طغیانی اظهار داشت: آنچه که اکنون در بازار سرمایه نیاز است بحث ثبات و پیش‌بینی‌پذیری در موضوعاتی همچون نرخ ارز، نرخ تورم و دیگر عوامل مرتبط با ثبات اقتصادی کشور که به شکل غیرمستقیم در بازار اثر می‌گذارند.

کشف قیمت منطقی خودرو در بورس کالا

تجارت‌نیوز | یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با مثبت تلقی کردن اقدام سازمان بورس در عرضه خودرو در بورس کالا گفت که این اقدام گامی در راستای کشف قیمت خودرو است. علی رضایی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز با اشاره به عرضه خودرو در بورس کالا گفت: با این اقدام می‌توان انتظار کشف قیمت خودرو را داشت منتها همه‌چیز منوط به استقبال مردم است. وی توضیح داد: ممکن است علی‌رغم پایین بودن قیمت خودرو بعد از عرضه در بورس کالا، مردم از آن استقبال نکنند؛ مثلا ایران خودرو پژو ۲۰۷ را در این بازار کالایی جهت کشف قیمت عرضه کرده اما مردم استقبال نکنند که باید در این باره تمهیدات لازم اندیشیده شود تا با یک سرخوردگی مواجه نشویم. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تاکید بر لزوم وجود رقابت در بازار خودرو گفت: اقدام سازمان بورس مبنی بر اقدام به عرضه خودرو در بورس کالا مثبت است که نتایج آن را می‌توان در کاهش قیمت و کوتاه شدن دست دلالان مشاهده کرد. البته باید در ادامه فکری برای افزایش کیفیت خودرو شود و اینکه چه طور مردم از عرضه خودرو در بازار سرمایه استقبال کنند.

قدرت تشخیص به فعالان با رنگ‌بندی تخلفات مدیران بورسی

بازار سرمایه | ساجد حاتمی تاجیک، رییس اداره رسیدگی به تخلفات ناشران، تشکل‌های خودانتظام و بازار سازمان بورس و اوراق بهادار در با اشاره به دستورالعمل انتشار عملکرد و تخلفات مدیران بازار سرمایه اظهار کرد: در ارتباط با این دستورالعمل، چند نکته وجود دارد؛ نخست اینکه سهامداران می‌توانند از وضعیت مدیران شرکت‌هایی که سهام آنها را دارند مطلع شوند. همچنین آنها می‌توانند از جهت تحصیلی و تجربی و هم از نظر عملکرد این مدیران از منظر سوابق کیفری، انضباطی یا تخلفاتی آنها آگاهی یابند. او با بیان اینکه این اقدام حرکت جدیدی است که در کشور ایجاد شده و سابقه چنین مقرره‌ای در هیچ کدام از بازارهای کشور تاکنون به این شکل نبوده، تصریح کرد: انتشار عملکرد مدیران می‌تواند جنبه بازدارندگی برای مدیران فعال در بازار اوراق بهادار داشته باشد. از آنجا که مقررات بازار اوراق بهادار مقررات حساسی است، مدیران با عدم رعایت این قوانین تنها شخصیت حقوقی شرکت را در خطر قرار نمی‌دهند، بلکه سبب تضییع حقوق سهامداران نیز می‌شوند. او با بیان اینکه نحوه انتشار در این دستورالعمل به‌شکل‌های مختلفی پیش‌بینی شده، گفت: در موضوع انضباطی، مجازات‌هایی که برای هر تخلفی در نظر گرفته شده، درجه‌بندی شده است و انتشاری که صورت می‌پذیرد بر اساس تکرار مجازات‌هایی است که در درجات مختلف پیش‌بینی شده است. برای نمونه، اگر مجازات درجه ۴ برای مدیری در نظر گرفته شود، چنانچه آن مدیر در طول دو سال بیش از یک بار دچار تخلف شود، موجب انتشار می‌شود یا در تخلف درجه ۵ تکرار بیش از دو بار در دو سال، انتشار را در پی خواهد داشت. بنابراین، انتشار جرایم یا تخلفات مدیران بازار سرمایه به معنی این نیست که هر مدیری که محکوم شده است، بلافاصله حکم وی منتشر می‌شود، بلکه بر اساس شرایط دستورالعمل مصوب شورای عالی بورس که طبقه‌بندی شده، اقدام خواهد شد. حاتمی تاجیک ادامه داد: در موضوع کیفری نیز درجه‌بندی‌هایی که در قانون مجازات در نظر گرفته شده، در بحث کیفری و انضباطی رنگ‌بندی شده است؛ رنگ‌بندی شدن موضوع انتشار نیز از این باب است تا مخاطب عام زمانی که به سامانه انتشار عملکرد رجوع می‌کند بتواند از طریق رنگ‌ها تشخیص دهد که عملکرد مدیری که منتشر شده در کدام گروه قرار دارد. او در راستای رنگ‌بندی جرایم عنوان کرد: درجات پایین‌تر یا با اهمیت پایین‌تر در گروه‌هایی با رنگ زرد یا نارنجی دسته‌بندی می‌شوند. تخلفاتی که اهمیت بالاتری دارند و منجر به مجازات‌های شدیدی شده‌اند نیز در گروه‌های قرمز یا مشکی قرار می‌گیرند. بنابراین، سهامدار یا مخاطب می‌تواند با مراجعه به پایگاه اطلاعاتی انتشار عملکرد مدیران، از طریق قرار گرفتن مدیر در رنگ‌بندی‌های مختلف به صورت کلی، درجه مدیر را در راستای رعایت قوانین و مقررات تشخیص دهد. جزییات عملکرد مدیر از طریق جست‌وجو در این پایگاه قابل ملاحظه است و سهامداران می‌توانند تمامی سوابق کیفری و انضباطی او را مشاهده کنند.

در شهر

شهرداری تهران به دنبال «اجاره واگن» برای مترو

معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران از پیگیری برای اجاره واگن به منظور حل مشکل کمبود قطارهای خطوط مترو شهر تهران خبر داد. به گزارش ایسنا، جلال بهرامی با بیان اینکه اینکه افزایش واگن تنها راهکار مشکل کمبود قطار است، افزود: در حال پیگیری برای «واگن اجاره‌ای» هستیم چرا که ساخت و خرید واگن بیش از دو سال به طول خواهد انجامید. معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران در پایان تأکید کرد: با توجه به اینکه آمار مسافران مترو، روز به روز در حال افزایش است و آمار به دوران پیش از شیوع کرونا نزدیک شده، ضمن اینکه تعداد ایستگاه‌های فعال هم نسبت به گذشته بیشتر شده است، اجاره واگن راهگشا و پاسخگوی مساله سرویس دهی بهتر خواهد بود تا زمانی که واگن‌های خریداری شده به ناوگان تزریق شود.

شروط دریافت اضافه بنای تشویقی اعلام شد

حمیدرضا صارمی معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران از اجرای بند ۱۵ مصوبه کمیسیون ماده ۵ در خصوص اعطای طبقات تشویقی در بافت فرسوده خبر داد و گفت: بند ۱۵ کمیسیون ماده ۵ در خصوص اعطای طبقات تشویقی در بافت فرسوده به تمامی مناطق ۲۲ گانه شهر تهران ابلاغ شده است. وی افزود: برابر این ماده قانونی در کوچه‌های عرض ۶ متر به بالا ساکنان بافت فرسوده با یک طبقه تشویقی می‌توانند ۴ طبقه بسازند همچنین در کوچه‌های ۸ تا ۱۰ متر با یک طبقه تشویقی ساکنان بافت فرسوده می‌توانند ساختمانشان را ۵ طبقه بسازند. معاون شهردار تهران با بیان اینکه در کوچه‌های ۱۰ متر به بالا ساکنان در صورت نوسازی تابع طرح تفصیلی شهر تهران هستند، ادامه داد: با توجه به اینکه این بند قانونی ابلاغ شده است امیدواریم شهرداران مناطق نسبت به معرفی و تبلیغ این بسته تشویقی به شهروندان به‌ویژه ساکنان بافت فرسوده تلاش کنند.

علت خرابی پله برقی‌ها سرقت تجهیزات یا تحریم؟

نایب‌رییس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر تهران گفت: من شخصا پیگیر موضوع کاهش خرابی پله برقی‌های پل‌های مکانیزه هستم، اما تا امروز در مذاکراتی که با مسوولان سازمان زیباسازی شهرداری داشته‌ام، موضوع سرقت از پله برقی‌ها به عنوان یک مشکل رایج مطرح نشده است. مهدی بابایی، نایب‌رییس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر تهران در این باره به ایلنا گفت: سرقت‌هایی که از پله‌های برقی پل‌های مکانیزه رخ می‌دهد، به شکل موردی و اندک است و تاکنون سازمان زیباسازی مساله سرقت از پله برقی‌های را به عنوان یک مساله حاد و جدی به شورای شهر اعلام نکرده است. عضو شورای شهر تهران تاکید کرد: با توجه به اینکه پله برقی‌های پل‌های مکانیزه در طول روز نگهبان دارد و شب‌ها نیز درب ورودی این پله‌ها قفل می‌شود، اساسا امکان سرقت از این پله برقی‌ها اندک است. البته مسوولیت اصلی نگهداری از پله برقی‌های هر پل مکانیزه، بر عهده پیمانکار مربوط به آن پل است و نگهبانان نیز توسط همین پیمانکاران استخدام می‌شوند و اگر سرقتی رخ بدهد، نگهبانان هر پل باید پاسخگوی علت وقوع آن باشند. بابایی در بخش دیگری از صحبت‌هایش با تاکید بر کاهش محسوس آمار خرابی و خاموشی پله برقی‌های تهران در یک سال گذشته گفت: مطابق آماری که اخیرا از سامانه ۱۳۷ شهرداری تهران دریافت کرده‌ام، میزان شکایت شهروندان از خاموشی یا خرابی پله برقی‌های پل‌های مکانیزه تهران در آبان ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال گذشته نصف شده است. این مساله نشان می‌دهد که بخش زیادی از پله برقی‌هایی که پیش از این بر اثر خرابی یا به دلایل دیگر خاموش بودند، اکنون به مدار فعالیت بازگشته‌اند. اگر چه ما هنوز با نقطه مطلوب یعنی رسیدن به خاموشی صفر فاصله داریم و برای تحقق این هدف، سازمان زیباسازی باید رویکرد نظارت هوشمند بر پله برقی‌ها را در پیش بگیرد. او ادامه داد: در یک سال گذشته، بسیاری از پله برقی‌های پل‌های مکانیزه به صورت کامل اورهال شده‌اند و اکنون ما به دنبال آن هستیم که شیوه نظارت سنتی بر خرابی یا خاموشی این پله‌ها را به نظارت هوشمند تبدیل کنیم تا بتوانیم به آمار خاموشی صفر در پل‌های مکانیزه برسیم. در حال حاضر ناظرین سازمان زیباسازی به صورت میدانی گزارشات دریافتی از شهروندان درباره خاموشی پله برقی‌ها را صحت‌سنجی می‌کنند و به محض مواجه شدن با خرابی یک پله برقی، تیم‌های سرویس و نگهداری را به محل اعزام می‌کنند ولی ما به دنبال طراحی سامانه هوشمندی هستیم که بتواند به صورت آنلاین موضوع خرابی یا خاموشی یک پله برقی را به سازمان زیباسازی اعلام کند تا دیگر نیازی به اعزام ناظران به شکل میدانی نباشد. او تاکید کرد: طبق آخرین مذاکراتی که با مسوولان سازمان زیباسازی شهرداری تهران داشتم، اکنون این سازمان به دنبال اجرای طرحی با کمک یک شرکت دانش بنیان داخلی است تا سامانه‌ای برای نظارت هوشمند بر خرابی یا خاموشی پله برقی‌ها طراحی شود تا به محض اینکه هر پله برقی به علت خرابی یا علل دیگر دچار خاموشی شد، موضوع به صورت آنلاین در سامانه اطلاع داده شود تا تیم‌های سرویس و نگهداری برای بررسی مساله به محل قرارگیری آن پله برقی اعزام شوند. بر این اساس قرار است سنسورهایی به تمام پله برقی‌ها نصب شود و این سنسورها هم به یک داشبورد مدیریتی در سازمان زیباسازی متصل شود تا بتوان به صورت لحظه‌ای بر خاموشی پله برقی‌های پل‌های مکانیزه نظارت کرد. وی تصریح کرد: خوشبختانه در روزهای اخیر قرارداد بین سازمان زیباسازی و یک شرکت دانش بنیان داخلی در این زمینه بسته شده است و در آینده نزدیک تمام پله برقی‌های پل‌های مکانیزه تهران به صورت آنلاین به سامانه هوشمند متصل خواهند شد.

بذرپاش برای حل مشکل تامین مالی انبوه‌سازی دولتی سوال جدید طرح کرد

۲۸۰۰ همت برای اجرای وعده دولت

وزیر جدید راه و شهرسازی در مجلس: باید راهی برای تامین منابع مالی پروژه‌ها پیدا کنیم!

گروه راه و شهرسازی |

همان‌طور که انتظار می‌رفت، دیروز مجلس یازدهم به مهرداد بذرپاش برای تصدی وزارت راه و شهرسازی رای اعتماد داد. دیروز در غیاب رییس دولت سیزدهم در دفاع از وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی خود به مجلس، ۶ نماینده مجلس به عنوان مخالف و موافق هر یک به مدت ۱۵ دقیقه سخن گفتند و سپس مهرداد بذرپاش نیز پشت تریبون قرار گرفت و سخنانی را به صورت کلی درباره حوزه‌های مرتبط با وزارت راه و شهرسازی ایراد کرد و در نهایت، پس از رای گیری از نمایندگان مجلس، او با ۱۸۷ رای موافق، ۶۴ رای مخالف، ۷ رای ممتنع و ۵ رای باطله از مجموع ۲۶۳ نماینده حاضر، وزیر راه و شهرسازی شد و به هیات دولت سیزدهم راه پیدا کرد.

مهم‌ترین بخش اظهارات بذرپاش در جلسه دیروز مجلس آنجا بود که به هزینه ۲۸۰۰ هزار میلیارد تومانی ساخت ۴ میلیون مسکن در ۴ سال اشاره کرد. مساله‌ای که اقتصاددانان و کارشناسان مسکن از حدود دو سال قبل و در زمان تدوین قانون موسوم به جهش تولید مسکن در مجلس به نمایندگان مجلس و سپس در دوران مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری به ابراهیم رییسی، کاندیدای ریاست‌جمهوری گوشزد کردند. نمایندگان مجلس و به ویژه اعضای کمیسیون عمران به عنوان طراح قانون جهش تولید مسکن در آن زمان و طی ۱۷ ماه گذشته همواره اعلام کرده‌اند که شیوه تامین مالی این ابرپروژه در قانون یادشده پیش بینی شده است. رستم قاسمی، وزیر سابق راه و شهرسازی نیز این مساله را همواره تایید می‌کرد اما دیروز مهرداد بذرپاش بدون اشاره به این مکانیسم قانونی- که البته صرفا روی کاغذ آمده و تاکنون قابلیت اجرا نداشته است- گفت: «باید راهی برای تامین منابع مالی پروژه‌ها پیدا کنیم. روش‌های جدیدی لازم است.» به این ترتیب، وزیر تازه راه و شهرسازی نیز خود به خوبی می‌داند که مکانیسم تصریح شده در قانون جهش تولید مسکن مصوب ۱۷ مرداد ۱۴۰۰ قابلیت اجرا ندارد و از همین رو، نمایندگان مجلس را به پیدا کردن شیوه‌ای تازه برای تامین مالی این ابرپروژه دعوت می‌کند. این ماجرا البته یک روی سکه است، روی دیگر سکه لزوم پرداخت حداقل ۴۰ میلیون تومان از سوی متقاضیان مسکن دولتی برای مشارکت در ساخت مسکن و همچنین بازپرداخت تسهیلات اعطای احتمالی از سوی نظام بانکی است. از آنجا که مخاطبان مسکن دولتی اغلب از قشر متوسط و ضعیف جامعه هستند و در کوران جهش‌های تورمی سال‌های اخیر بیش از همیشه توان مالی خود را از دست داده‌اند، تامین پیش پرداخت و همچنین بازپرداخت اقساط تسهیلات برای آنها یا برای بخش قابل توجهی از آنها مقدور نیست. مشکلات مسکن دولتی البته رویه‌های دیگری نیز دارد از جمله انجام ساخت و سازهای احتمالی در بیابان و آنچه که شهرهای جدید خوانده می‌شود. شهرهایی که فاقد زیرساخت‌های شهری همچون بهداشت، درمان، آموزش، مسجد، کلانتری، خیابان، حمل و نقل عمومی به شهرهای اصلی و مادر و حتی آب آشامیدنی سالم نیستند و از همین رو، هزینه‌های خانه‌سازی دولتی، فراتر از ۲۸۰۰ هزار میلیارد تومان و طولانی‌تر از زمانبندی‌های اعلامی از سوی دولت و مجلس خواهد بود. نمونه چنین رویکردی در حال حاضر در قالب ایجاد شهرهای جدید پردیس، پرند و هشتگرد پیش روی مردم و مسوولان قرار دارد. شهرهایی فاقد امکانات و حتی فاقد جمعیت از پیش تعیین شده. در عین حال، طی دو سال گذشته بحث‌های زیادی درباره عامل کانونی و مرکزی بحران مسکن —تورم و سیاست‌های تورم زا- در ایران صورت گرفته است و حتی مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در یک گزارش علمی اعلام کرد که فضای اقتصاد کلان بر بازار مسکن سایه انداخته است و تا زمانی که نوسان‌های شدید در شاخص‌های اقتصاد کلان نظیر تورم و نرخ ارز تعدیل نشوند، مشکل سرپناه نیز حل نخواهد شد.

موافقت کمیسیون عمران

در حالی که بذرپاش به هنگام طرح سوال درباره شیوه تامین مالی ساخت مسکن دولتی هیچ اشاره‌ای به مکانیسم طراحی شده از سوی کمیسیون عمران در قانون جهش تولید مسکن نکرد و از نمایندگان مجلس خواست که شیوه جدیدی را برای تامین مالی این پروژه پیدا کنند، کمیسیون عمران با بذرپاش اعلام موافقت کرد. براساس این گزارش، پیش از اظهارات ۳ نماینده مخالف و ۳ نماینده مخالف وزارت بذرپاش، ذبیح‌الله اعظمی سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی از موافقت این کمیسیون با وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی خبر داد. عبدالجلال ایری سخنگوی کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز در گزارش خود از موافقت این کمیسیون با وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی خبر داد.

باید برنامه مسکن خود را اعلام می‌کرد

مهدی عسگری نماینده مردم کرج در مجلس در مخالفت با وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی پشت تریبون قرار گرفت و با تاکید بر ضرورت تحقق وعده دولت در حوزه ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی اظهار کرد که وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی باید برنامه خود را صراحتا در این حوزه اعلام می‌کرد. وی گفت: امروز در آستانه تصمیم مهمی در مجلس شورای اسلامی هستیم و برای وزارتخانه‌ای تصمیم می‌گیریم که زیرساخت‌های اساسی کشور را در بر می‌گیرد. ما امروز در حوزه حمل و نقل زمینی، دریایی و هوایی چالش‌های زیادی داریم. پیشرفت کشور در حوزه اقتصادی وابسته به ارتباط با همسایگان از طریق خطوط ترانزیتی شمال به جنوب و شرق به غرب است که همه اینها به وزارت راه و شهرسازی برمی‌گردد. مهم‌ترین موضوعی که در این وزارتخانه وجود دارد بحث زمین و مسکن است.

از رستم مدیرتر نیست!

مجتبی یوسفی عضو کمیسیون عمران مجلس نیز در مخالفت با گزینه پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی با بیان اینکه «آقای بذرپاش مدیر است اما قطعاً از آقای قاسمی مدیرتر نیست»، گفت: آیا در حوزه تخصصی در بین یک میلیون نفر مهندس و چندین میلیون فعال در حوزه شهرسازی، حمل و نقل و کریدورهای بین‌المللی، یک نفر نبود که معرفی شود؟

به معترضین حکمرانی چه بگوییم؟

وی گفت: از ریاست محترم جمهوری تشکر می‌کنم که این شجاعت را داشت که بعد از تشکیل کابینه اگر وزیر یا استانداری کوتاهی کرد، خودش پیش قدم شود که این کار قابل احترامی است.

مجتبی توانگر نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی نیز در مخالفت با وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی گفت: آقای رییسی ما در جریان نیروهای انقلاب با عده قلیلی که در خیابان، اغتشاش و آشوب می‌کنند مرزبندی داریم و با تمام وجود برای امنیت، رفاه و آرامش مردم در مقابل این جماعت داعش‌صفت می‌ایستیم اما معترضین برای ما مهم و محترم هستند. بر اساس نظرسنجی نهادهای دولت جنابعالی، درصد بالایی از مردم به این روش حکمرانی در دولت معترض هستند می‌خواهیم به سوال معترضین چه بگوییم؟ برای هر پستی بگوییم؛ همان آقایی که همیشه برای شهرداری تهران مطرح است؟ همان آقایی که همیشه برای وزارت رفاه، وزارت صمت و اکنون راه و احتمالا برای سازمان برنامه مطرح بوده و هست؟ فکر می‌کنید بازتاب این انتخاب در جامعه و این بخش از مردم معترض، پالسی برای اصلاح حکمرانی در دولت و مجلس است؟ وی بیان کرد: امروز روز دانشجو است و آقای بذرپاش سوابق بسیار خوبی در جنبش دانشجویی دارد. نگذارید جنبش دانشجویی با این انتخاب ناامید شود.

بذرپاش روحیه انقلابی دارد

حسین حاتمی نماینده مردم کلیبر در مجلس به عنوان موافق وزیر پیشنهادی وزیر راه و شهرسازی گفت: سوابق وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی نشان‌دهنده کارنامه درخشان عملکرد اوست و بذرپاش می‌تواند با روحیه انقلابی‌اش سرسلسله مدیران گام دوم انقلاب باشد.

وی اظهار کرد: بذرپاش دکترای مدیریت تکنولوژی داشته و رشته تحصیلی او یک میان رشته در حوزه مدیریت است، بررسی سوابق بذرپاش در حوزه‌های مختلفی همچون دیوان محاسبات، نمایندگی مجلس شورای اسلامی، معاونت ریاست جمهوری و موارد دیگر نشان‌دهنده کارنامه درخشان اوست.

مجلس را خوب می‌شناسد

کیومرث سرمدی عضو هیات رییسه کمیسیون اجتماعی مجلس در موافقت با گزینه پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی گفت: مهرداد بذرپاش از نظر کارآمدی توانایی بالایی دارد و مجلس را نیز خوب می‌شناسد. وی گفت: آقای بذرپاش ثابت کرده است که به لحاظ کارآمدی توانایی بالایی دارد و هم مجلس شورای اسلامی را خوب می‌شناسد و هم جایگاه نمایندگان را به لحاظ تجربه‌ای که در هیات رییسه داشته است به خوبی می‌داند.

توان راهبردی دارد

مجتبی ذوالنوری عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس در موافقت با گزینه پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی گفت: با توجه به اینکه این وزارتخانه مدیریتی پیچیده و چند تخصصی و چند رشته‌ای دارد، آنچه که لازم است توان راهبردی در این وزارتخانه است که آقای بذرپاش این خصوصیت را دارد.

بذرپاش: منابع مالی می‌خواهیم

وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی نیز دیروز در مجلس با بیان اینکه این وزارتخانه پنج صنعت ریلی، هوایی، دریایی، ساختمان و حمل و نقل را تحت پوشش دارد، اظهار کرد: برخی می‌گویند که بنده برنامه‌ای ارایه نکرده‌ام، همین افراد در کمیسیون‌ها حضور پیدا کرده و بعد از طرح انتقادشان از جلسه خارج شدند حال اینکه اگر می‌ماندند برنامه‌هایم را هم می‌شنیدند.

وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی با بیان اینکه اتمام پروژه‌های نیمه تمام به منابع مالی نیاز دارد، ادامه داد: روش‌های تامین مالی برای اجرای پروژه‌ها مهم است، من رسما در دیوان محاسبات بودم و از بودجه خبر دارم، باید راهی برای تامین منابع مالی برای اجرای پروژه‌ها پیدا کنیم. روش‌های جدیدی لازم است تا بتوان مصوبات مجلس شورای اسلامی همچون ساخت چهار میلیون مسکن را اجرا کرد. ما کمبود مهندس و تکنسین فنی برای ساخت ساختمان و سایر متخصصان برای احداث نداریم.

مسکن نیازمند ۲۸۰۰ همت

وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی در ارزیابی برای میزان بودجه لازم برای ساخت چهار میلیون مسکن با متراژ ۱۰۰ متر گفت: نزدیک به دو برابر بودجه عمرانی کشور یعنی ۲۸۰۰ هزار میلیارد تومان برای ساخت چهار میلیون مسکن نیاز داریم، پس فکر نکنید اگر از ساخت مسکن کوتاه آییم مقصر دولت است یا برعکس مقصر مجلس است، ما همه در یک کشتی نشسته‌ایم و همه برای ایران و نظام تلاش می‌کنیم مگر می‌توان برای مردم کاری نکرد.

بذرپاش با بیان اینکه وزارت راه و شهرسازی وزارت امید است، تصریح کرد: یکی از مشکلات برای ساخت مسکن زمین احتکار شده است، دولت‌ها و مجالس قبلی کاری نکردند و قیمت ملک افزایش پیدا کرد که باید برای آن چاره‌اندیشی کرد. احتکار غیرقابل قبول زمین در شهرها وجود دارد. برای ساخت مسکن یک روش واگذاری زمین به افراد سازنده است، همچنین زمین رایگان و انبوه‌سازان و پیمانکاران بزرگ که دارای منابع مالی هستند، داده شود و دولت در قالب اسنادی با آنها تبادل مالی کند. روش دیگر نوسازی بافت‌های روستایی و شهری است که در شهرهای بزرگ شهرداری‌ها مجوز لازم برای ساخت مسکن را می‌دهند.

حاشیه‌های جلسه رای اعتماد

بذرپاش در خود چه دید؟

در شرایطی مهرداد بذرپاش به عنوان وزیر راه و شهرسازی از مجلس رای اعتماد گرفت که طرح برخی اظهارنظرهای نمایندگان مخالف وزارت او، باعث ایجاد حواشی در مجلس است.

به گزارش ایسنا، توانگر با طرح انتقاداتی از معرفی «بذرپاش» گفت: آقای نیکزاد نایب‌رییس مجلس با تجربه و تخصص در حوزه مسکن به دلیل عدم همکاری بانک‌ها در ارایه تسهیلات برای ساخت مسکن پیشنهادات تصدی وزارت راه را نپذیرفت حالا بذرپاش که نه تخصص و نه تجربه دارد چه چیزی در خود دید که این پیشنهاد را پذیرفت؟

در جریان صحبت‌های توانگر تعدادی از نمایندگان مشخصا سید نظام موسوی نماینده تهران با فریادهای بلند به اظهارات توانگر واکنش نشان داد تا جایی که برخی از نمایندگان سعی در آرام کردن او داشته و موسوی را به سمت صندلی‌اش بردند. بعد از اینکه موسوی روی صندلی خود نشست، اردشیر مطهری نماینده گرمسار با فریاد به توانگر اعتراض می‌کرد تا جایی که رییس مجلس از او خواست که نظم جلسه را رعایت کند. بعد از اتمام صحبت‌های توانگر، آزادی خواه او را به سمت صندلی‌اش همراهی کرد اما موسوی نماینده اردبیل با فریادهای بلند به توانگر گفت: این حرف‌هایت برای مجلس بد است و آبروی مجلس و نظام را می‌برد. بعد از توانگر، رضاخواه نماینده تهران به عنوان موافق وزارت «بذرپاش» در پشت تریبون رفت و در ابتدای صحبت‌هایش گفت: بسیار متاسفم که از تریبون مجلس برای اغراض شخصی استفاده می‌شود؛ مخالف از سکوت آقای بذرپاش در خصوص اتفاقات اخیر سخن گفت منتها باید گفت آن بولتن نویس‌هایی که مطالب خلاف را به رهبری نسبت داده‌اند به چه میزان به رهبری و نظام ضربه وارد کرده‌اند. شما اگر سکوت کنید قطعا بهتر است.

در زمان طرح این صحبت‌ها، شریفیان نماینده تهران با فریاد از رضاخواه خواست که به جای جواب دادن به توانگر، از بذرپاش دفاع کند.

خارج از پارلمان

مشکل مسکن با تغییر وزیر حل نمی‌شود

پس از رای اعتماد مجلس به مهرداد بذرپاش برای وزارت راه و شهرسازی، علی نیکزاد، نایب‌رییس مجلس در صفحه توییتر خود نوشت: «تامین مسکن مورد نیاز مردم از اولویت‌های مهم کشور است. رفع موانع آن نیاز به اقدامات فوری و عاجل دارد. باید دکتر بذرپاش را کمک کرد تا با تکیه بر نیروی جوانی، نگاه برنامه‌محور، استفاده از تجربیات به دست آمده و حمایت همه جانبه دولت و مجلس این خواست اصلی مردم و وعده مهم دولت را محقق سازد.»

در عین حال، بیت‌الله ستاریان، کارشناس مسکن درباره انتخاب بذرپاش به عنوان وزیر راه و شهرسازی گفت: شاید بیش از ۱۰ درصد موضوع مسکن در اختیار وزارت راه و شهرسازی نباشد و نباید فکر کنیم اگر مسوولان این وزارتخانه را تغییر دادیم، مشکل مسکن برطرف می‌شود. ساختارهای اقتصاد باید برای تولید سالانه یک میلیون خانه فراهم باشد؛ وزارت اقتصاد، بانک مرکزی، وزارت صمت و حتی وزارت خارجه با موضوع مسکن مرتبط هستند. ستاریان در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: موضوع مسکن فقط زمین و بسترسازی برای خانه‌سازی نیست؛ مساله اصلی به ساختارهای اقتصادی ناکارآمد برمی‌گردد. در بخش مسکن باید تسهیلات، انواع ابزارهای مالی، فاینانس، سرمایه‌گذاری خارجی، صکوک، اوراق مشارکت و غیره فعال شود که ۹۰ درصد این موارد خارج از اختیارات وزارت راه و شهرسازی است.

ستاریان خاطرنشان کرد: صنعت ساختمان تمام سطح کشور را در اختیار دارد. از معادن گرفته تا تولید مصالح، ساختارهای مرتبط با منابع مالی، بخش‌های دولتی و خصوصی. من نمی‌فهمم چرا اینقدر موضوع مسکن را به وزارت راه و شهرسازی گره زده‌ایم. وزارت اقتصاد، بانک مرکزی، وزارت صمت و حتی وزارت خارجه با موضوع مسکن مرتبط هستند. ساختارها برای تولید سالانه یک میلیون واحد مسکونی در وزارتخانه‌های مذکور باید تقویت شود.

ایرانشهر

آلودگی هوا در شهرهای بزرگ تا ۲۱ آذر

مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: تا دوشنبه هفته آینده در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا را داریم. صادق ضیاییان در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: روزهای پنجشنبه، جمعه هفته جاری در برخی مناطق گیلان، غرب مازندران، شمال اردبیل، خراسان جنوبی، شمال هرمزگان و ارتفاعات کرمان افزایش ابر و بارش پراکنده پیش‌بینی می‌شود. روز شنبه ۱۹ آذر در بخش‌هایی از کرمان، فارس، هرمزگان، یزد، سیستان و بلوچستان و ارتفاعات زاگرس مرکزی بارش خواهیم داشت و این شرایط روز یکشنبه در خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، هرمزگان، جنوب یزد و برخی مناطق کرمان حاکم است. ضیاییان گفت: تا دوشنبه هفته آینده در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا را داریم. روزهای جمعه و شنبه پیشِ رو وزش باد به نسبت شدید در نوار شرقی کشور پیش‌بینی می‌شود. مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: از جمعه تا یکشنبه ۲۰ آذر در شرق و جنوب شرق کشور شامل استان‌های کرمان، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان همچنین شرق هرمزگان و جنوب یزد دما بین ۵ تا ۸ درجه کاهش می‌یابد.

افزایش مهاجرت رانندگان ایرانی به اروپا

نایب‌رییس کانون انجمن‌های صنفی کامیونداران گفت: در حال حاضر در اروپا تعداد کامیون شرکت‌های حمل و نقل افزایش یافته اما با کمبود راننده مواجه شده‌اند و به همین دلیل از رانندگان ایرانی استقبال شده و مهاجرت رانندگان ایرانی افزایش یافته است، گفته می‌شود در حال حاضر تعداد رانندگان ایرانی و پاکستانی در شرکت‌های حمل و نقل اروپایی زیاد است. سید جلال موسوی، نایب‌رییس کانون انجمن‌های صنفی کامیونداران کشور در گفت‌وگو با ایلنا درباره روند اجرای نامناسب طرح نوسازی ناوگان کامیون و شرایطی که باعث شد برخی از رانندگان عطای نوسازی را به لقایش ببخشند و قید کامیون نو را بزنند، اظهار کرد: مشکلاتی باعث شد که این طرح به درستی به اجرا نرسد و یکی از دلایلی که منجر به عدم ترخیص کامیون‌های وارداتی شد بحث عدم ارایه گواهی اسقاط بود. طبق قانون برای واردات هر دستگاه کامیون نو و سه سال کارکرده و کمتر اروپایی باید یک دستگاه کامیون فرسوده اسقاط می‌شد اما رانندگان امکان اسقاط را به دلیل افزایش قیمت کامیون از دست دادند. وی ادامه داد: البته هفته گذشته با موافقت مجلس مشکل عدم گواهی اسقاط در بحث نوسازی ناوگان برای رانندگان کامیون حل شد و هر متقاضی می‌تواند در صورت عدم گواهی اسقاط ۵ درصد ارزش کامیون وارداتی را بپردازد و این ۵ درصد در کامیون‌هایی با ارزش ۳ میلیارد تومان تقریبا به چیزی حدود ۱۵۰ میلیون تومان می‌رسد. پرداخت ۵ درصد از ارزش کامیون به جای ارایه گواهی اسقاط تنها مشمول کامیون‌هایی می‌شود که قبل از تاریخ آبان ماه سال جاری ثبت سفارش شده‌اند و ثبت سفارش‌ها و خرید کامیون‌ها پس از این تاریخ مشمول ارایه گواهی اسقاط خواهد شد. نایب‌رییس کانون انجمن‌های صنفی کامیونداران با بیان اینکه شخصا مخالف این رویه هستم، گفت: ارایه گواهی اسقاط حذف نشده است و نباید هم حذف شود چرا که انجام واردات بدون اسقاط کامیون‌های فرسوده نه تنها به نوسازی ناوگان منجر نمی‌شود بلکه ترافیک کامیون‌های باری دیوانه‌کننده خواهد شد و کامیون‌های فرسوده باید از ترافیک خارج شوند. وی تاکید کرد: اما در همین مدت زمان قیمت‌های کامیون‌های مشمول اسقاط افزایش یافت به طوری که قیمت‌ها از ۲۵۰ میلیون تومان به بیش از یک میلیارد تومان رسید و دیگر اسقاط برای متقاضیان کامیون‌های نو صرفه اقتصادی ندارد. موسوی افزود: معتقدم نوسازی ناوگان و واردات کامیون اساسا بدون برنامه بود، مشکل این بود که تمرکز بر واردات کشنده است این در حالی است که در بحث بار خرد با کمبود ناوگان مرتبط با آن (کامیونت) مواجه هستیم و به طور قطع در جابه‌جایی بارهای خرد با خودروهای سنگین به مشکلاتی برمی‌خوریم. از سوی دیگر بازار از خوار اشباع شده و به حدی خاور در ناوگان وجود دارد که با مازاد این ناوگان و سرگردانی آن مواجه‌ایم. نایب‌رییس کانون انجمن‌های صنفی کامیونداران گفت: واردکنندگان کامیون‌ها در ایران به دلیل نداشتن گواهی اسقاط چند ماه سرگردان بودند و امکان استفاده از این کامیون‌ها را نداشتند. در این مدت به طور کلی تورم در ایران و در دنیا افزایش یافت و کامیون هم مانند سایر کالاها گران شد و به دنبال آن قدرت خریدرانندگان هم کاهش پیدا کرد. وی تاکید کرد: البته قیمت کامیون‌های تولید داخل هم افزایش یافت به طوری که قیمت یک دستگاه فوتون در تیرماه سال گذشته در شرایط پرداخت نقد ۲ میلیارد و ۲۰۰ تومان بود امروز قیمت این مدل کامیون در بازار به ۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان رسیده این در حالی است که متقاضیان برای خرید این کامیون باید ۹ ماه در نوبت تحویل بمانند. وی با اشاره به مهاجرت رانندگان کامیون از کشورمان به کشورهای اروپایی گفت: در حال حاضر در اروپا تعداد کامیون شرکت‌های حمل و نقل افزایش یافته اما با کمبود راننده مواجه شده‌اند و به همین دلیل از رانندگان ایرانی استقبال شده و مهاجرت رانندگان ایرانی افزایش یافته است، گفته می‌شود در حال حاضر تعداد رانندگان ایرانی و پاکستانی در شرکت‌های حمل و نقل اروپایی زیاد است. البته رانندگان برای پذیرش در این شرکت‌های اروپایی و کار در این کشورها آزمون‌های استاندارد را پشت سر می‌گذارند تا مجوز کار داشته باشند. ارایه امکانات مناسب به رانندگان در این کشورها باعث شده رانندگان ایرانی هم به این کشورها برای کار مهاجرت کنند.

ادامه از صفحه اول

ردپای سوداگران در آبگیری یک سد

موضوع ارتباط آبگیری سد چم‌شیر با پتروشیمی گچساران از سال‌ها قبل مطرح شد. برای نخستین بار در بهمن ماه ۹۶ بود که غلامرضا تاجگردون، نماینده وقت گچساران از ضرورت استفاده از آب چم‌شیر برای پتروشیمی گچساران سخن گفت. نماینده وقت گچساران اعلام کرد موافقت مقامات دولتی را برای استفاده پتروشیمی گچساران از آب سد چم‌شیر کسب کرده است. بسیاری از فعالان محیط زیست معتقدند ریشه اصلی آبگیری سد در آذرماه را باید در این مناسبات سوداگرانه جست‌وجو کرد. محمد درویش، رییس کمیته محیط زیست در کرسی سلامت اجتماعی یونسکو در گفت‌وگو با «تعادل» در این خصوص می‌گوید: «قبلا هم اشاره شده که ۷۰ درصد مخزن سد چم‌شیر روی تشکیلات گچساران قرار گرفته است. بنابراین احتمال اینکه سالانه ۵۰۰ هزار تن نمک در مخزن این سد انباشته شود، زیاد است. این نمک در نهایت می‌تواند باعث افزایش شوری چشمه‌های پایین‌دست سد شود که منابع آب زیرزمینی و سطحی متأثر آن است. در نهایت شوری در شرق خوزستان و منطقه بندر دیلم استان بوشهر می‌رسد.» اما آیا ارتباطی میان آبگیری این سد و مخازن نفتی وجود دارد؟ درویش در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «بر اساس گزارش‌های منتشر شده توسط وزارت نفت، ۱۱ حلقه چاه در مخزن سد قرار است بسته شوند؛ اما این احتمال که مواد نفتی و شیمیایی نشت کنند و وارد مخزن سد شود هنوز وجود دارد. این معضلات می‌تواند علاوه بر تبعات شوری، تبعات میکروبی و بیولوژیکی هم اضافه کند و همه اینها در کنار آب غیرقابل شرب و غیرقابل استفاده کردن زمین‌های کشاورزی است. بنابراین هم موضوع شوری آب سد و هم موضوع نشت نفت و مواد شیمیایی در آب این سد جدی است.»

در همین خصوص دکتر حسین آخانی، استاد دانشگاه تهران نیز در گفت‌وگو با رسانه‌ها درباره تبعات آبگیری سد چم‌شیر می‌گوید: «عمق فاجعه چم‌شیر بیشتر از گتوند است. به دلیل آنکه آب رودخانه زهره شور است و در بستر شور هم قرار دارد. در حال حاضر هم چشمه‌های شور متعددی وارد رودخانه می‌شود. بنابراین شرایط کیفیت آب رودخانه زهره به مراتب خطرناک‌تر از سد چم‌شیر خواهد بود و تبعات دیگری هم دارد؛ با ایجاد آن سد و عدم جریان رودخانه معمولا تخلیه نمک به طور طبیعی انجام می‌شود چون آن اتفاق نمی‌افتد، باعث تجمع نمک در داخل مخزن سد خواهد شد و چون شستشوی سالانه صورت نمی‌گیرد، رودخانه زهره بعد از احداث سد شورتر خواهد شد.» باید دید با وجود این حجم انبوه از نگرانی‌ها و دلایل مستند، چرا وزارت نیرو همچنان نسبت به آبگیری این سد، اصرار می‌کند؟ باید دید چرا وزارت نیرو تا زمان ارایه گزارش‌های مستند سازمان محیط زیست صبر نمی‌کند تا از بروز مشکلات بعدی جلوگیری شود؟ از همه مهم‌تر چنانچه این سد نیز به سرنوشت سد گتوند دچار شود، کدام مقام مسوول مسوولیت اجرای آن را عهده‌دار خواهد شد؟ به نظر می‌رسد ضروری است قوه قضاییه به موضوع ورود کرده و اجازه ندهد، میلیاردها دلار از سرمایه کشور صرف یک چنین پروژه‌هایی شود. حتما مخاطبان در خاطر دارند پس از بروز مشکل سد گتوند، صدها میلیون دلار بودجه صرف حل مشکلی شد که می‌شد با جانمایی درست، مانع بروز آن شد.

حمله انتحاری علیه محیط زیست ایران

این رودخانه خدمات اقتصادی و اجتماعی فراوانی دارد و مردم ساکن در امتداد این رودخانه بر اساس حجم شوری و واقعیت‌های این رودخانه هستی خود را تنظیم می‌کنند. اگر مسوولان ایرانی دانسته بر روی یک رودخانه شور سد می‌زنند در حالی که می‌دانند ۲۴۰۰ میکرو زیمنس شوری دارد و می‌دانند که این شوری مشابه سد کوثر در نزدیکی چمشیر اثبات شده است، به معنای خیانت است. یعنی آب زهره به نسبت سد کوثر بیش از ۳ برابر شور شده است. این اعداد و ارقام را شخصا از دل اندازه‌گیری‌های میدانی استخراج کرده‌ام و همگی مستند هستند. سد چمشیر پس از آبگیری با ای‌سی ۲۵۰۰ در خوش‌بینانه‌ترین حالت پس از آبگیری به بالای ۵ هزار میکرو زیمنس می‌رسد. با یک چنین حد شوری آیا مسوولان دولتی می‌دانند که چه مصایبی در این منطقه شکل می‌گیرد؟ می‌دانند که چه بر سر فردای این بخش از کشور می‌آید. مگر فراموش کرده‌اند که سد گتوند باعث خشکی هزاران هزار نخل در استان خوزستان شد و معیشت مردم را از میان برد؟ تحلیل ما این است که این تصمیم یک اتفاق غم‌انگیز است و همانطور که در ابتدای یادداشت اشاره کردم، به جز پوشیدن لباس سیاه برای این نوع تصمیمات کار دیگری نمی‌توان کرد. مگر اینکه مسوولان از خواب بیدار شوند و جلوی این اقدام انتحاری علیه محیط زیست کشور را بگیرند. در غیر این صورت مشکلی به مراتب بیشتر از مشکل سد گتوند در انتظار کشورمان خواهد بود و تبعاتی مخرب‌تر گریبانگیر محیط زیست کشور می‌شود.

هکرها راه جدیدی را برای ورود به واتس‌اپ پیدا کرده‌اند

پیام‌رسان محبوبی که قربانی هکرها شد

واتس‌اپ که یکی از بزرگ‌ترین و محبوب‌ترین اپلیکیشن‌های پیام‌رسان در جهان به شمار می‌رود، همواره یکی از پلتفرم‌های مورد استفاده هکرها و مجرمان سایبری است تا با فریب دادن کاربران مبالغ هنگفت مورد نظر خود را به جیب بزنند.

با اینکه اپلیکیشن پیام‌رسان واتس‌اپ همچون بسیاری دیگر از نرم‌افزارهای مشابه، قابل هک شدن سریع توسط هکرها و مجرمان سایبری نیست و همواره عنوان امن‌ترین پیام‌رسان جهان را به خود اختصاص داده است، اما به نظر می‌رسد که هکرها راه جدیدی را برای ورود به آن پیدا کرده‌اند تا بتوانند به اطلاعات شخصی و حساب کاربری قربانیان مورد نظر خود دسترسی پیدا کرده و از داده‌های آنها به منظور دستیابی به اهداف و انگیزه‌های خود سوءاستفاده کنند. بر اساس گزارشی که در وب سایت firstpost به نقل از گلف‌نیوز آمده بود، کارشناسان و متخصصان فعال در حوزه امنیت سایبری با انتشار گزارشی دریافت و اعلام کرده‌اند که هکرها روش جدیدی را برای در دست گرفتن کنترل و دسترسی به حریم خصوصی کاربران واتس‌اپ یافته‌اند و آن نیز ارسال یک کد تاییدیه به شماره سیم کارت کاربران واتس اپ است تا آنها به اشتباه تصور کنند که این پیام از سوی واتس اپ برای آنها ارسال شده و با کلیک بر روی لینک مندرج در آن، خود مجوز ورود و نفوذ هکرها به اطلاعات اکانت واتس اپ و گوشی خود را صادر کنند؛ با این تفاوت که پیامی که از سوی خود واتس اپ برای کاربران ارسال می‌شود، تنها شامل یک کد ۶ رقمی است ولی پیامی که از سوی هکرها ارسال و دریافت می‌شود، حاوی یک لینک آلوده است که از کاربران می‌خواهد بر روی آن کلیک کنند. به گفته این کارشناسان، با توجه به آنکه واتس اپ برای تأیید هویت کاربر اصلی حساب کاربری به شماره سیم کارتی که در گوشی مذکور است، پیام ارسال می‌کند، بنابراین بسیاری از کاربران فریب خورده و بر روی لینک آلوده و مخرب در واتس اپ کلیک می‌کنند که خود شروعی برای نفوذ هکرها به شمار می‌رود. به نظر می‌رسد که حملات فیشینگ از متداول‌ترین انواع حملاتی است که به کاربران واتس‌اپ می‌شود چرا که با توجه به قابلیت‌های رمزنگاری پیشرفته‌ای که در این پیام‌رسان به کار گرفته شده است، کاربران تنها خود باید راه نفوذ هکرها به اطلاعات شخصی خود را باز کنند.

حملات فیشینگ چیست؟

واژه فیشینگ یا Phishing که مختصرا از عبارت Password Harvesting Fishing به معنای «به دست آوردن رمز عبور از طریق طعمه» به دست آمده و ساخته شده است، یکی از حملات سایبری شناخته شده مبتنی بر مهندسی اجتماعی است که با فریب دادن کاربران مورد نظر اطلاعات محرمانه و خصوصی آنها از جمله رمز عبور، اطلاعات حساب بانکی، اطلاعات شخصی و محتوای به اشتراک گذاشته شده آنها در شبکه‌های اجتماعی را به دست می‌آورند. به گفته بسیاری از کارشناسان فعال در حوزه امنیت سایبری، این روش مورد استفاده هکرها آنقدر کامل، پیشرفته، بدون نقص و طبیعی جلوه می‌کند که کمتر کاربری به جعلی و کلاهبرداری بودن آن شک می‌کند.

برخلاف سایر حملات سایبری که توسط هکرها و مجرمان سایبری یا بهره‌گیری از آسیب‌پذیری‌های موجود در نرم‌افزار یا سخت‌افزار دستگاه‌های الکترونیکی مربوطه صورت می‌گیرد، حملات فیشینگ توسط خود کاربر قربانی صورت می‌پذیرد، چرا که هکرها، کاربران را فریب داده تا با دست خودشان اطلاعات مورد نظر هکرها را تقدیم آنها کنند. حملات فیشینگ یکی از متداول‌ترین و آسان‌ترین روش‌های سرقت اطلاعات شخصی، مالی و حریم خصوصی کاربران در فضای مجازی است. بارها کارشناسان فعال در حوزه امنیت سایبری در مورد روش‌ها و حقه‌های هکرها و مجرمان سایبری هشدار داده بودند و در گزارش‌ها به آنها توصیه کرده‌اند که به هیچ عنوان به پیام‌های ناشناسی که از آنها تقاضایی مبنی بر پرداخت پول و خریداری بلیت به صورت آنلاین می‌شود، پاسخ ندهند. بر اساس وب سایت news۱۸، به نظر می‌رسد که حملات فیشینگ از متداول‌ترین انواع حملاتی است که به کاربران واتس‌اپ می‌شود چرا که با توجه به قابلیت‌های رمزنگاری پیشرفته‌ای که در این پیام‌رسان به کار گرفته شده است، کاربران تنها خود باید راه نفوذ هکرها به اطلاعات شخصی خود را باز کنند. در سال ۲۰۲۰ واتس‌اپ به دو میلیارد کاربرش اعلام کرد حق دارد اطلاعات کاربران را با شبکه فیس بوک - شرکت مادر این پیام رسان - به اشتراک بگذارد. تغییرات در شرایط و خدمات واتس‌اپ به این اپلیکیشن اجازه می‌دهد اطلاعات کاربران را با شرکت فیس بوک به اشتراک بگذارد. کاربران باید با شرایط جدید که به آنها اجازه می‌دهد هدف تبلیغات هدفمند قرار گیرند موافقت می‌کردند در غیر این صورت دسترسی به اکانت‌هایشان در واتس‌اپ را از دست می‌دادند. در همین راستا دیده بان حمایت از دیتای ایتالیا در بیانیه‌ای اعلام کرد که این تغییرات با توجه به مقررات حریم خصوصی باید محتاطانه ارزیابی شوند و این نهاد به دنبال دستورالعمل مربوط از نهاد عالی حریم خصوصی اتحادیه اروپا خواهد بود.

کوچ کاربران به سرویس‌های رقیب

شرایط جدید باعث انتقاد گسترده کارشناسان فناوری، مدافعان حریم خصوصی، کارآفرینان میلیاردر و سازمان‌های دولتی شده بود و موج کوچ کاربران به سرویس‌های رقیب را در پی داشت. بنابراین واتس‌اپ اعلام کرد که این تغییرات ضروری بوده و به یکپارچگی بهتر این پیام رسان با سایر محصولات فیس بوک کمک می‌کند؛ این پیام‌رسان محبوب در واکنش به انتقادات گسترده، توضیح داده که تغییرات مذکور شامل پیامهای خصوصی کاربران با دوستان و خانواده‌شان نمی‌شود. پس از این موضوع شرکت واتس‌اپ در یک پست وبلاگ اعلام کرد ما از افراد بسیاری درباره سردرگمی زیادی که در خصوص آپدیت سیاست حریم خصوصی واتس‌اپ وجود دارد، شنیدیم و اطلاعات نادرست زیادی منتشر شده که باعث نگرانی شده و مایل هستیم به همه کمک کنیم اصول این پیام رسان و حقایق را درک کنند. به عبارتی واتس‌اپ پیش از این از کاربران خواسته بود با سیاست جدید موافقت کنند اما این مهلت را برای مدتی به تعویق انداخت و تلاش می‌کرد این تغییرات را بیشتر توضیح دهد. طبق این گزارش سازمان مصرف کننده اروپایی (BEUC) و هشت عضو آن از این تغییرات انتقاد کردند و شکایتی را به کمیسیون اروپایی و شبکه اروپایی مقامات مصرف کننده تنظیم و اعلام کرده‌اند واتس‌اپ به شکل غیرمنصفانه کاربران را برای پذیرش سیاست‌های جدید تحت فشار قرار داده است. این گروه‌ها در بیانیه مشترکی اعلام کرده بودند محتوای نوتیفیکیشن‌ها، ماهیت آنها، زمان‌بندی ارسال و تکرارشان برای کاربران، مصرف کنندگان را تحت فشار قرار داده و آزادی حق انتخاب آنها را تضعیف کرده است. به این ترتیب اقدام واتس‌اپ نقض دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص شیوه‌های تجاری غیرمنصفانه بوده است. شاکیان اعلام کردند واتس‌اپ موفق نشده به زبان شفاف و قابل فهم، ماهیت این تغییرات را توضیح دهد. این ابهام نقض قانون مصرف کننده اتحادیه اروپاست که شرکت‌ها را وادار می‌کند، از شرایط قراردادی و ارتباطات تجاری واضح و روشن استفاده کنند. اما این موضوع به اینجا ختم نشد و پیام‌رسان واتس‌اپ از سوی کشورهایی مانند ایرلند و ترکیه جریمه شد و دوباره از سوی اروپا اخطار گرفت. به تازگی هم خبری منتشر شد مبنی بر اینکه پست ارسال شده در یک جامعه هکری سرشناس، مدعی شده اطلاعات تقریبا نیم میلیارد کاربر واتس‌اپ لو رفته و برای فروش گذاشته شده است. این پست که منابع متعددی تایید کرده‌اند احتمالا درست است، مدعی شده که دیتابیس اطلاعات به روز ۴۸۷ میلیون شماره موبایل مورد استفاده در واتس‌اپ که حاوی اطلاعاتی از ۸۴ کشور است را می‌فروشد. این به معنای آن است که تقریبا یک چهارم از جمعیت دو میلیارد نفری کاربران ماهانه فعال واتس‌اپ در معرض خطر احتمالی هستند. بیش از ۳۲ میلیون اطلاعات لو رفته مربوط به کاربران امریکا و ۱۱ میلیون متعلق به کاربران انگلیس است. سایر کشورها شامل مصر (۴۵ میلیون)، ایتالیا (۳۵ میلیون)، عربستان سعودی (۲۹ میلیون)، فرانسه (۲۰ میلیون)، ترکیه (۲۰ میلیون) و روسیه (۱۰ میلیون) هستند. به نظر می‌رسد که اطلاعات مربوط به هر کشوری برای فروش گذاشته شده و قیمت فروش دیتابیس امریکا هفت هزار دلار و آمار انگلیس برای رقم سرانه مشابه، ۲۵۰۰ دلار است. اولین بار نیست که واتس‌اپ برای امنیت اطلاعات در تیتر اخبار قرار می‌گیرد و اگرچه تنها شرکتی نیست که با این مشکل روبروست اما سابقه زیادی در خصوص موارد آسیب‌پذیری و کلاهبرداری دارد.

پرونده‌های توییتر؛ دامی که احتمالاً خود ایلان ماسک را هم قربانی می‌کند

مدیریت شبکه‌های اجتماعی کار سختی است. اگر در این باره شک دارید، کافیست از کارمندان سابق توییتر بپرسید که تصمیمات آنها در جریان مسدودسازی مقاله نیویورک پست درباره پسر «جو بایدن» در سال ۲۰۲۰ به تازگی برملا شده است. شاید در آینده خود ماسک هم در مقابل همین تصمیمات سخت قرار بگیرد. ایلان ماسک که پس از خرید توییتر حالا به اسناد زیادی از سازوکارهای داخلی این شرکت در گذشته دست پیدا کرده، شخصاً کاربران را به مطالعه این اتفاقات به قلم «مت تایبی» دعوت کرده است. اگرچه به نظر می‌رسد که ماسک این اسناد را برای نمایش سوگیری‌های سیاسی توییتر منتشر کرده است، اما افشای این ایمیل‌ها اکنون همین سوال را پیش روی خود ماسک قرار می‌دهد. رشته توییت تایبی که با عنوان «پرونده‌های توییتر» معرفی شده است، نشان می‌دهد که مدیران این شرکت چگونه در تصمیم‌گیری دچار شتاب‌زدگی شدند. در آن زمان، وب‌سایت نیویورک پست در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری گزارشی منتشر کرد که ظاهراً محتوای آن از لپ‌تاپ «هانتر بایدن»، پسر رییس جمهور کنونی امریکا به دست آمده بود و از زمینه‌سازی ارتباط یک تاجر اوکراینی با پدرش در زمان معاون اولی او خبر می‌داد. ایمیل‌ها و پیام‌هایی که در این رشته توییت برملا شده‌اند، چیزی را نشان می‌دهند که یکی از مدیران وقت این شرکت از آن به عنوان یک «گردباد» یاد کرده بود. در این ایمیل‌ها، حتی برخی از کارمندان تیم سیاست‌گذاری و اعتماد و ایمنی شرکت تصمیم مدیران درباره مسدودسازی نشر این مقاله را زیر سوال برده بودند. یکی از کارمندان در این باره گفته بود: «اگر دلایل درستی برای محدودسازی دسترسی به این لینک‌ها را ایه نکنیم، با سوالات سختی در این باره روبرو خواهیم شد.» یکی از وکلای شرکت معتقد بود منطقی است که توییتر تصور کند محتواهای موجود در این مقاله مسروقه هستند. در بخشی دیگر از این پرونده‌ها می‌توان دید که مدیران توییتر از نمایندگان دموکرات کنگره و لابی‌گران صنعت فناوری مشورت گرفته بودند.

پرونده‌های توییتر چه چیزی را نشان می‌دهد؟

جهان از شیوه برخورد توییتر با این ماجرا که در پرونده‌های افشایی دیده می‌شود، چه چیزی آموخت؟ نه آنقدر که باید؛ چون توییتر دو روز بعد از مسدودسازی مقاله نیویورک پست، این تصمیم را لغو و «جک دورسی»، مدیرعامل وقت شرکت اعلام کرد که سیاست آنها اشتباه بوده است. با این حال، از زمان انتشار «پرونده‌های توییتر»، طرفداران تئوری توطئه دوباره فعال شده‌اند و از تصمیم مسوولان دولت برای بایکوت این مقاله گلایه می‌کنند ولی مهم‌ترین درس رشته توییت تایبی احتمالاً متوجه خود ایلان ماسک است. او در دو هفته اخیر اکانت «دونالد ترامپ»، رییس جمهور سابق امریکا و چند نفر دیگر را باز کرده که به خاطر تخطی از قوانین این پلتفرم دسترسی خود را از دست داده بودند. او همچنین از بازگشت «کانیه وست» به این شبکه اجتماعی استقبال کرده بود. با این حال، او دوباره مجبور شد اکانت این رپر جنجالی را به خاطر انتشار تصویری از یک صلیب شکسته داخل ستاره داوود مسدود کند. او مدعی است که پست کانیه وست ناقض قانون مقابله با دعوت به خشونت بوده، اما بسیاری از کارشناسان این اظهارنظر را مبهم دانسته‌اند. درست مثل زمانی که مدیران توییتر در سال ۲۰۲۰ مجبور شدند درباره مقاله نیویورک پست اعلام موضع کنند، ماسک هم ظاهراً تحت فشار قرار گرفته بود تا درباره اکانت کانیه وست تصمیم‌گیری کند و دقیقاً همانطور که مدیران قبلی توییتر در پشت صحنه دچار چالش شده بودند، این بار هم توییتر شرایط بهتری نداشت. پیامکی که توسط کانیه وست برملا شده است، نشان می‌دهد که ایلان ماسک پیش از مسدودسازی اکانت او، ابتدا به طور مستقیم برایش پیام فرستاده بود. مدیرعامل فعلی توییتر به وست گفته بود: «متأسفم، ولی دوباره خیلی تند رفتی. این عشق‌ورزی نیست.» رپر امریکایی در پاسخ به این پیام نوشته بود: «چه کسی تو را در جایگاه قاضی قرار داده است؟»

ایلان ماسک چالش‌های سخت‌تری در توییتر پیش رو دارد

این تازه اول راه است. چالش‌های مدیریتی ماسک در اداره توییتر از این جا به بعد پیچیده‌تر می‌شوند. هرچه او مدت زمان بیشتری مالک این سایت باشد، احتمال رویارویی با چالش‌های سیاسی برایش بیشتر می‌شود و تحقیقات پیش‌بینی می‌کنند که نفرت پراکنی در پلتفرم او بیش از پیش نمایان خواهد شد. لیبی همفیل از مدیران مرکز مسوولیت شبکه‌های اجتماعی در دانشگاه میشیگان می‌گوید ماجرای کانیه وست تا حدی نشان می‌دهد که چه چیزی از نظر ماسک زیر پا گذاشتن خطوط قرمز تلقی می‌شود. اما تصمیم‌گیری در این باره بدون وجود سیاست‌های واضح و ثابت و تیمی که مسوولیت این کار را برعهده بگیرد، حتی از این هم سخت‌تر خواهد شد. دیدن تلاش ایلان ماسک برای مدیریت یکی از سخت‌ترین چالش‌های او از زمان خرید توییتر، می‌تواند بقیه قانون‌شکنان را تشویق به آزمایش محدودیت‌های این پلتفرم کند. همفیل می‌گوید این سوال برای بعضی‌ها به وجود خواهد آمد که حدومرز نشر محتوا کجاست و آیا برخورد با آنها با کانیه وست و نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری فرق خواهد داشت یا خیر: «همین چیزهاست که باعث می‌شود مدیریت محتوا توسط یک شخص تنها کارساز نباشد.» اقدام ماسک در قالب مدیر محتوا توجهات بیشتری را به این شبکه اجتماعی که او سعی در احیای آن دارد، جلب کرده است. نقش او در انتشار «پرونده‌های توییتر» هم به شکل دیگری ضامن همین مساله است. ماسک که سعی دارد با این پرونده‌ها نقض احتمالی متمم اول قانون اساسی امریکا را نشان دهد، دیشب در توییتی در این باره نوشته بود: «شفافیت کلید اعتماد است.» ولی مشخص نیست که آیا این شفافیت در زمینه مدیریت او در توییتر رعایت خواهد شد یا خیر.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
۳۰۰۰۵۳۲۰

مفقودی

اصل برگ سبز و سند کمپانی پراید جی تی ایکس آی مدل ۱۳۸۶ قرمز متالیک به شماره انتظامی ۱۲۷م۴۷ ایران ۳۳ شماره موتور ۲۰۲۵۷۶۳ و شماره شاسی S1412286133480 به نام لیلا ابراهیمی مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

اخبار

مایکروسافت سوپر اپلیکیشن می‌سازد

مایکروسافت اخیرا در فکر ساخت یک سوپر اپلیکیشن بوده که شامل خدمات خرید، پیام رسانی، اخبار و جست‌وجوی وب خواهد بود. به گزارش ایسنا، وب سایت اینفورمیشن به نقل از منابع آگاه نوشت: سازنده نرم‌افزار ویندوز به دنبال ساخت این اپلیکیشن برای کاستن از نفوذ گوگل و اپل در فضای جست‌وجوی موبایل است. طبق گزارش اینفورمیشن، مدیران مایکروسافت می‌خواهند این اپلیکیشن، کسب و کار تبلیغات چند میلیارد دلاری این شرکت و همچنین موتور جست‌وجوی «بینگ» را تقویت کرده و کاربران بیشتری را به پیام رسان «تیمز» (Teams) و سایر خدمات موبایل این شرکت جلب کند. یک اپلیکیشن سوپر که در آسیا با اپلیکیشن ویچت شرکت تنسنت هولدینگز محبوب شده، مثل چاقوی سوییسی اپلیکیشن‌های موبایل توصیف شده که مجموعه خدماتی نظیر پیام‌رسان، شبکه اجتماعی، پرداخت نقطه به نقطه و خرید الکترونیکی را برای کاربران فراهم می‌کند. بر اساس گزارش رویترز، ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا که مالک توییتر است، به ساخت یک سوپر اپلیکیشن به نام ایکس که مجموعه‌ای از خدمات را یکجا عرضه می‌کند، علاقه نشان داده است.

پیام هشدار زلزله به کاربران جعلی بود

پیام هشدار زلزله که برای برخی کاربران تلفن همراه ارسال شده بود، جعلی و ناشی از خطای اپراتور همراه بود. به گزارش مهر، روز گذشته برخی کاربران در تهران روی گوشی‌های خود هشدار زلزله را دریافت کردند که به دنبال آن رییس مرکز لرزه‌نگاری کشور در این باره اعلام کرد: زلزله قابل پیش بینی نیست و هیچ هشداری در خصوص وقوع زلزله صادر نکردیم. وی تأکید کرد: اگر در حین رصد متوجه پدیده غیرطبیعی شویم که در حال حاضر نشدیم، ما به سازمان‌های امدادی و مدیریت بحران اخطار و هشدار می‌دهیم. هرگز چنین پیام‌هایی را برای مردم صادر نمی‌کنیم. همچنین مرکز لرزه نگاری نیز در اطلاعیه‌ای اعلام کرده است: نظر به اینکه بنا بر اطلاع واصله، ۱۶ آذر ۱۴۰۱ پیامی تحت عنوان هشدار زلزله از طریق خطوط موبایلی برای برخی از مشترکین ارسال شده است، مرکز لرزه‌نگاری کشوری موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران ضمن تکذیب این پیام اعلام می‌نماید هیچ گونه وضعیت غیرعادی در خصوص وقوع زمین لرزه در هیچ منطقه کشور تا لحظه درج این پیام مشاهده نشده است. در ادامه بررسی‌ها محمدامین آقامیری، معاون وزیر ارتباطات و رییس سازمان تنظیم مقررات نیز درباره ماجرای پیام هشدار زلزله توضیح داد و گفت: خوشبختانه با قاطعیت به مردم اعلام می‌کنم که هیچ گونه بدافزاری یا هک شدنی در کار نبوده است و درز اطلاعاتی نیز نداشتیم. رییس سازمان تنظیم مقررات افزود: این موضوع یک مبحث فنی اپراتوری بوده که دوستان ما در اپراتور همراه اول بررسی‌هایشان را انجام دادند و بنده دقایقی پیش آخرین گزارش‌ها را چک کردم. یک موضوع فنی ساده بود و تا دقایقی دیگر همراه اول اطلاعیه خود را اعلام خواهد کرد. معاون وزیر ارتباطات ادامه داد: ما در تلاش هستیم که برای مردم عزیز یک خدمت جدید ایجاد کنیم که در یکی از این فرآیندها این مساله به وجود آمده و موضوع خاصی نیست. در نهایت حامد حکاکان، مدیر کل ارتباطات همراه اول ضمن عذرخواهی از مشترکین خود به دلیل پیام اشتباه زلزله گفت: هیچ گونه هک و نفوذی نبوده است بلکه به دلیل خطای تیم تحقیقاتی بوده که در زمینه تست قابلیت هشدار بلایای طبیعی سیل یا زلزله کار می‌کردند. وی ادامه داد: این پیامک قرار بوده صرفاً برای این تیم تحقیقاتی ارسال شود اما برای تعدادی از شهروندان نیز ارسال شده است. اپراتور همراه اول همچنین با ارسال پیامی به کاربران تلفن همراه اعلام کرد: «هموطن گرامی اگر پیام هشدار زلزله دریافت کرده‌اید، این پیام صحت ندارد.» در پی خطای انسانی بخش تحقیق و توسعه اپراتور همراه اول در فعال کردن سامانه هشدار و ارسال «پیام هشدار زلزله» برای تعدادی از مشترکین این اپراتور در شهر تهران و ایجاد نگرانی برای برخی از هموطنان، عیسی زارع پور، وزیر ارتباطات دستور پیگیری موضوع و برخورد با مقصرین احتمالی را داد. حوالی ظهر امروز، در گوشی تلفن همراه برخی از مشترکین همراه اول در شهر تهران، پیامی مبنی بر وقوع زلزله و لزوم بیرون رفتن سریع از منزل و محل کار ارسال شد که موجب نگرانی برخی از هموطنان عزیز شد. بررسی اولیه نشان می‌دهد این اتفاق ناشی از خطای بخش تحقیق و توسعه شرکت همراه اول در حین تست «سامانه هشدار» بوده است.

اتحادیه اروپا به مدل تبلیغات در فیس‌بوک و اینستاگرام گیر داد

روزنامه وال استریت ژورنال به نقل از منابع آگاه گزارش کرد رگولاتورهای اتحادیه اروپا اعلام کرده‌اند که اپلیکیشن‌های فیس بوک و اینستاگرام گروه متا پلتفرمز، نباید تبلیغات شخصی‌سازی شده بر اساس فعالیت دیجیتالی کاربران را بدون رضایت آنها نمایش دهند. به گزارش ایسنا، یک منبع آگاه به رویترز گفت: بنا به تصمیم محرمانه دیده‌بان حریم خصوصی اتحادیه اروپا، متا نمی‌تواند تبلیغات را بر اساس داده شخصی، نمایش دهد و باید موافقت کاربران را برای این اقدام جلب کند. این تصمیم اتحادیه اروپا، ممکن است میزان داده‌ای که متا می‌تواند برای فروش تبلیغات شخصی‌سازی شده، به آنها دسترسی پیدا کند را محدود کند. بر اساس گزارش رویترز، این منبع آگاه اظهار کرد: کمیسیون حفاظت از داده اروپایی که رگولاتور حریم خصوصی اتحادیه اروپاست، به رگولاتور حریم خصوصی ایرلند که تصمیم نهایی را صادر خواهد کرد، یک ماه فرصت داده است. تصمیم این رگولاتور احتمالا شامل جریمه‌های سنگین خواهد بود.

اخبار

شروط پنجگانه واگذاری خودروسازان

صورتجلسه الزامات واگذاری خودروسازان با ۵ شرط تهیه شد که از جمله آنها می‌توان به حذف قیمت‌گذاری دستوری تمام محصولات تا پایان ۱۴۰۱ و الزام به واگذاری سهام تودلی تا پایان سال اشاره کرد. صورتجلسه الزامات واگذاری شرکتی‌های ایران‌خودرو و سایپا با حضور حسین قربان‌زاده رییس سازمان خصوصی‌سازی، منوچهر منطقی معاون صنایع حمل و نقل وزارت صمت و علی نبوی رییس هیات عامل ایدرو، تدوین شد.

در این صورتجلسه که در تاریخ ۱۴ آذر ماه تنظیم شده، آمده است: به منظور تحقق هدف ارتقای سطح کارایی بهره‌وری و نوآوری در صنعت خودرو کشور و همچنین رعایت الزامات سند نهایی خروج دولت از تصدی‌گری صنعت خودرو جلسه در محل سازمان خصوصی‌سازی تشکیل و موارد زیر مورد توافق طرفین قرار گرفت:

۱- سند استراتژی صنعتی بلندمدت و با ثبات صنعت خودرو (۱۰ ساله) تا پایان بهمن ماه سال ۱۴۰۱ با محورهای زیر از سوی وزارت صمت تهیه و به سازمان خصوصی‌سازی ارسال خواهد شد.

- بهبود فضای تولید و کسب و کار و ارتقای سطح رقابت‌پذیری و پیش‌بینی‌پذیری صنعت خودرو

- عدم مداخله دولت در بنگاه‌ها و تنظیم قواعدی که شرایط تحمیلی و ناعادلانه‌ای برای بنگاه ایجاد نکند، چنان که برای همه فعالان صنعت خودرو شرایط و اقتضائات حضور در این صنعت کاملاً شفاف و قابل پیش‌بینی باشد.

- این سند باید در تاریخ یاد شده برای اطلاع عموم مردم به صورت رسمی منتشر شود.

۲- تا پایان سال ۱۴۰۱ تمام محصولات ایران خودرو و سایپا از شمول قیمت‌گذاری دستوری خارج خواهد شد. ساز و کار اجرایی این توافق تا پایان آذر ۱۴۰۱ توسط وزارت صمت ارایه خواهد شد.

۳- تکالیف عرضه و فروش محصول خارج از قواعد بازار که منجر به کاهش درآمد (افزایش هزینه‌ها) برای خودرو سازها شود، منوط به جبران منابع آن قبل از اجرای تکالیف است.

۴- سهام تودلی (چرخه‌ای) ایران خودرو و سایپا تا پایان سال جاری واگذار خواهد شد.

۵- در صورت عدم واگذاری سهام چرخه‌ای تودلی در شرکت‌های ایران خودرو و سایپا از ابتدای ۱۴۰۲ به بعد، حق رای ناشی از این سهام در مجامع این شرکت‌ها سلب خواهند شد.

عوارض صادراتی مرغ صفر شد

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی از امکان صادرات مرغ با عوارض صفر خبر داد. به گزارش ایسنا، محسن شیراوند با اعلام این خبر گفت: با عنایت به شرایط مطلوب تولید گوشت مرغ در کشور به دلیل استمرار و سیاست‌گذاری منظم در حوزه تولید این کالا و همچنین در راستای حمایت از بخش تولید، صادرات برای گوشت مرغ به‌طور جد پیگیری و امکان صادرات با حذف عوارض صادراتی فراهم شده است. بنابر اعلام وزارت جهاد کشاورزی معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی اضافه کرد: نظر به هماهنگی‌های صورت گرفته با سازمان دامپزشکی کشور جهت تسریع در انجام فرآیند کار، لازم است در این خصوص به واحدهای ذی‌ربط اطلاع‌رسانی صورت گیرد.

علت افزایش قیمت برخی محصولات کشاورزی چیست؟

رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران علت افزایش قیمت برخی از محصولات کشاورزی از جمله پیاز، سیب زمینی، گوجه فرنگی و خیار را سردی هوا عنوان کرد و گفت: در فصل سرد قیمت محصولات کشاورزی کمی بیشتر می‌شود زیرا هزینه‌ها افزایش می‌یابد و محصولات دیرتر عمل می‌آیند.

اسدالله کارگر در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه قیمت محصولات کشاورزی بسته به کیفیت آنها متفاوت است، گفت: به اعضای صنف خود اعلام کردیم که به هنگام خرید عمده میوه و صیفی از میدان مرکزی میوه و تره بار حتما فاکتور دریافت کنند تا دقیقا مشخص شود با چه قیمتی این محصولات را خریداری و با چه قیمتی می‌فروشند.

وی ادامه داد: بر اساس کشف قیمت عمده‌فروشی در میدان مرکزی میوه و تره بار قیمت هر کیلو پیاز زرد ۸۰۰۰ تا ۱۳ هزار تومان، پیاز شیری ۸۰۰۰ تا ۱۴ هزار تومان، پیاز قرمز ۱۰ تا ۱۵ هزار تومان، سیب زمینی ۱۰ تا ۱۴ هزار تومان، خیار اصفهان ۸۰۰۰ تا ۱۵ هزار تومان، خیار بوته رس ۸۰۰۰ تا ۱۲ هزار تومان، گلخانه ۱۲ تا ۱۷ هزار تومان، گوجه فرنگی ۵۰۰۰ تا ۸۰۰۰ هزار تومان است که این اقلام باید با احتساب ۳۵ درصد سود به دست مصرف کنندگان برسد.

رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی استان تهران اضافه کرد: افزایش قیمت محصولات را تایید نمی‌کنیم ولی معتقدیم باید بین فصل گرم و سرد تفاوتی باشد. زیرا در فصل سرد معمولا هزینه‌ها از جمله کرایه حمل، دستمزد کارگر و... بیشتر می‌شود و از طرفی چون روز کوتاه است محصولات دیرتر به عمل می‌آیند.

به گزارش ایسنا، چند هفته‌ای می‌شود که قیمت برخی محصولات کشاورزی از جمله پیاز، سیب زمینی، خیار و گوجه فرنگی افزایش یافته است.

از سوی پژوهشگران آسیب‌شناسی شد

تبعات قیمت‌گذاری دارو در ایران

در یک گزارش پژوهشی، به برخی تبعات قیمت‌گذاری در صنعت دارو کشور اشاره شده از جمله آنکه سیاست موجود به کمبود دارو دامن زده و سرمایه‌گذاری جدید در صنعت دارو کمتر اتفاق افتاده است. «قاچاق معکوس دارو، افزایش سرانه مصرف دارو، تخصیص غیربهینه یارانه دارو، به صرفه نبودن تحقیق و توسعه و نیز شکل نگرفتن رقابت»، از آن جمله است. پژوهشگران این مطالعه، به راهکارهایی نیز برای برون‌رفت از آسیب‌های قیمت‌گذاری دستوری در صنعت دارو دست پیدا کرده‌اند. آنها بر این باورند که برای رفع قیمت‌گذاری دستوری در این بخش، لازم است به دو حیطه شیوه قیمت‌گذاری و تهیه فهرست داروهای مشمول قیمت‌گذاری، به‌طور مجزا پرداخته شود. روش پیشنهادی دیگر، استفاده از مزایده با حضور بیمه‌هاست. به این شکل که بیمه‌ها، به عنوان نماینده سمت تقاضا، با تولیدکنندگان دارویی وارد چانه‌زنی می‌شوند. همچنین در کنار این روش، لازم است درباره فهرست داروهای مشمول قیمت‌گذاری تجدیدنظر صورت گیرد و فقط داروهای اساسی مورد نیاز جامعه، در صورت نیاز به شیوه کاربردی و مناسب قیمت‌گذاری شود و باقی داروها با توجه به تقاضای بازار و میزان عرضه دارو توسط بازار قیمت‌گذاری شود. اصلاح ترکیب کمیسیون قیمت‌گذاری نیز از جمله این راهکارهاست که از سوی پژوهشگران این مطالعه پیشنهاد شده که بر این اساس، ترکیب اعضای این کمیسیون لازم است شامل متخصصان اقتصاد و مدیریت باشد.

تبعات قیمت‌گذاری در صنعت دارو

در پژوهشی که از سوی اتاق بازرگانی تهران و با همکاری اندیشکده کسب‌وکار شریف انجام شده، به بررسی آثار و تبعات قیمت‌گذاری دستوری در صنعت دارو پرداخته‌اند. به گفته این مطالعه، برای محاسبه قیمت‌های عادلانه در صنعت داروسازی، چندین روش به اجرا درمی‌آید که عمده‌ترین آن در کشور ما، محاسبه بر مبنای هزینه تمام شده است. در این روش، متوسط سود در نظر گرفته شده برای داروسازی ۲۵ درصد هزینه تمام شده داروست که بسیاری از تولیدکنندگان دارو را دچار مشکل کرده. در این بررسی، تصریح شده است در حالی که بزرگ‌ترین خریدار دارو از شرکت‌های دارویی، دولت و سازمان‌های حمایتی وابسته هستند، قیمت‌گذار دارو نیز نماینده دولت یعنی وزارت بهداشت است. بنابراین به‌طور طبیعی دولت تمایل دارد با سرکوب قیمت دارو برای کاهش هزینه‌های خود، داروها را ارزان‌تر تهیه کند. این امر، موجب افزایش انگیزه تولیدکنندگان دارو برای دستکاری صورت‌های مالی شرکت‌های دارویی می‌شود. از دیگر آسیب‌های صنعت دارو نیز می‌توان به ناآشنایی مدیران بالادستی بخش بهداشت و درمان کشور با مفاهیم اقتصادی اشاره کرد. در بخش دیگری از این پژوهش مجموعه‌ای از تبعات قیمت‌گذاری در صنعت داروی کشور مورد اشاره قرار گرفته است که در ادامه گزارش آورده شده است.

کمبود دارو

کمبود دارو سرکوب قیمتی و قیمت‌گذاری دستوری دارو موجب شده انگیزه تولیدکنندگان دارو برای تولید داروهای با حاشیه سود پایین کاهش یابد. عمده این داروها جزو داروهای ساده و قدیمی محسوب می‌شوند که مصرف آنها نیز میان افراد جامعه بالاست و به همین دلیل، کمیسیون قیمت‌گذاری دارو حساسیت بالاتری برای قیمت‌گذاری این داروها دارد. قیمت‌گذاری دستوری موجب عدم صرفه اقتصادی برای تولید این دست داروها شده و یکی از عللی که هر از چندگاهی در رسانه‌ها خبر کمبود برخی داروهای بسیار ساده و ابتدایی منتشر می‌شود، عدم تمایل داروسازان برای تولید این دست داروهاست.

عدم سرمایه‌گذاری جدید در صنعت دارو

یکی دیگر از تبعات قیمت‌گذاری دستوری، کاهش محسوس سرمایه‌گذاری‌های جدید در صنعت داروست. بر اساس صورت‌های مالی شرکت‌های دارویی، میزان رشد سرمایه‌گذاری‌های جدید در این شرکت‌ها از ۴۰٪ در دو دهه گذشته به تنها ۵٪ در سال‌های اخیر کاهش پیدا کرده است. سرکوب قیمتی دارو، انگیزه سرمایه‌گذاری در صنعت دارو را بسیار کاهش داده است. از آن سو، به علت مشکلات کشور در حوزه سیاست خارجی، موج بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران خارجی پس از خروج امریکا از برجام تشدید شده و شرکت‌های خارجی نیز تمایل چندانی به همکاری با طرف‌های ایرانی ندارند.

قاچاق معکوس دارو

اختلاف قیمت دارو در ایران و کشورهای منطقه که ناشی از سرکوب قیمتی داروهاست، موجب ایجاد انگیزه برای صادرات دارو از مبادی غیررسمی شده است. در شرایطی که برخی داروها به راحتی در داروخانه‌های کشور قابل دسترسی است، قاچاقچیان از طریق انتقال غیرقانونی دارو به خارج از کشور، سودهای کلانی کسب می‌کنند.

برخی داروهای زیست‌فناوری در سال‌های اخیر، بر اساس روش مقایسه‌ای با قیمت دارو در کشورهای مشابه از نظر درآمدی مانند ترکیه و یونان قیمت‌گذاری می‌شود که این روش تاحدودی موفق بوده و موجب رشد آن بخش از صنعت داروسازی شده است. با این حال، تعداد معدودی از داروهای تولید داخل نیز به روش ارزش ادراکی مشتری قیمت‌گذاری شده است.

افزایش سرانه مصرف دارو

سرکوب قیمتی داروها تاحدی موجب تجویزهای غیر ضروری شده است. در حال حاضر بیش از ۸۰۰۰ فرآورده دارویی در سراسر جهان استفاده می‌شود. هر کشور با توجه به موقعیت جغرافیایی، بیماری‌ها و منابع مالی خود، تعدادی از این داروها را در لیست داروهای اساسی خود قرار داده است و پزشکان موظفند فقط همان داروها را تجویز کنند. بر اساس آمار منتشر شده از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در ایران حدود ۴۸ درصد داروهای تجویز شده برای بیماران، داروهای تزریقی هستند. بر این اساس، مصرف سرانه فرآورده‌های تزریقی در ایران حدود ۱۰ عدد، در کشورهای در حال توسعه حدود ۳.۴ عدد و در کشورهای توسعه یافته بسیار کمتر از ۱ عدد است. تجویز و مصرف غیرمنطقی دارو مشتمل بر استفاده نامناسب، غیرموثر و غیراقتصادی از داروها، یکی از معضلات سیستم‌های مراقبت از سلامت در کشورهای در حال توسعه است. هزینه استفاده غیرمنطقی از داروها، هم از لحاظ اقتصادی و هم از لحاظ عوارض ناخواسته‌ای که به فرد و اجتماع وارد می‌کند، قابل تامل است.

تخصیص غیربهینه یارانه دارو

یکی از دلایل ابتدایی قیمت‌گذاری دستوری حمایت از مصرف‌کننده با کاهش قیمت‌هاست. از راه‌حل‌های در نظر گرفته شده اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی است که به یکی از معضلات صنعت دارو تبدیل شده است. از آنجا که این قیمت ارز، تقریبا یک‌ششم قیمت واقعی است، معمولا به مقدار کافی و در موعد مقرر تامین نمی‌شود. ارز دولتی با تأخیر بسیاری به واردکنندگان و تولیدکنندگان برای تهیه مواد اولیه اختصاص پیدا می‌کند. بر این اساس واردکننده و تولیدکننده نمی‌توانند به موقع دارو را تامین کنند و این در بعضی موارد منجر به کمبود دارو می‌شود. همچنین اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی، اهداف اولیه خود را نیز محقق نکرده است. با این سیاست، شاهد تخصیص ناعادلانه این یارانه بین دهک‌های درآمدی در سطح کشور هستیم. به‌طوری که یارانه پنهان داده شده به دهک دهم بیشتر از ۱۵ برابر یارانه پنهان اختصاص یافته به دهک اول است. مساله قابل توجه استمرار و وجود برنامه‌ریزی در صادرات به این کشورهاست. باید رویکرد از فروش‌های محموله‌ای و مقطعی به رویکردهای هدفگذاری شده برای کشورهای مختلف تغییر کند.

به‌صرفه نبودن تحقیق و توسعه و شکل نگرفتن رقابت

به غیر از ماده موثره که با ارز ترجیحی وارد می‌شود، سایر مواد لازم و از همه مهم‌تر تجهیزات و ماشین‌آلات وارداتی با ارز نیمایی وارد می‌شوند. این امر، در کنار سرکوب‌های قیمتی، امکان هر گونه بازسازی و توسعه را از تولیدکنندگان دارو گرفته است. همچنین با توجه به قیمت‌گذاری دستوری و وجود سیستم ژنریک، بالطبع رقابت بین تولیدکنندگان محصولات مشابه، جهت افزایش کیفیت داروها و خلق برندهای ژنریک متفاوت و همچنین ارایه قیمت‌های رقابتی منتفی می‌شود.

از دست دادن بازارهای صادراتی

همانطور که گفته شد با وجود قیمت‌گذاری دستوری در صنعت داروسازی، واردکنندگان و تولیدکنندگان به سختی می‌توانند نیازهای داخلی را تامین کنند و این منجر شده که وجوه صادراتی این صنعت که می‌تواند عامل شکوفایی بیشتر صنعت باشد نادیده گرفته شود. دستیابی به بازارهای صادراتی، برای رهایی صنعت از روزمرگی و تشویق آن امری ضروری است. صنعت داروسازی اگر بخواهد رشد و توسعه پیدا کند باید نگاهی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشته باشد. در سال‌های اخیر، داروی ایرانی در بازار کشورهای منطقه نظیر افغانستان و عراق و کشورهای آسیای میانه نظیر قرقیزستان و ازبکستان و حتی آفریقا و امریکای جنوبی حضور داشته است.

ارتقا نیافتن کیفیت محصولات

با توجه به قیمت‌گذاری دستوری، امکان تحقیق و توسعه و تولید محصولات جدید و ارتقای کیفیت محصولات موجود سلب می‌شود. به‌دلیل کوچک نگه داشتن بازار دارویی و حاشیه سود اندک ناشی از قیمت‌گذاری دستوری، بالطبع شرکت‌ها فاقد نقدینگی لازم جهت نوسازی ماشین‌آلات خط تولید و به روز کردن نرم‌افزاری و سخت‌افزاری خط تولید هستند. بدلیل مذکور و قدیمی بودن ماشین‌آلات، تجهیزات خط تولید و به روز نبودن سیستم‌های مرتبط، بسیاری شرکت‌ها، نه تنها واجد شرایط برای اخذ GMP از موسسات بین‌المللی نیستند؛ بلکه حتی قادر به اخذ آن از سازمان غذا و دارو هم نیستند. با توجه به اینکه اکثر شرکت‌های دارویی ایرانی فاقد GMP معتبر بین‌المللی هستند، لذا امکان حضور موثر در بازارهای جهانی و حتی منطقه‌ای در حد عراق، افغانستان، سوریه و لبنان را نیز ندارند.

اختلال در نظام توزیع دارو

با توجه اینکه درآمد شرکت‌های پخش دارویی، درصدی از قیمت فروش داروست؛ لذا با توجه به قیمت‌گذاری دستوری دارو که نتیجه آن تثبیت قیمت است، بالطبع درآمد شرکت‌های پخش نیز به نسبت افزایش هزینه‌های جاری و به‌خصوص هزینه‌های حقوق و دستمزد که قسمت اعظم و عمده هزینه‌های شرکت پخش است، افزایش نمی‌یابد که نتیجه آن ایجاد اختلال در امر توزیع دارو خواهد بود.

اما راهکار چیست؟

پژوهشگران این مطالعه، به راهکارهایی نیز برای برون‌رفت از آسیب‌های قیمت‌گذاری دستوری در صنعت دارو دست پیدا کرده‌اند. آنها بر این باورند که برای رفع قیمت‌گذاری دستوری در این بخش، لازم است به دو حیطه شیوه قیمت‌گذاری و تهیه فهرست داروهای مشمول قیمت‌گذاری، به‌طور مجزا پرداخته شود.

روش پیشنهادی، استفاده از مزایده با حضور بیمه‌هاست. به این شکل که بیمه‌ها، به عنوان نماینده سمت تقاضا، با تولیدکنندگان دارویی وارد چانه‌زنی می‌شوند. همچنین در کنار این روش، لازم است درباره فهرست داروهای مشمول قیمت‌گذاری تجدیدنظر صورت گیرد و فقط داروهای اساسی مورد نیاز جامعه، در صورت نیاز به شیوه کاربردی و مناسب قیمت‌گذاری شود و باقی داروها با توجه به تقاضای بازار و میزان عرضه دارو توسط بازار قیمت‌گذاری شود. اصلاح ترکیب کمیسیون قیمت‌گذاری نیز از جمله این راهکارها است که از سوی پژوهشگران این مطالعه پیشنهاد شده است که بر این اساس، ترکیب اعضای این کمیسیون لازم است شامل متخصصان اقتصاد و مدیریت باشد.

رویداد

صادرات گوشت قرمز با دستور وزیر متوقف شد

در حالی قیمت گوشت قرمز در بازار افزایش یافته است که هیچ بخشی مسوولیت گرانی این کالای مهم مورد نیاز مردم را به عهده نمی‌گیرد و دیگری را مقصر می‌داند. افشین صدردادرس مدیرعامل اتحادیه دام سبک در این ارتباط در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: قیمت دام زنده کمی افزایش داشته است اما جهش قیمت گوشت قرمز در بازار ربطی به تولیدکننده ندارد و این عوامل بازار هستند که قیمت‌ها را تعیین می‌کنند که نزدیک شدن به بازار شب یلدا و شب عید نیز در این زمینه تأثیرگذار است. وی می‌افزاید: با توجه به نرخ دام زنده حداکثر قیمت گوشت شقه گوسفندی بره نر ۲۰۰ هزار تومان، میش ۱۲۰ هزار تومان و بز ۱۰۰ هزار تومان است اما در بازار و حتی در میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران نیز گران‌فروشی می‌شود. علی‌اصغر ملکی، رییس اتحادیه گوشت گوسفندی، دلیل افزایش قیمت گوشت در بازار را قاچاق دام و خروج قانونی و غیرقانونی دام از کشور می‌داند و می‌گوید: هم‌اکنون قاچاق دام از کردستان به عراق در حال انجام است و همین امر کنار صادرات قانونی، منجر به نوسانات قیمت در بازار شده است. صادرات دام به دبی، کویت و قطر و قاچاق دام نیز از پیرانشهر به عراق انجام می‌شود. وی با بیان اینکه قیمت هر کیلوگرم دام حدود ۹۰ هزار تومان است، تصریح کرد: خروج دام از کشور و همچنین، مشکلات تردد ناشی از بارندگی‌های اخیر، باعث افزایش ۱۰ تا ۱۲ هزار تومانی قیمت هر کیلوگرم گوشت نسبت به هفته قبل شده است. ملکی تصریح کرد: اگر مسوولان جلوی قاچاق و صادرات دام را نگیرند، التهابات قیمت در بازار استمرار خواهد داشت. خبرهای رسیده اما حاکی از آن است که حجم زیادی دام به‌ویژه به کویت صادر شده است به‌طوری که به‌حدی دام ایرانی در این کشور وجود دارد که قیمت‌ها در این کشور نیز شکسته شده است و صادرات دام صرفه اقتصادی ندارد. مدیرعامل اتحادیه دام سبک ضمن تأیید اشباع بازار کویت از دام ایرانی و به‌صرفه نبودن صادرات به این کشور در این مقطع زمانی اظهار داشت: با توجه به شرایط بازار هدف صادراتی و نوسانات قیمتی در بازار داخلی شنیده شده است که وزیر جهاد کشاورزی دستور توقف صادرات را اعلام کرده است اما این موضوع هنوز به‌طور رسمی اعلام نشده است. بازرگان مشاور رییس و مدیر روابط عمومی نظام صنفی کشاورزی کشور نیز ضمن تأیید توقف صادرات دام زنده ابراز کرد: وزیر جهاد کشاورزی در دو مرتبه در صحبت‌های خود به موضوع متوقف شدن صادرات دام برای کنترل بازار داخلی اشاره داشته است اما این موضوع هنوز به‌طور رسمی اعلام نشده است. وی افزود: بر اساس قوانین بالادستی برای تنظیم بازار داخلی نباید جلوی صادرات محصولی را گرفت و به‌طرق دیگری برای تنظیم بازار باید اقدام کرد اما وزارت جهاد کشاورزی از این روش برای کنترل بازار صیفی‌جات نیز استفاده کرد که با اعتراض ما و پیگیری از دیوان عدالت اداری مواجه شد.

واردات برنج و چای هندی ممنوع شد

در حالی که تولید برنج داخلی با افزایش ۳۰ درصدی نسبت به سال قبل مواجه شده، با هدف متعادل‌سازی تراز تجاری با هند، ثبت سفارش‌های جدید واردات برنج از این کشور متوقف شده است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، روزنامه هندی اکونومیک تایمز طی گزارشی اعلام کرد ایران از هفته گذشته ثبت سفارش‌های جدید برای خرید برنج و چای از هند را متوقف کرده است. بر اساس این گزارش تجار و بازرگانان ایرانی دلیلی در مورد توقف ثبت سفارش برای برنج و چای هندی بیان نکرده‌اند. رییس یک شرکت بزرگ تولیدی چای هند در این باره گفت: روند سفارش ایرانی‌ها برای خرید چای هندی از مدتی قبل کاهش پیدا کرده بود اما از هفته گذشته به‌طور کلی متوقف شده است. برنج و چای مهم‌ترین اقلام صادراتی هند به ایران محسوب می‌شوند. برخی از تجار هندی در مورد علت توقف واردات برنج و چای این کشور توسط ایران به مذاکرات دو کشور برای احیای مکانیسم تسویه تجاری با روپیه اشاره می‌کنند و می‌گویند تجار ایرانی منتظر راه‌اندازی دوباره این مکانیسم مالی هستند.

ویژه

مدیر کل استاندارد استان همدان:

آغاز پایش، نظارت و برخورد قاطعانه با کم‌فروشی در استان همدان

به گزارش روابط عمومی اداره کل استاندارد استان همدان، مدیر کل استاندارد استان همدان بیان کرد: با تجهیز و به روزرسانی آزمایشگاه اوزان و مقیاس‌های اداره کل استاندارد استان همدان و آموزش‌های به روز کارشناسان این اداره کل آغاز پایش و نظارت و برخورد قاطعانه با کم‌فروشی در استان همدان آغاز می‌گردد. جعفر امیری پریان در گفت‌وگویی با توجه به سخنان رییس جمهور، دغدغه مردم برای استفاده از کالای استاندارد را نشانه اعتماد و اطمینان مردم به سازمان ملی استاندارد ایران دانست و تصریح کرد: سازمان ملی استاندارد ایران در واقع وکیل مردم برای نظارت بر ادای حقوق اجتماعی از جمله حق کیفیت، حق رضایت از خدمات، حق ایمنی، حق سلامت، حق محیط زیست سالم و حق کیفیت زندگی است و در همین راستا از جانب دولت نیز ماموریت دارد. وی افزود: اداره کل استاندارد استان همدان موظف است بدون کمترین ملاحظه و مسامحه‌ای از تولید یا توزیع کالای بی‌کیفیت و غیراستاندارد در استان همدان جلوگیری کند و با هر گونه کم‌فروشی برخورد قاطعانه کند.

جوابیه

جوابیه صمت به گزارش «رکوردزنی قیمت‌ها در سکوت خودروسازان»

متن جوابیه به این شرح است:

مدیر مسوول محترم روزنامه تعادل

«با عنایت به درج مطلبی با عنوان «رکوردزنی قیمت‌ها در سکوت خودروسازان» در مورخ ۱۴۰۱/۹/۱۲ در آن روزنامه، مقتضی است وفق قانون مطبوعات نسبت به انتشار توضیحات ارسالی از سوی مرکز ارتباطات وزارت صنعت، معدن و تجارت در اسرع وقت اقدام لازم صورت پذیرد.

در خصوص گزارش روزنامه تعادل با عنوان «خودروهایی که یک‌شبه ۳ تا ۳۵ میلیون تومان گران شدند؟ رکوردزنی قیمت‌ها در سکوت خودروسازان» توضیحات به شرح ذیل برای آگاهی و هر گونه اقدام لازم به حضور ارسال می‌شود.

روزنامه تعادل در حالی از افزایش قیمت خودرو توأم با رکود تورمی عمیق و بلاتکلیفی و سردرگمی بازار (که از سایت‌های آگهی خودرو به عنوان مرجع بررسی روند قیمت‌ها در بازار یاد شده!) خبر داده است، که به اذعان نایب‌رییس اتحادیه نمایشگاه داران تهران در همین گزارش: «در حال حاضر در بازار خودرو متقاضی زیاد است و هر چقدر که قیمت‌ها افزایش پیدا کند، این میزان از تقاضا کاهش نخواهد یافت.» همچنین: «مردم در شرایط فعلی بدون توجه به کیفیت و مدل خودرو، آن را صرفاً برای سرمایه‌گذاری و کسب سود خریداری می‌کنند، و تا زمانی که خرید و فروش به این دلیل صورت بگیرد، افزایش قیمت نیز ادامه دارد.» اما تحولات بازارها طی سنوات اخیر نشان می‌دهد که نوسانات نرخ ارز در کوتاه‌مدت، موجب برهم خوردن وضعیت تعادلی و بروز بی‌ثباتی در بازار کالاهای سرمایه‌ای و کالاهای مصرفی بادوام، از جمله بازار خودرو می‌شود. تغییرات نرخ ارز در بازار آزاد (غیررسمی) به عنوان یک فاکتور موثر در جهت‌دهی به انتظارات تورمی و موازنه بازارها نقش آفرین است، لذا کنترل این متغیر کلیدی اقتصادی برای حفظ ثبات بازار انواع کالا و خدمات از جمله بازار خودرو حائز اهمیت است. با وجود این ملاحظه، وزارت صنعت، معدن و تجارت در دولت سیزدهم به عنوان متولی سیاست‌گذاری و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها در حوزه صنعت خودرو، به دنبال کاهش اثرپذیری بازار خودرو از نوسانات نرخ ارز، بر دو راهبرد کلیدی متمرکز شده است؛ راهبردهایی که تقویت طرف عرضه و ایجاد دسترسی آسان‌تر مصرف‌کننده به محصولات خودروسازان را سبب می‌شود. راهبرد نخست، برنامه‌ریزی و نظارت بر «افزایش میزان تولید، تجاری‌سازی و فروش محصولات خودروسازان» که گزارش پژوهشکده پولی و بانکی درباره وضعیت صنایع بورسی در مهر ۱۴۰۱ به‌خوبی نشان می‌دهد که صنعت خودرو و قطعه، با ۲۴ درصد رشد تولید نسبت به مدت مشابه سال گذشته، پیشتاز رشد تولید در میان تمامی صنایع بورسی است. لذا تلاش خواهد شد، مسیر مذکور در حوزه رشد تولید خودروسازان تقویت شود و پایدار بماند. راهبرد دوم، «خروج محصولات خودروسازان از فرآیند قرعه‌کشی» است که با جدیت در حال پیگیری می‌باشد و از مهر سال جاری، به‌واسطه افزایش تولید گروه خودروسازی سایپا، تمامی محصولات خودروساز مذکور از فرآیند قرعه‌کشی خارج شده است. شاهد مثال اثر این سیاست، تلاطم قیمتی کمتر خودروهای کوییک و شاهین از گروه خودروسازی سایپا نسبت به محصولات ایران خودرو است. لذا وزارت صنعت، معدن و تجارت با پیگیری برنامه‌های منجر به رشد تولید، درصدد خروج الباقی محصولات خودروسازان از فرآیند قرعه‌کشی می‌باشد.

در خصوص فراز دیگر این گزارش نیز خاطرنشان می‌سازد، از بدو آغاز به کار دولت سیزدهم، وزارت صنعت، معدن و تجارت در همکاری تنگاتنگ با وزارت امور اقتصادی و دارایی نسبت به تمهید مقدمات چگونگی واگذاری دو شرکت بزرگ خودروسازی و بررسی الزامات و پیش نیازهای اجرای آن، از جمله: اصلاح ساز و کار قیمت‌گذاری خودرو، جبران زیان انباشته، اصلاح حاکمیت شرکتی و واگذاری سهام چرخه‌ای خودروسازان اقدام نموده است.

همچنین نسبت دادن تمام زیان‌های خودروسازان به قیمت‌گذاری دستوری از اساس نادرست است؛ چه بسا آنکه پدیده قیمت‌گذاری دستوری خود معلول افزایش بی‌رویه قیمت محصولات داخلی در سطح بازار و از دست رفتن مزیت رقابتی محصولات صنعت خودروی کشور به سبب عوامل متعددی نظیر مدیریت در داخل بنگاه و زنجیره تأمین، عدم استفاده بهینه از ظرفیت تولید موجود، بالا بودن هزینه‌های سربار، غفلت از تحقیق و توسعه، عدم پرداختن به حوزه توسعه محصولات جدید و همچنین سایر مواردی که در طرح تحول خودروی وزارت صنعت، معدن و تجارت به آن پرداخته شد، می‌باشد. لذا تمرکز اصلی کاهش زیان خودروسازان می‌بایست از طریق تمرکز بر راه‌حل‌هایی برای رفع عارضه‌های برشمرده انجام شود. بر این اساس حتی با فرض پذیرش قیمت‌گذاری دستوری، از آن جا که این امر صرفاً برای گستره محدودی از محصولات موجود خودروسازان صدق می‌نمود، انتظار می‌رفت و می‌رود تا براساس سیاست‌گذاری انجام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت بر مبنای مدیریت صحیح زنجیره تأمین و ایجاد سازندگان رده یکمی، ترکیب مناسب سبد محصولات، افزودن محصولات جدید در کنار کاهش هزینه‌های سربار، زیان‌های عملیاتی متوقف شود.»

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنجشنبه ۱۷ آذر ۱۴۰۱ | ۱۳ جمادی‌الاولی ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۳۷۸ | Thu. December 8. 2022

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۶ | اذان مغرب: ۱۷:۱۱ | اذان صبح فردا: ۵:۳۱

info@taadolnewspaper.ir

مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

جدیدترین آمار مبتلایان و فوتی‌های کرونا در جهان

بنابر جدیدترین آمار رسمی همه‌گیری کرونا، مجموع مبتلایان به بیماری کووید-۱۹ در جهان تاکنون به ۶۵۰ میلیون و ۹۵۲ هزار و ۶۶۱ نفر رسیده و مرگ شش میلیون و ۶۴۹ هزار و ۹۲۰ بیمار کووید-۱۹ نیز تایید شده است. به گزارش ایسنا، همچنین براساس جدول جهانی «ورلدامتر»، امریکا با بیش از ۱۰۰.۹ میلیون مبتلا و عبور از ۱.۱ میلیون قربانی همچنان در صدر فهرست کشورهای درگیر با این بیماری قرار دارد. در اروپا نیز هم اکنون فرانسه با ثبت بیش از ۳۸.۱ میلیون مبتلا تا این لحظه رکورددار ابتلا در بین کشورهای قاره سبز است و روسیه با گذشتن از آمار ۳۹۲ هزار قربانی، هم اکنون بالاترین رقم مرگ و میر کرونایی را در میان کشورهای اروپایی دارد. ایران با مجموع هفت میلیون و ۵۵۹ هزار و ۹۵۸ مورد ابتلا و ۱۴۴ هزار و ۶۴۸ مورد فوت ناشی از بیماری کووید-۱۹ در حال حاضر در رتبه هجدهم در جدول جهانی کرونا قرار دارد.

در شش ماهه اول امسال، ۲۲۴ تن به دلیل مسمومیت با گاز سمی مونوکسید کربن جان خود را از دست دادند

زنگ خطر گازگرفتی در فصل سرما

گزارش

کاهش دما در بسیاری از نقاط کشور و بارش برف و یخبندان سبب شده تا زنگ خطر گازگرفتگی یا همان مرگ خاموش در پی استفاده از لوازم غیراستاندارد گرمایشی و گازسوز یا بی‌احتیاطی و بهره‌برداری غیراصولی از این وسایل به صدا دربیاید. خطری که ممکن است هر شهروندی را تهدید کند، اما احتمالا بسیاری خود را در معرض آن نمی‌دانند. مسمومیت با گاز مونوکسید کربن هر ساله جان تعدادی را گرفته و شماری را با علائم حین و بعد از آن روبرو می‌کند. نشانه‌هایی مانند تهوع و سردرد که به صورت خفیف آغاز شده و در نهایت انسان را با علائمی مثل تپش قلب، عدم توان تکلم، بالا رفتن درجه حرارت بدن، آسیب مغزی مداوم، تشنج و در نهایت مرگ مواجه می‌کند. آمارهایی که پزشکی قانونی در اختیار ایسنا قرار داده نشان می‌دهد که در شش ماهه اول امسال، ۲۲۴ تن به دلیل مسمومیت با گاز سمی مونوکسید کربن جان خود را از دست دادند، آماری که در مقایسه با شش ماهه اول سال گذشته، ۲۲.۴ درصد افزایش داشته است. البته در مهر ماه امسال ۳۱ نفر بر اثر مسمومیت با گاز در کشور جان خود را از دست دادند این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که تعداد تلفات ۴۰ نفر بود، ۲۲.۵ درصد کمتر شده است که شاید بتوان آن را مرتبط با دیرتر سرد شدن هوا نسبت به سال گذشته دانست. اما در هفت ماهه اول سال جاری ۲۵۵ نفر بر اثر مسمومیت با گاز منوکسید کربن در کشور جان باختند که از این تعداد ۱۸۹ نفر مرد و ۶۶ نفر زن بودند. این آمار در مقایسه با مدت مشابه آن در سال گذشته، ۱۴.۳ درصد بیشتر شده است. در این مدت استان‌های تهران با ۳۲، خراسان رضوی با ۳۰ و آذربایجان شرقی با ۲۷ فوتی بیشترین تلفات گازگرفتگی را داشته‌اند. پروانه اسدی، یکی از مربیان داوطلب آتش‌نشانی تهران است. او حدود ۱۴ سال است که در راستای افزایش سطح فرهنگ ایمنی و و آگاه‌سازی شهروندان از خطراتی که جانشان را تهدید می‌کند، با سازمان آتش‌نشانی تهران همکاری کرده است. اسدی در گفت‌وگو با ایسنا علت اصلی و مهم‌ترین دلیل مسمومیت با مونوکسید کربن را ناآگاهی و سهل‌انگاری بیان می‌کند و درباره علائم اولیه این مخاطره می‌گوید: گازگرفتگی معمولا در فضای بسته اتفاق می‌افتد و در محیط باز احتمال اتفاق افتادن آن بسیار کم است. بر همین اساس حتما باید روزنه‌های جریان پیدا کردن هوا را باز نگه داشت. این اتفاق بیشتر در فضاهای بسته‌ای مثل خانه‌ها، مغازه‌ها، کابین خودرو زمانی که شخص برای گرم کردن خود گاز پیک‌نیکی روشن می‌کند، فضای بسته پارکینگ‌ها، موتورخانه‌ها، راهروی ساختمان‌ها و... اتفاق می‌افتد.

چرا مرگ خاموش؟

وی ادامه می‌دهد: علائم اولیه گازگرفتگی سردرد، سرگیجه، حالت تهوع و خواب‌آلودگی است. در این شرایط سیستم عصبی دچار اختلال می‌شود و باعث می‌شود که فرد پس از مدتی نتواند کاری انجام دهد. به همین دلیل به جانباختن در اثر مسمومیت با مونوکسید کربن مرگ خاموش گفته می‌شود. در این شرایط گوش می‌شنود و حتی در ابتدا چشم می‌بیند اما شخصی که دچار گازگرفتگی شده کاری را نمی‌تواند انجام دهد. این مربی داوطلب سازمان آتش‌نشانی تهران تاکید می‌کند: اولین اقدام در مواجهه با فردی که دچار گازگرفتگی شده خارج کردن او از آن فضاست. اگر شخص تنها باشد و بتواند و قدرت داشته باشد باید در و پنجره‌ها را باز کرده و خود را به بیرون از آن فضا برساند. همچنین باید به صورت همزمان با نیروهای امدادی مثل آتش‌نشانی و اورژانس تماس گیرد. همچنین باید در این شرایط دستگاه‌های گرمایشی را خاموش کرد تا از نشت بیشتر گاز مونوکسید کربن جلوگیری شود. اسدی با بیان اینکه برای پیشگیری از گازگرفتگی راه‌های زیادی وجود دارد می‌گوید: حتما باید راه تهویه هوا در محلی که از وسیله گرمایشی در آن استفاده می‌کنیم وجود داشته باشد. پس از آن نصب صحیح دستگاه‌های استاندارد اهمیت دارد که باید از دستگاه‌های دودکش‌دار استفاده کرد. استفاده از دستگاه‌هایی که شعله باز دارند هم خطرناک است. وی ادامه می‌دهد: لوله‌های بخاری حتما باید گالوانیز بوده و باید از گرم بودن آن مطلع شویم. رنگ شعله بخاری هم باید همواره آبی باشد. آبی بودن شعله به این معنی است که در فضا اکسیژن وجود دارد. اگر اکسیژن کمتر باشد ناقص‌سوزی صورت می‌گیرد و رنگ شعله به سمت نارنجی و زرد متمایل می‌شود.

اشتباه‌های قدیمی عامل مسمومیت با مونوکسید کربن

اسدی اصلی‌ترین دلیل مسمومیت با مونوکسید کربن را ناآگاهی یا سهل‌انگاری می‌داند و در این باره می‌گوید: زمانی که آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و آموزش صورت می‌گیرد اما شخص برای بار دیگر دچار مسمومیت با مونوکسید کربن می‌شود قطعا سهل‌انگاری صورت گرفته است. البته غیراستاندارد بودن وسایل نیز جای خود را دارد اما سهل‌انگاری‌هایی را هم شاهد هستیم. هنوز هم برخی دانش خود به آنها از وقوع حوادث جلوگیری کنیم. یکی از این حوادث هم مسمومیت با مونوکسید کربن است. اسدی اظهار می‌کند: بسیار خوب است که شهروندان در این خصوص مطالبه داشته باشند. حتما در صورتی که از آتش‌نشانی درخواست کنند این آموزش‌ها به آنها ارایه می‌شود. البته ما خودمان هم سعی می‌کنیم که شناسایی کنیم و گاهی هم خودمان در این خصوص درخواست می‌دهیم که به سازمانی برویم و آن جا آموزش ارایه کنیم.

آمار یک ماهه مسمومیت با مونوکسید کربن در اورژانس تهران

یحیی صالح طبری، رییس مرکز اورژانس تهران نیز با تاکید بر اینکه فصل سرما، به خصوص در شهر تهران از روزهای جاری آغاز شده و در صورتی که به زنگ خطر گازگرفتگی توجه نشود، امکان روبه رو شدن با افزایش آمار وجود دارد اظهار می‌کند: از تاریخ چهارم آذرماه سال جاری تا ۱۱ آذرماه، ۴۷ مورد ماموریت مرتبط با مسمومیت با گاز CO به اورژانس اطلاع داده شد که ۱۳ مورد از مصدومان به مراکز درمانی منتقل شدند. این در حالی است که از ۲۷ آبان ماه تا چهارم آذرماه ۴۰ مورد مسمومیت با مونوکسید کربن، ۲۰ تا ۲۷ آبان ۴۵ مورد، ۱۳ آبان تا ۲۰ آبان ۴۳ مورد و از ۶ آبان تا ۱۳ آبان ۱۹ مورد مسمومیت با مونوکسید کربن به اورژانس اطلاع داده شده است. وی ادامه می‌دهد: البته این آمار در مدت مشابه نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرده است که می‌توان آن را مرتبط با شروع دیرتر فصل سرما نسبت به سال گذشته دانست. سال گذشته در مدت زمان مشابه از چهارم آذرماه تا ۱۱ آذرماه ۶۱ مورد مسمومیت با مونوکسید کربن به مرکز فوریت‌های ۱۱۵ اورژانس اطلاع داده شده بود که ۲۲ مورد از آن به مراکز درمانی منتقل شدند. از ۲۷ آبان تا چهارم آذرماه نیز ۱۰۷ مورد مسمومیت با مونوکسید کربن اتفاق افتاده بود که ۳۲ مورد از آن به مراکز درمانی منتقل شدند. رییس مرکز اورژانس تهران با بیان اینکه بهترین افرادی که می‌توانند منشأ بروز CO را تشخیص دهند آتش نشان‌ها هستند، می‌افزاید: مسمومیت با گاز مونوکسید یک مسمومیت آرام است. مواردی وجود داشته که افراد به دلیل کاهش هوشیاری ناشی از استنشاق گاز مونوکسید کربن، حین تماس با سامانه ۱۱۵ از حال رفتند و در این شرایط نمی‌توان به افراد کمک کرد. وی می‌گوید: اگر افراد کوچک‌ترین نشانه از وجود گاز مونوکسید کربن را مشاهده کردند باید به آن شک و مکان را ترک کنند. در صورتی که بد حال هستند باید حتما با اورژانس و آتش‌نشانی تماس گیرند و ضمن باز کردن در و پنجره‌ها برای جریان پیدا کردن هوا باید مصدومان را از محل دور کنند. این نکته قابل توجه است که اقدامات اولیه درمانی نباید در محلی که گاز مونوکسید در حال انتشار است انجام شود.

علائم گازگرفتگی میان چه افرادی واضح‌تر است؟

صالح طبری با بیان اینکه قدرت گاز مونوکسید کربن ۳۰۰ برابر اکسیژن است تاکید می‌کند: میان برخی افراد، مثل سالمندان، بیماران قلبی، افراد دارای بیماری‌های تنفسی، کودکان و زنان باردار نشانه‌های واضح‌تری از گازگرفتگی را می‌توان مشاهده کرد. رییس مرکز اورژانس تهران می‌گوید: برخی از توصیه‌ها بارها تکرار شده اما با توجه به اهمیت بیش اندازه آنها باید چندین باره تکرار شوند. به عنوان مثال بارها گفته شده که گاز مونوکسید کربن فاقد رنگ، بو و مزه است به همین دلیل افراد سریع نمی‌توانند متوجه وجود این قاتل خاموش در منزل شوند، اما همچنان شاهد بی‌توجهی به آن هستیم. باید این موارد بیشتر مطرح شود تا آمار مسمومیت با گاز مونوکسید کربن به حداقل برسد. وی درباره علائم مسمومیت با CO ادامه می‌دهد: تهوع، استفراغ، سرگیجه، خواب‌آلودگی، بی‌حالی، کاهش سطح هوشیاری و استفراغ از جمله مهم‌ترین علائم مسمومیت با گاز CO است و متاسفانه در برخی موارد سطح هوشیاری به قدری کاهش می‌یابد که به بیمار سریع به کما رفته یا دچار مرگ می‌شود. وی با بیان اینکه مسمومیت با بخاری اولین و شایع‌ترین علت گازگرفتگی است، می‌گوید: در مسمومیت با CO با استفاده از پیکنیک‌های گازی در خودرو در سال گذشته با آمار بالایی روبه رو بودیم و همچنین مسمومیت با آبگرمکن نیز یکی دیگر از دلایل مرگ هموطنان در روزهای سرد سال است.

خبر

سرانجام راه‌اندازی متروی پرند

در جلسه شورای هماهنگی معاونان و مدیران شرکت متروی تهران آخرین وضعیت تکمیل نواقص ۵ خط شبکه متروی پایتخت و برنامه عملیاتی هر خط مورد بحث و بررسی قرار گرفت. به گزارش مهر، در جلسه شورای هماهنگی معاونان و مدیران شرکت متروی تهران آخرین وضعیت تکمیل نواقص ۵ خط شبکه متروی پایتخت و برنامه عملیاتی هر خط مورد بحث و بررسی قرار گرفت. توجه به لزوم تکمیل ایستگاه‌های باقی‌مانده و همچنین رفع نواقص ایستگاه‌های در حال بهره‌برداری خطوط مترو، موضوع اصلی جلسه اخیر شورای هماهنگی معاونان و مدیران شرکت متروی تهران که با حضور سیدایمان موسوی رییس هیات‌مدیره شرکت برگزار شد، به مسائل اینچنینی اختصاص داشت. در خط ۳ که تکمیل هواکش‌های میان تونلی و پست‌های برق آن از اواخر تابستان امسال سرعت بیشتری گرفته است، موضوع آخرین وضعیت پیشرفت عملیات اجرایی پایانه آزادگان مطرح شد. در خط ۴ ضمن اشاره به پروژه توسعه غربی این خط، مقرر شد تلاش‌های لازم برای افتتاح ایستگاه موسوم به ایستگاه پروانه در این بخش تا پایان سال جاری صورت پذیرد؛ ایستگاهی که به لحاظ عملیات ساختمانی، پیشرفت بالای ۹۰ درصد را تجربه می‌کند. در خط ۶ مساله تمهیدات اجرایی و مالی جهت بهره‌برداری از ۴ ایستگاه در بخش میانی این خط به عنوان اولویت نخست بررسی شد و البته موضوع راه‌اندازی پست برق جنوبی خط ۶ نیز مورد بحث قرار گرفت ۴ ایستگاهی که در اولویت افتتاح خط مذکور قرار دارند، شامل ایستگاه‌های میدان شهدای هفتم تیر، میدان حضرت ولیعصر (عج)، بوستان لاله و خیابان کارگر می‌باشند. در خط ۷ راه‌اندازی ۳ ورودی جدید در ایستگاه‌های هلال احمر، تربیت مدرس و مدافعان سلامت تا پایان سال جاری به همراه اخذ مجوز بهره‌برداری از چند آسانسور دیگر در ایستگاه‌های افتتاح شده قبلی مطرح شد. همچنین آخرین وضعیت تکمیل ایستگاه‌های میدان کتاب و شهید دادمان و نیز عملیات اجرایی ایستگاه ورزشگاه تختی و ایستگاه تقاطعی شهدای ۱۷ شهریور بررسی شد. اما راه‌اندازی خط متروی تهران-پرند در بخش حدفاصل ایستگاه فرودگاه امام خمینی (ره) تا شهر جدید پرند به طول ۱۹ کیلومتر مسیر، یکی دیگر از موضوعات مهم جلسه مذکور بود و مقرر شد طبق روال چند ماه گذشته، مساله تأمین منابع مالی پروژه از طریق واگذاری اراضی قابل تهاتر با پیمانکاران، به‌طور جدی دنبال شود تا متروی شهر پرند پس از سال‌ها انتظار در اولین فرصت ممکن و با دو مسیر رفت و برگشت افتتاح شود.

روی خط خبر

فرآیند ایمن‌سازی پاساژ مهستان آغاز شد

کسبه و مالکین پاساژ مهستان با حضور در کمیته ایمنی منطقه ۱۱ تهران آمادگی خود را نسبت به انجام دستورالعمل‌های ایمنی پاساژ و آغاز فرآیند ایمن‌سازی اعلام کردند. به گزارش مهر، پس از انتشار خبر ناایمن بودن پاساژ تجاری مهستان که محل عرضه محصولات فرهنگی و مذهبی است؛ شهردار منطقه ۱۱ با اعلام مهلت یک ماهه؛ به مالکان و کسبه این مجتمع، اخطار به اقدام قانونی و پلمب این مجتمع را اعلام کرده بود. از این رو پس از اطلاع‌رسانی به مالکین و کسبه و برگزاری نشست‌های متعدد و پیگیری‌های مدیریت شهری منطقه ۱۱ تهران، کمیته ایمنی برای این پاساژ تشکیل شد. سید محمد موسوی در این خصوص گفت: جمعی از کسبه و مالکین و هیات‌مدیره مجتمع تجاری مهستان در دومین هفته از آذر ماه سال جاری به منظور پیگیری و اقدام برای ایمن‌سازی در کمیته ایمنی منطقه حاضر شدند و توافقاتی به منظور ارتقای ایمنی این ساختمان به‌عمل آمد. شهردار منطقه ۱۱ تهران با اعلام خبر آمادگی مالکین و کسبه پاساژ مهستان برای ایمن‌سازی اظهار کرد: در کمیته ایمنی که ویژه موضوعات مرتبط به پاساژ مهستان برگزار شد؛ با حضور جمعی از مالکین و کسبه و هیات‌مدیره پاساژ مهستان و موضوعات ناایمن پاساژ مجدداً مطرح، دسته‌بندی و برای برطرف کردن آنها زمانبندی صورت گرفت، مالکان برای ایمن‌سازی و رفع خطرات اعلام آمادگی کردند و متعهد شدند طبق برنامه زمان‌بندی مشخص دستورالعمل‌های ایمنی سازمان آتش نشانی را اجرا کنند. موسوی در پایان اظهار کرد: پاساژ مذکور، هم دارای تخلفات شهرسازی هست و هم موضوعات ایمنی دارد که مقرر شد در اولویت اول مسائل ایمنی در دستور کار قرار گیرد و البته تخلفات شهرسازی هم پیگیری خواهد شد.

سن سکته قلبی به ۳۰ سال رسیده است

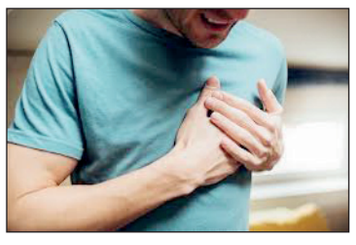

یک متخصص قلب و عروق گفت: رگ‌های قلبی افراد بالای ۳۰ سال، ۴۰ الی ۵۰ درصد تنگ است که با یک استرس یا خبر بد، رگ‌ها اسپاسم می‌کنند و منجر به سکته قلبی می‌شود. به گزارش مهر، منوچهر قارونی، در گفت‌وگو با رادیو سلامت با بیان اینکه بعد از تصادفات، بیشترین عامل مرگ و میر در کشور ما، سکته قلبی است، افزود: متأسفانه سن سکته قلبی که سابقاً ۶۰ و ۷۰ سالگی بود در حال حاضر به ۳۰ الی ۴۰ سال رسیده است و این نشان می‌دهد که ما باید مراقب این بیماری و خودمان به‌طور ویژه، در وزن و تغذیه، باشیم. وی ادامه داد: متأسفانه کودکان، امروزه ۷ الی ۱۰ کیلو از کودکان ۵۰ سال پیش، چاق‌تر هستند، کمتر فعالیت دارند و وقت کمتری برای بازی و فعالیت‌های بدنی دارند و بیشتر پای کامپیوتر و گوشی‌ها هستند و در کنار آن تنقلات مصرف می‌کنند.

این متخصص قلب و عروق گفت: والدین هم از دوران کودکی فکر می‌کنند، کودک سنگ هم بخورد آب می‌کند که این یک باور غلط است؛ چون تمامی رگ‌های قلب، از بدو تولد، شروع به تحلیل رفتن می‌کند و هر چه ما چربی مصرف کنیم بعداً باعث مشکلات می‌شود. از این رو، والدین باید حواسشان باشد که این قضیه صدایش بعدها در می‌آید و کم کم رگ‌ها تنگ می‌شود و وقتی به ۳۰ الی ۴۰ سال رسید تازه وقتی فرد مهندس، نقاش و... شده است، آنجایی که باید بازدهی داشته باشد حالا باید خرج درمان کنیم؛ ولی دیگر آن کارایی سابق را ندارد. وی در پاسخ به این پرسش که در حال حاضر مهم‌ترین عوامل در بروز سکته قلبی چیست، افزود: از همه مهم‌تر استرس و هیجان و افکار بد است که بهتر است هیچ‌وقت در حین غذا خوردن اخبار بد را گوش ندهیم و نبینیم. استرس عامل مهمی است مثلاً رگ‌ها از بدو تولد شروع به تنگ شدن می‌کند. در حال حاضر رگ‌های قلبی بالای ۳۰ ساله‌ها ۴۰ الی ۵۰ درصد تنگ است و با یک استرس یا یک خبر بد و ناراحتی، رگ‌ها اسپاسم می‌کنند و متأسفانه منجر به سکته قلبی می‌شود. آنژیو که می‌کنیم می‌فهمیم رگ فقط ۴۰ درصد گرفته بوده است؛ ولی قسمت زیادی از قلب از بین رفته است. بنابراین، در حین غذا خوردن از اخبار بد دوری کنیم و حرف‌های شیرین بزنیم.

رویداد

به درآمدزایی در صنایع دستی نیاز داریم

معاون صنایع دستی گفت: نمایه‌های فرهنگی در ویترین خانه‌هایمان در حال غبار گرفتن است. برای اینکه بتوانیم به داشته‌های مقبولی دست پیدا کنیم نیاز است تا نگاهمان را در حوزه فرهنگ به‌روز کنیم. به گزارش مهر، اختتامیه جایزه ملی زیورآلات و طراحی جواهرات ایرانی، باحضور محمدحسین ایمانی خوشخو؛ رییس پارک ملی و فناوری‌های نرم و صنایع فرهنگی، مریم جلالی؛ معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و سید مهدی سادات؛ مشاور دبیر برنامه توسعه زیست بوم شرکت‌های خلاق معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در دانشگاه فرهنگ و هنر برگزار شد. ایمانی خوشخو با بیان اینکه پارک ملی تلاش دارد تا فرهنگ را به عرصه‌ای درآمدزا تبدیل کند، گفت: در بسیاری از کشورهای دنیا صنایع فرهنگی جز درآمدهای ویژه کشورها محسوب می‌شود اما در ایران متأسفانه با وجود داشته‌های فرهنگی و هنری فراوان از این حوزه درآمدزایی لازم صورت نمی‌گیرد. برای همین هنر و فرهنگ نیازمند کمک‌های دولتی است. ایران همیشه در عرصه هنرهای سنتی پیش‌رو بوده است ولی مشکل کار اینجاست در این رابطه ما رویکردی جدید و نو نداریم. پارک ملی علوم به دنبال این است تا در این عرصه قدم‌های مفیدی بردارد. وی افزود: برای اینکه بتوان فرهنگ و هنر را به سمت درآمدزایی هدایت کرد باید کار فرهنگی نیز انجام داد. یکی از این اقدامات به جایزه ملی زیورآلات و طراحی جواهرات ایرانی اختصاص دارد. درباره اهمیت طراحی باید بگوییم این حوزه اگر به درستی رشد کند بسیاری از محصولات فرهنگی و هنری کشورمان در دنیا نیاز نخواهد بود ولی چون نتوانسته‌ایم کارهایمان را در بسته‌ای مناسب به دنیا معرفی کنیم در حوزه فرهنگی درآمدزایی لازم را نداریم. ایمانی خوشخو تأکید کرد: بررسی‌های اقتصادی نشان می‌دهند که از مبلغ ۱۳۳ تریلیون دلار سهم سالانه بازار جهانی طلا و جواهرات، چین با ۹۶ بیلیون دلار و امریکا با ۷۶ بیلیون دلار و هند با ۷۳ بیلیون دلار در جایگاه اول تا سوم قرار دارند. در این میان سهم ایران با داشتن سابقه تمدنی درخشان چند هزار ساله نه تنها سهم ناچیز ۷/۲۸ میلیون دلاری از بازاری جهانی است بلکه در بخش تولید نیز در فهرست ۱۰ کشور نخست دنیا قرار نگرفته است در حالی که کشور ترکیه پس از ۳۵ سال ورود به عرصه تولید این بخش توانست وضعیتش را به خوبی بهبود بخشد و برای رسیدن به جایگاه شایسته بهبود بخشد. این مدیر فرهنگی ادامه داد: پارک ملی علوم تلاش کرد با برگزاری جلسات فاصله طراحان و صنف جواهرفروشان را کم کند. این دو عرصه اگر ارتباط درست داشته باشند، معتقدم قادریم زیورآلات ایرانی را در جهان زبانزد کنیم. برای رسیدن به این خواسته نیز باید اعتماد دوطرفه برقرار شود. این خواسته فکر می‌کنم در حال رخ دادن باشد. با این وجود ما همیشه آماده شنیدن ایده‌ها و نظرات هستیم. رییس پارک ملی و فناوری‌های نرم و صنایع فرهنگی در انتهای سخنانش بیان کرد: پارک ملی علوم در میان ۴۳ پارکی که در کشورمان وجود دارد تنها مکانی است که به‌صورت تخصصی در حوزه فرهنگ کار می‌کند.

حمایت از صنایع خلاق

سید مهدی سادات نیز بیان کرد: امروز از آثاری بازدید کردم که برایم دیدنشان لذت‌بخش بود چون زیورآلات ایرانی جدا از جلوه‌گری که دارند با هنر هم پیوند خورده‌اند. این امتیاز به واسطه تاریخ و فرهنگ غنی مارخ داده است. در این راستا معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در کنار شرکت‌های دانش‌بنیان، بخشی با عنوان شرکت‌های خلاق تأسیس کرده که در آن صنایع فرهنگی پوشش داده می‌شوند. وی ادامه داد: صنایع خلاق یکی از اولویت‌هاست. بنابراین واحدهای خلاق را شامل اشخاص حقیقی خلاق، حمایت خواهیم کرد. همچنین دفاتری در خارج از کشور توسط معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری تأسیس شده که در عرصه صنایع فرهنگی بتوان داشته‌های بین‌المللی هم داشت.

نخستین گام‌ها

مریم جلالی معاون صنایع دستی بیان کرد: نمادها و نمایه‌های فرهنگی در ویترین خانه‌هایمان در حال غبار گرفتن است. این اتفاقی خوبی نیست و به نوعی نادیده گرفته سرمایه‌هایمان است. برای اینکه بتوانیم به داشته‌های مقبولی دست پیدا کنیم نیاز است تا نگاهمان را در حوزه فرهنگ به‌روز کنیم. وی ادامه داد: فردی که در کارهایش از نمادهای فرهنگی استفاده می‌کند در حقیقت هویت سرزمینش را معرفی کرده است. نکته بعد اینکه اگر محصولی هویت نداشته باشد به دل نخواهد نشست اما آن چیزی که من در نمایشگاه زیورآلات دیدم بسیار زیبا بود؛ کارهایی که با بهره‌گیری از نمادها جلوه‌گری شأن چند برابر شده است. جلالی تأسیس کرد: زیورآلات تنها آن چیزهایی نیست که می‌شناسیم بلکه در حوزه‌های سفال، چرم و... نیز می‌توان زیورآلات زیبایی را مشاهده کنیم. درباره وظیفه وزارت میراث فرهنگی هم باید بگویم رسالت خود می‌دانیم که از هنر ایرانی به هر طریق ممکن حمایت کنیم. این موضوع در دوره مهندس ضرغامی به صورت ویژه مدنظر قرار گرفته است. معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی بیان کرد: برگزاری چنین جایزه‌های قدم‌هایی نخستین قدم‌ها در حوزه صنایع فرهنگی است که صنایع فرهنگی را به سمت حرفه‌ای شدن پیش می‌برد. این قبیل جایزه باید حمایت شده تا در دوره‌های بعدی نیز به کمیت و کیفیت بهتر برسیم. نکته دیگر به برگزاری سالانه این اتفاق مربوط می‌شود. جایزه ملی زیورآلات کمک خواهد کرد تا محصولات یک سال گذشته در معرض دید قرار گیرد. وی با بیان اینکه از ایده‌های خلاقانه حمایت خواهد شد بیان کرد: اگر از زیورآلاتی که بر پایه اساطیر خلق شده حمایت صورت گیرد در حقیقت به معنا توجه شده است. در خاتمه تأکید می‌کنم هنرهای سنتی اصالت هنری کشورمان را نشان می‌دهد.